

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/១១២០/ ០៤៨

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងនិងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថាន
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាមីណាម៉ាតាស្តីពីបាត ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៥ នីតិកាលទី៦ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភា បានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៦ នីតិកាលទី៤ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី**

ការអនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាមីណាម៉ាតាស្តីពីបាត

មាត្រា ១._

អនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាមីណាម៉ាតាស្តីពីបាត ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខា នៅទីក្រុងគូម៉ាម៉ូតូនៃប្រទេសជប៉ុន នាថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ និងបានចូលជាធរមាន នាថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

មាត្រា ២._

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ។

ថ្ងៃចៅ ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស. ២៥៦៤
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២០

ពស. ២០១១. ២៥៣៩

ស ហមុនី

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

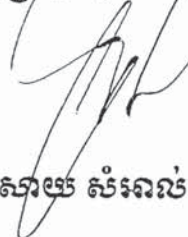
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានឲ្យដាក់តាមច្បាប់ដើម
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ
រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

កិត្តិនីតិកោសលបណ្ឌិត ប៊ិន ឈិន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

នាយ សំរេង

សេចក្តីផ្តើម

ក្នុងឆ្នាំ២០០១ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃកម្មវិធីបរិស្ថានសហប្រជាជាតិ (UNEP) បានអញ្ជើញនាយកប្រតិបត្តិអង្គការកម្មវិធីបរិស្ថានសហប្រជាជាតិឱ្យធ្វើការសិក្សាវាយតម្លៃជាសកលអំពីបាតនិងសមាសធាតុបាត រួមមាន ព័ត៌មានអំពីគីមីសាស្ត្រនិងផលប៉ះពាល់សុខភាព ប្រភព ការផ្លាស់ទីរយៈពេលវែង បច្ចេកវិទ្យាការពារនិងគ្រប់គ្រងដែលទាក់ទងទៅនឹងបាត។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៣ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានពិចារណាលើការសិក្សាវាយតម្លៃបាត និងបានរកឃើញភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់អំពីផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរជាសកល ដែលបង្កឡើងពីបាតនិងសមាសធាតុបាត ដោយទាមទារឱ្យមាននូវវិធានការអន្តរជាតិបន្ថែមទៀតសំដៅកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់លើសុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថាន ដែលបណ្តាលមកពីការសាយភាយបាតនិងសមាសធាតុបាតចូលទៅក្នុងបរិស្ថាន។ រដ្ឋាភិបាលនៃបណ្តាប្រទេស ត្រូវបានជំរុញឱ្យអនុម័តគោលដៅសម្រាប់កាត់បន្ថយការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបាត ហើយកម្មវិធីបរិស្ថានសហប្រជាជាតិបានផ្តួចផ្តើមគំនិតលើការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសនិងសកម្មភាពកសាងសមត្ថភាព ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅទាំងនេះ។

បាតត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាសារធាតុដែលបង្កផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់ប្រព័ន្ធប្រសាទ និងផលប៉ះពាល់ផ្សេងៗទៀតដល់សុខភាព ដែលធ្វើឱ្យមានការព្រួយបារម្ភជាពិសេសអំពីផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរទៅលើទារកនិងគភ៌ក្នុងផ្ទៃពោះ។ ការសាយភាយជាសកលនៃបាតនៅក្នុងបរិស្ថាន គឺជាហេតុផលមួយដ៏សំខាន់សម្រាប់ ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចក្នុងការចាត់វិធានការជាសកល ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធការបំពុលដោយបាត។ កម្មវិធីបាតដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកង្វល់ទាំងនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងនិងបានពង្រឹងបន្ថែមដោយរដ្ឋាភិបាលនៃបណ្តាប្រទេសនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ និងឆ្នាំ២០០៧។ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចឆ្នាំ២០០៧ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានសម្រេចថា រាល់ជម្រើសនៃវិធានការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិថ្មីមានស្រាប់ នឹងត្រូវពិនិត្យនិងវាយតម្លៃឡើងវិញដើម្បីធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធបាត។

នៅឆ្នាំ២០០៩ បន្ទាប់ពីមានការគិតគូរពិចារណាគ្រប់ជ្រុងជ្រោយលើបញ្ហានេះ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានឯកភាពថា វិធានការដែលស្ម័គ្រចិត្តមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការព្រួយបារម្ភពីបាតនោះទេ ហើយបានសម្រេចឱ្យមានវិធានការបន្ថែមទៀតសម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាបាត រួមមានការរៀបចំលិខិតុបករណ៍ដែលមានកាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់ជាសកល។ គណៈកម្មាធិការចរចាអន្តររដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីរៀបចំលិខិតុបករណ៍ដែលមានកាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់ជាសកល ហើយបានចាប់ផ្តើមដំណើរការងារនៅឆ្នាំ២០១០និងបានបញ្ចប់កិច្ចចរចាមុនពេលកិច្ចប្រជុំលើកទី២៧នៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៣។ គណៈកម្មាធិការមានតួនាទីភារកិច្ចកំណត់នូវបញ្ហាជាក់លាក់ ដែលត្រូវបញ្ចូលនៅក្នុងខ្លឹមសារលិខិតុបករណ៍ ព្រមទាំងធាតុចូលផ្សេងៗដែលត្រូវយកមកពិចារណានៅក្នុងពេលចរចា។

នៅក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ គណៈកម្មាធិការចរចាអន្តររដ្ឋាភិបាល បានបញ្ចប់នូវកិច្ចប្រជុំលើកទី៥ ដោយបានឯកភាពលើខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញាមីណាម៉ាតាស្តីពីបាត។ ខ្លឹមសារអនុសញ្ញាមីណាម៉ាតា ត្រូវបានអនុម័តដោយសន្និសីទអន្តររដ្ឋាភិបាលនាថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ក្នុងប្រទេសជប៉ុន ហើយបានដាក់ឱ្យចុះហត្ថលេខាបន្ទាប់ពីពេលនោះមក ។ កម្មវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះ គឺដើម្បីការពារសុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថាន

ពីការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបាតនិងសមាសធាតុបាតដោយសកម្មភាពមនុស្ស ហើយដាក់ចេញនូវវិធានការមួយចំនួនដើម្បីសម្រេចបាននូវកម្មវត្ថុនេះ។ វិធានការទាំងនោះ រួមមានការគ្រប់គ្រង ការផ្គត់ផ្គង់ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មបាត ព្រមទាំងការកំណត់កម្រិតលើប្រភពសាយភាយបាតជាក់លាក់ដូចជា ការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែចម្បង និងការគ្រប់គ្រងត្រួតពិនិត្យផលិតផលមានបន្ថែមបាតនិងប្រាក់ផលិតកម្មដែលមានប្រើប្រាស់បាតឬសមាសធាតុបាត ព្រមទាំងអាជីវកម្មរ៉ែមាសខ្នាតតូចផងដែរ។ ខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញាមីណាម៉ាតា មានបញ្ចូលមាត្រាដាច់ដោយឡែកស្តីពីការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបាត ដោយមានការត្រួតពិនិត្យលើកម្រិតកាត់បន្ថយបាត ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានភាពបត់បែនក្នុងការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀត អនុសញ្ញានេះមានបញ្ចូលនូវវិធានការស្តីពីការស្តុកទុកបាតនិងសំណល់បាតបណ្តោះអាសន្នប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន ព្រមទាំងទីតាំងដែលទទួលរងការបំពុលផងដែរ។ អនុសញ្ញានេះ ក៏មានបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្តល់ជំនួយហិរញ្ញវត្ថុនិងបច្ចេកទេសដល់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍និងប្រទេសស្ថិតក្នុងសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល ហើយក៏បានកំណត់យន្តការសម្រាប់ការផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ពេលវេលាតាមការកំណត់។

រដ្ឋាភិបាលនៃបណ្តាប្រទេស ត្រូវបានអញ្ជើញចូលរួមនិងលើកទឹកចិត្តដល់ការចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះនៅការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ ទីស្នាក់ការកណ្តាលអង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងញ៉ូវយ៉ក នៅអំឡុងពេលដាក់ឱ្យចុះហត្ថលេខា (រហូតដល់ថ្ងៃទី៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤)។ រដ្ឋាភិបាលនៃបណ្តាប្រទេស ក៏ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តដល់ការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះនិងផ្តល់សច្ចាប័នក្លាយជាភាគី ដើម្បីឈានទៅដល់ការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះឱ្យបានកាន់តែឆាប់រហ័ស។

អនុសញ្ញានេះត្រូវបានរំពឹងថា ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនៃអនុសញ្ញានេះដោយមានការសម្របសម្រួលនឹងឆ្ពោះទៅរកការកាត់បន្ថយជាមួយនៃកម្រិតបាតចូលក្នុងបរិស្ថានកន្លែងមក ដែលនឹងសម្រេចបាននូវកម្មវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះដើម្បីការពារសុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថាន ពីការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបាតនិងសមាសធាតុបាតដោយសកម្មភាពមនុស្ស។

អនុសញ្ញាមីណាម៉ាតា ស្តីពីបាត

ភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ

- ទទួលស្គាល់ថា បាតគឺជាសារធាតុគីមីគ្រោះថ្នាក់មួយដែលសកលលោកមានការបារម្ភយ៉ាងខ្លាំង ដោយសារការផ្លាស់ទីឆ្ងាយនៅក្នុងបរិយាកាស ភាពមិនងាយបំបែកធាតុនៅក្នុងបរិស្ថាននៅពេលដែលត្រូវបាន បង្កឡើងពីសកម្មភាពរបស់មនុស្ស លទ្ធភាពបង្កើនបរិមាណសារធាតុបាតនៅក្នុងសារពាង្គកាយនៃជីវិតនៅក្នុង ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងររបស់បាតទៅលើសុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថាន។

- ចង់ចាំនូវសេចក្តីសម្រេចលេខ២៥/៥ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃ កម្មវិធីបរិស្ថានសហប្រជាជាតិ បានផ្តួចផ្តើមសកម្មភាពជាអន្តរជាតិដើម្បីគ្រប់គ្រងបាតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធផល និងមានលក្ខណៈប្រទាក់ក្រឡាគ្នា។

- ចង់ចាំនូវក្បួនខណ្ឌ២២១ នៃឯកសារលទ្ធផលរបស់សន្និសីទសហប្រជាជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍប្រកប ដោយចីរភាព « អនាគតដែលយើងចង់បាន » ដែលបានអំពាវនាវឱ្យសម្រេចលទ្ធផលប្រកបដោយជោគជ័យ នៃកិច្ចចរចាលើលិខិតូបករណ៍ជាសកលស្តីពីបាត ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងផលប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្ស និងបរិស្ថាន។

- ចង់ចាំនូវការអះអាងជាថ្មីអំពីគោលការណ៍នៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទីក្រុងវីយ៉ូស្តីពីបរិស្ថាន និងការ អភិវឌ្ឍនៃអង្គសន្និសីទសហប្រជាជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ដែលរួមមានគោលការណ៍ ការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាប៉ុន្តែមានតួនាទីផ្សេងគ្នា និងការទទួលស្គាល់ស្ថានភាពនិងសមត្ថភាពផ្សេងគ្នារបស់ ប្រទេសជាសមាជិក ព្រមទាំងតម្រូវការសកម្មភាពជាសកល។

- យល់ដឹងអំពីក្តីបារម្ភពីសុខភាព ជាពិសេសនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ ដែលបង្កឡើងដោយ ផលប៉ះពាល់ពីបាតលើជនងាយរងគ្រោះ ជាពិសេសស្ត្រី កុមារ និងមនុស្សជំនាន់ក្រោយទៀត។

- កត់សម្គាល់ថា ភាពងាយទទួលរងគ្រោះជាពិសេសនៃស្ថានប្រព័ន្ធតំបន់អាកាសិកនិងសហគមន៍ ជនជាតិដើមនៅតំបន់នោះ ដោយសារកំណើនបរិមាណបាតពីការវាស់មួយទៅការវាស់មួយ និងការបំពុល ចំណីអាហារប្រពៃណី និងក្តីបារម្ភជាទូទៅអំពីផលប៉ះពាល់បង្កឡើងដោយបាតលើសហគមន៍ជនជាតិដើម។

- ទទួលស្គាល់បទពិសោធន៍សំខាន់នៃជំងឺមីណាម៉ាតា ជាពិសេសផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរលើសុខភាព និងបរិស្ថានដែលបង្កដោយការបំពុលបាត និងតម្រូវការដើម្បីធានាការគ្រប់គ្រងបាតប្រកបដោយភាព ត្រឹមត្រូវនិងការទប់ស្កាត់នូវមហន្តរាយបែបនេះកើតឡើងនាថ្ងៃអនាគត។

- គូសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការគាំទ្រលើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ បច្ចេកទេស បច្ចេកវិទ្យា និងការបង្កើន សមត្ថភាព ជាពិសេសសម្រាប់បណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍនិងប្រទេសស្ថិតក្នុងសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាលដើម្បី ពង្រឹងសមត្ថភាពថ្នាក់ជាតិក្នុងការគ្រប់គ្រងបាតនិងលើកកម្ពស់ការអនុវត្តអនុសញ្ញាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

- ទទួលស្គាល់ផងដែរថា សកម្មភាពរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោកក្នុងការការពារសុខភាពមនុស្ស ដែលទាក់ទងទៅនឹងបាតនិងតួនាទីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីពាក់ព័ន្ធវិស័យបរិស្ថាន ជាពិសេសអនុសញ្ញា បាសែលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យចលនាដឹកជញ្ជូននិងការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ឆ្លងដែន អនុសញ្ញា

ស្តុកខ្ទមស្តីពីសារធាតុបំពុលសរីរាង្គមិនងាយបំបែកធាតុ និងអនុសញ្ញារ៉ូប៊ីដាមស្តីពីនីតិវិធីនៃការយល់ព្រមផ្តល់ព័ត៌មានជាមុនចំពោះសារធាតុគីមីនិងថ្នាំកសិកម្មគ្រោះថ្នាក់ក្នុងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ។

- ទទួលស្គាល់ថា អនុសញ្ញានេះនិងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិពហុភាគីពាក់ព័ន្ធវិស័យបរិស្ថាន និងពាណិជ្ជកម្មដទៃទៀតគឺជួយគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមក។
- គូសបញ្ជាក់ថា ពុំមានបញ្ញត្តិទាំងឡាយណានៅក្នុងអនុសញ្ញានេះធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ទៅលើសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីណាមួយនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិដែលនៅជាធរមាន។
- យល់ឃើញថា សេចក្តីរៀបរាប់ខាងលើគឺមិនមានបំណងដើម្បីបង្កើតឋានានុក្រមរវាងអនុសញ្ញានេះនិងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិផ្សេងទៀតទេ។
- កត់សម្គាល់ថា ពុំមានបញ្ញត្តិទាំងឡាយណានៅក្នុងអនុសញ្ញានេះរារាំងដល់ភាគីក្នុងការចាត់នូវវិធានការថ្នាក់ជាតិបន្ថែមដោយអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនានានៃអនុសញ្ញានេះ ក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីការពារសុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថានពីការទទួលរងឥទ្ធិពលពីបាវត ផ្អែកតាមកាតព្វកិច្ចផ្សេងៗទៀតរបស់ភាគីនៅក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិដែលនៅជាធរមាន។

បានយល់ព្រមគ្នាដូចតទៅ៖

មាត្រា ១

កម្មវត្ថុ

កម្មវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះ គឺដើម្បីការពារសុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថាន ពីការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបាវតនិងសមាសធាតុបាវតពីសកម្មភាពរបស់មនុស្ស។

មាត្រា ២

និយមន័យ

សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ៖

(ក) « អាជីវកម្មរ៉ែមាសខ្នាតតូច » សំដៅដល់អាជីវកម្មរ៉ែមាសដែលដំណើរការដោយកម្លាំងផ្ទាល់ខ្លួនឬសិប្បកម្មខ្នាតតូចដែលមានទុនវិនិយោគនិងផលិតកម្មមានកម្រិត។

(ខ) « បច្ចេកទេសដីប្រសើរដែលអាចរកបាន » សំដៅដល់បច្ចេកទេសទាំងឡាយដែលមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការទប់ស្កាត់និងក្នុងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបាវត (នៅទីកន្លែងដែលពុំអាចទប់ស្កាត់បាន) ទៅក្នុងខ្យល់ ទឹក និងដី ព្រមទាំងផលប៉ះពាល់នៃការបញ្ចេញនិងការសាយភាយនេះចូលក្នុងបរិស្ថាន ដោយត្រូវគិតគូរលើកត្តាសេដ្ឋកិច្ចនិងបច្ចេកទេសរបស់ភាគីទទួល និងបរិក្ខារដែលផ្តល់ឱ្យក្នុងដែនដីនៃភាគីទទួលនោះ។ នៅក្នុងបរិបទនេះ៖

(១) « ដីប្រសើរ » សំដៅដល់ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការសម្រេចបាននូវកម្រិតខ្ពស់ជាទូទៅនៃការការពារបរិស្ថាន

(២) បច្ចេកទេស « ដែលអាចរកបាន » ចំពោះភាគីទទួលនិងបរិក្ខារដែលផ្តល់ឱ្យនៅក្នុងដែនដីនៃភាគីទទួលនោះ សំដៅដល់បច្ចេកទេសទាំងឡាយដែលត្រូវបានបង្កើតក្នុងកម្រិតដែលអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តនៅក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម សមស្របតាមលក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ច

និងបច្ចេកទេសដែលបានគិតគូរលើទំហំចំណាយនិងផលចំណេញពីបច្ចេកទេសទាំងនោះ ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ឬបង្កើតនៅក្នុងដែនដីនៃភាគីទទួលឬដែលបច្ចេកទេសទាំងនេះអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអ្នកបញ្ជានូវបរិក្ខារទាំងនោះ ដែលកំណត់ដោយភាគីទទួល និង

(៣) « បច្ចេកទេស » សំដៅដល់បច្ចេកវិទ្យាប្រើប្រាស់ របៀបនៃការប្រតិបត្តិ និងវិធីសាស្ត្រដែលបរិក្ខារត្រូវបានរចនា ដំឡើង ថែទាំ ដំណើរការ និងបញ្ចប់ដំណើរការ។

(គ) « កិច្ចប្រតិបត្តិបរិស្ថានដីប្រសើរ » សំដៅដល់ការអនុវត្តវិធានការនិងយុទ្ធសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យបរិស្ថានដោយសមស្រប។

(ឃ) « បារត » សំដៅដល់អង្គធាតុបារត (Hg(0), CAS No. 7439-97-6)

(ង) « សមាសធាតុបារត » សំដៅដល់សារធាតុទាំងឡាយណាដែលមានផ្ទុកអាតូមបារតនិងអាតូមមួយឬច្រើននៃធាតុគីមីផ្សេងទៀត ហើយដែលអាចត្រូវបានផ្តាច់ចេញពីគ្នាទៅជាសមាសភាគផ្សេងទៀតតាមរយៈប្រតិកម្មគីមីប៉ុណ្ណោះ

(ច) « ផលិតផលមានបន្ថែមបារត » សំដៅដល់ផលិតផលមួយឬសមាសភាគផលិតផលមានផ្ទុកបារតឬសមាសធាតុបារតដែលត្រូវបានដាក់បន្ថែមដោយចេតនា

(ឆ) « ភាគី » សំដៅដល់រដ្ឋឬអង្គការសហហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ដែលបានយល់ព្រមទទួលអនុវត្តនូវអនុសញ្ញានេះ នៅពេលដែលអនុសញ្ញានេះកំពុងនៅជាធរមាន

(ជ) « វត្ថុមានរបស់ភាគីនិងការបោះឆ្នោត » សំដៅដល់វត្ថុមានរបស់ភាគីជាសមាជិកនិងការបោះឆ្នោតរបស់ភាគី ជាវិជ្ជមានឬអវិជ្ជមាន

(ឈ) « ការធ្វើអាជីវកម្មវ៉ែបារតចម្បង » សំដៅដល់ការធ្វើអាជីវកម្មក្នុងការស្វែងរកបារតជាចម្បង

(ញ) « អង្គការសហហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ » សំដៅដល់អង្គការដែលត្រូវបង្កើតឡើងដោយរដ្ឋអធិបតេយ្យក្នុងតំបន់ ហើយរដ្ឋជាសមាជិកនៃអង្គការនោះបានផ្ទេរសមត្ថកិច្ចនិងសិទ្ធិអំណាចទៅឱ្យអង្គការនោះ និងត្រូវទទួលសិទ្ធិយ៉ាងពេញលេញដើម្បីចុះហត្ថលេខា ផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយល់ព្រម ឬសុំចូលជាសមាជិករបស់អនុសញ្ញានេះ ដោយអនុលោមទៅតាមគោលការណ៍ផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គការនេះ

(ដ) « ការប្រើប្រាស់ដែលអនុញ្ញាត » សំដៅដល់ការប្រើប្រាស់ណាមួយដោយភាគីនូវបារតឬសមាសធាតុបារត ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ រួមមានដោយមិនកំណត់ត្រឹមតែលើការប្រើប្រាស់បារតឬសមាសធាតុបារតស្របតាមមាត្រា៣ មាត្រា៤ មាត្រា៥ មាត្រា៦ និងមាត្រា៧។

មាត្រា៣

ប្រភពផ្គត់ផ្គង់និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មបារត

១- សម្រាប់គោលបំណងនៃមាត្រានេះ៖

(ក) យោង « បារត » រាប់បញ្ចូលទាំងការលាយបញ្ចូលបារតជាមួយសមាសធាតុផ្សេងទៀត រួមមានសំលោហៈផ្សំពីបារត ដែលមានកំហាប់បារតយ៉ាងហោចណាស់ ៩៥% ធៀបនឹងទម្ងន់ និង

(ខ) « សមាសធាតុបារត » សំដៅដល់បារត(I)ក្លរីត (ដែលស្គាល់ថាជា calomel) បារត(II)អុកស៊ីត បារត(II)ស៊ុលផាត បារត(II)នីត្រាត ស៊ីនណាបា(cinnabar) និងបារតស៊ុលកីត

២- បទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ មិនមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះ៖

(ក) បរិមាណបារតឬសមាសធាតុបារតដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវនៅមន្ទីរពិសោធន៍ ឬស្តង់ដារយោង ឬ

(ខ) បរិមាណតិចតួចនៃបារតឬសមាសធាតុបារតដែលកើតមានឡើងតាមធម្មជាតិ មានវត្តមានក្នុង ផលិតផលដូចជា លោហៈធាតុមិនមែនបារត វេជ្ជធម្មជាតិឬផលិតផលវេជ្ជនិង រួមមានជួរឬផលិតផល ដែលបម្លែងចេញពីវត្ថុធាតុទាំងនោះ និងបរិមាណតិចតួចដែលមានដោយអចេតនាក្នុងផលិតផលគីមី ឬ

(គ) ផលិតផលមានបន្ថែមបារត។

៣- ភាគីនីមួយៗមិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មបារតចម្បងដែលមិនស្ថិតនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន នៅពេល អនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន។

៤- ភាគីនីមួយៗអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មបារតចម្បងដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន រហូតដល់ ១៥ឆ្នាំក្រោយពេលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ បារតបានពីការធ្វើអាជីវកម្មបារត ចម្បងនេះ ត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់តែនៅក្នុងផលិតកម្មនៃផលិតផលមានបន្ថែមបារត ដោយអនុលោមតាម មាត្រា៤ សម្រាប់តែនៅក្នុងប្រាក់ផលិតកម្មដោយអនុលោមតាមមាត្រា៥ ឬសម្រាប់ការបោះបង់ចោល ដោយអនុលោមតាមមាត្រា១១ ដែលដំណើរការនេះមិននាំទៅដល់ការទាញយកមកវិញ ការកែច្នៃឡើងវិញ ការប្រើប្រាស់ឡើងវិញដោយផ្ទាល់ ឬការប្រើជាជម្រើសផ្សេងទៀត។

៥- ភាគីនីមួយៗត្រូវ៖

(ក) កំណត់នូវស្តុកបារតឬសមាសធាតុបារតដែលលើសពី៥០តោន ព្រមទាំងប្រភពផ្គត់ផ្គង់ លើសពី១០តោនក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលស្ថិតក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន

(ខ) ចាត់វិធានការដើម្បីធានាថាទីតាំងដែលភាគីកំណត់ថាបរិមាណបារតសល់ពីការបញ្ចប់ដំណើរការ រោងចក្រផលិតគ្រួសារកាលី បារតដែលសល់ត្រូវបោះចោលដោយអនុលោមតាមគោលការណ៍ណែនាំ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសំណល់បារតប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន យោងតាមវាក្យខណ្ឌ៣(ក)នៃមាត្រា១១ ដែលដំណើរការនេះមិននាំទៅដល់ការទាញយកមកវិញ ការកែច្នៃឡើងវិញ ការប្រើប្រាស់ឡើងវិញដោយផ្ទាល់ ឬការប្រើជាជម្រើសផ្សេងទៀត។

៦- ភាគីនីមួយៗមិនអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញបារត លើកលែងតែ៖

(ក) ទៅកាន់ភាគីដែលផ្តល់លិខិតយល់ព្រមដល់ភាគីនាំចេញសម្រាប់តែក្នុងគោលបំណង៖

(១) ការប្រើប្រាស់ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតដល់ភាគីនាំចូលនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ ឬ

(២) ការស្តុកទុកបណ្តោះអាសន្ន ប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថានដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០ ឬ

(ខ) ទៅកាន់ប្រទេសមិនមែនជាភាគីដែលផ្តល់លិខិតយល់ព្រមដល់ភាគីនាំចេញ រួមមានលិខិត បញ្ជាក់ថា៖

- (១) ប្រទេសមិនមែនភាគីនោះ មានវិធានការជាធរមានដើម្បីធានាការការពារសុខភាពមនុស្ស និងបរិស្ថាន ព្រមទាំងធានានូវការប្រតិបត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០និងមាត្រា១១ និង
- (២) បានតទាំងនោះត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់តែចំពោះភាគីដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យ ប្រើប្រាស់នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះប៉ុណ្ណោះ ឬសម្រាប់ការស្តុកបណ្តោះអាសន្នប្រកបដោយ សុវត្ថិភាពបរិស្ថានដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០។

៧- ភាគីនាំចេញ អាចយោងលើលិខិតជូនដំណឹងទៅលេខាធិការដ្ឋានដោយភាគីនាំចូលឬលិខិតយល់ព្រម ដែលតម្រូវដោយវាក្យខណ្ឌ៦សម្រាប់ប្រទេសមិនមែនជាភាគី។ លិខិតជូនដំណឹងនេះត្រូវកំណត់នូវលក្ខខណ្ឌ ដែលភាគីនាំចូលឬប្រទេសមិនមែនជាភាគីដែលបានផ្តល់ការយល់ព្រម។ លិខិតជូនដំណឹងនេះអាចដក ហូតមកវិញបានគ្រប់ពេលដោយភាគីឬប្រទេសមិនមែនជាភាគីទាំងនោះ។ លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយ ជាសាធារណៈនូវគ្រប់លិខិតជូនដំណឹងទាំងនេះ។

៨- ភាគីនីមួយៗ មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យនាំចូលបានពីប្រទេសមិនមែនភាគី ទោះបីបានផ្តល់លិខិតយល់ព្រម ហើយក៏ដោយ លុះត្រាតែប្រទេសមិនមែនភាគីបានផ្តល់លិខិតបញ្ជាក់ថាបានតទាំងនោះមិនយកចេញពី ប្រភពដែលមិនអនុញ្ញាតដូចបានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌ៧ឬវាក្យខណ្ឌ៥(ខ)។

៩- ភាគីដែលត្រូវផ្តល់លិខិតជូនដំណឹងពីការយល់ព្រមដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ៧ អាចសម្រេចមិន អនុវត្តវាក្យខណ្ឌ៨ ដោយត្រូវរក្សានូវការដាក់កម្រិតលើការនាំចេញបាននិងត្រូវមានវិធានការក្នុងប្រទេស ដើម្បីធានាបាននូវលទ្ធផលនាំចូលត្រូវបានគ្រប់គ្រងប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន។ ភាគីត្រូវផ្តល់ការជូន ដំណឹងពីសេចក្តីសម្រេចទៅលេខាធិការដ្ឋាន រួមមាន ព័ត៌មានពីការដាក់កម្រិតនាំចេញបាននិងវិធានការ ក្នុងស្រុក ក៏ដូចជាព័ត៌មានអំពីបរិមាណនិងប្រទេសដើមនាំចូលបានពីប្រទេសមិនមែនភាគី។ លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវគ្រប់លិខិតជូនដំណឹងទាំងនេះ។ គណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិនិងត្រួតពិនិត្យ ភាពអនុលោម វាយតម្លៃរាល់សេចក្តីជូនដំណឹងនិងព័ត៌មានគាំទ្រដោយអនុលោមតាមមាត្រា១៥ និងផ្តល់ អនុសាសន៍ដ៏សមស្របដល់សន្និសីទភាគី។

១០- នីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ៩ ត្រូវបានប្រើប្រាស់រហូតដល់មានសេចក្តីសម្រេចនៃកិច្ចប្រជុំ លើកទី២របស់សន្និសីទភាគី។ បន្ទាប់ពីសេចក្តីសម្រេចនៃកិច្ចប្រជុំលើកទី២របស់សន្និសីទភាគី នីតិវិធីនេះ នឹងត្រូវបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់លុះត្រាតែសន្និសីទភាគីធ្វើការសម្រេចតាមមតិភាគច្រើននៃវត្តមានរបស់ភាគី និងការបោះឆ្នោត លើកលែងតែចំពោះភាគីដែលបានផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹងដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ៩ មុន ពេលបញ្ចប់កិច្ចប្រជុំលើកទី២នៃសន្និសីទភាគី។

១១- ភាគីនីមួយៗត្រូវបញ្ចូលនូវខ្លឹមសារព័ត៌មានដែលអនុលោមតាមមាត្រា២១ នៅក្នុងរបាយការណ៍ របស់ខ្លួនដើម្បីបង្ហាញអំពីតម្រូវការដែលឆ្លើយតបទៅនឹងមាត្រានេះ។

១២- សន្និសីទភាគីនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី១ត្រូវផ្តល់ការណែនាំបន្ថែមទាក់ទងនឹងមាត្រានេះ ជាពិសេស វាក្យខណ្ឌ៥(ក) វាក្យខណ្ឌ៦ និងវាក្យខណ្ឌ៨ និងត្រូវរៀបចំនិងអនុម័តនូវខ្លឹមសារនៃលិខិតបញ្ជាក់ដូចមាន ចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ៦(ខ) និងវាក្យខណ្ឌ៨។

១៣- សន្និសីទភាគី ត្រូវវាយតម្លៃថា តើការធ្វើពាណិជ្ជកម្មសមាសធាតុបានជាក់លាក់ណាមួយស្របតាម កម្មវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះ និងពិចារណាថា តើសមាសធាតុបានជាក់លាក់ណាមួយដែលមានចុះបញ្ជីនៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមដែលត្រូវបានអនុម័តយោងតាមមាត្រា២៧ គួរស្ថិតនៅក្រោមវាក្យខណ្ឌ៦ និងវាក្យខណ្ឌ៨។

មាត្រា ៤

ផលិតផលមានបន្ថែមបាន

១- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការឱ្យបានសមស្រប ដោយមិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យផលិត នាំចូល ឬនាំចេញ នូវផលិតផលមានបន្ថែមបានដូចបានកំណត់ក្នុងផ្នែកទី១នៃឧបសម្ព័ន្ធ(ក) នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទ បញ្ឈប់ដែលបានកំណត់សម្រាប់ផលិតផលទាំងនោះ លើកលែងតែផលិតផលដែលមិនរាប់បញ្ចូលដូចមាន ចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ក) ឬក៏ភាគីដែលបានចុះបញ្ជីការលើកលែងដោយអនុលោមតាមមាត្រា៦។

២- ភាគី អាចបង្ហាញប្រាប់ក្នុងអំឡុងពេលការផ្តល់សច្ចាប័នឬការចូលជាធរមាននៃការធ្វើវិសោធនកម្ម ឧបសម្ព័ន្ធ(ក)ខាងលើនៃអនុសញ្ញានេះនូវជម្រើសផ្សេងពីវាក្យខណ្ឌ១ក្នុងការអនុវត្តនូវវិធានការឬយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីគ្រប់គ្រងផលិតផលដែលបានកំណត់ក្នុងផ្នែកទី១នៃឧបសម្ព័ន្ធ(ក)។ ភាគី អាចជ្រើសរើសនូវជម្រើសនេះ ប្រសិនបើអាចបង្ហាញថាវិធានការនេះបានកាត់បន្ថយដល់កម្រិតអប្បបរមានូវការផលិត ការនាំចូល និង ការនាំចេញនូវផលិតផលភាគច្រើនដូចបានកំណត់ក្នុងផ្នែកទី១នៃឧបសម្ព័ន្ធ(ក) និងជម្រើសដែលត្រូវបាន អនុវត្តនូវវិធានការឬយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់បានតបន្ថែមនៅក្នុងផលិតផលដែលមិនបាន កំណត់ក្នុងបញ្ជីក្នុងផ្នែកទី១នៃឧបសម្ព័ន្ធ(ក) ហើយបានអនុវត្តនូវវិធានការឬយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយការ ប្រើប្រាស់បានតបន្ថែមផលិតផលផ្សេងទៀតដែលមិនបានកំណត់ក្នុងផ្នែកទី១នៃឧបសម្ព័ន្ធ(ក) នៅពេលជូន ដំណឹងដល់លេខាធិការដ្ឋានអំពីសេចក្តីសម្រេចក្នុងការអនុវត្តនូវជម្រើសផ្សេងនោះ។ បន្ថែមពីនេះ ភាគី ដែលសម្រេចយកជម្រើសផ្សេងពីវាក្យខណ្ឌ១នេះត្រូវ៖

- (ក) ធ្វើរបាយការណ៍នៅឯសន្និសីទភាគីលើកដំបូង ដោយពិពណ៌នាពីវិធានការឬយុទ្ធសាស្ត្រដែល បានអនុវត្តរួមបញ្ចូលបរិមាណនៃការកាត់បន្ថយដែលសម្រេចបាន
- (ខ) អនុវត្តវិធានការឬយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់បាននៅក្នុងផលិតផលដូចបាន កំណត់ក្នុងផ្នែកទី១នៃឧបសម្ព័ន្ធ(ក) ដែលការកាត់បន្ថយបរិមាណជាអប្បបរមាមិនទាន់សម្រេចបាន
- (គ) ពិចារណាលើវិធានការផ្សេងទៀតដើម្បីសម្រេចបានការកាត់បន្ថយបរិមាណបានតបន្ថែមទៀត
- (ឃ) ពុំមានសិទ្ធិទាមទារការលើកលែងអនុលោមតាមមាត្រា៦ ចំពោះប្រភេទផលិតផលទាំងឡាយ ណាដែលជម្រើសផ្សេងពីវាក្យខណ្ឌ១នេះត្រូវបានប្រើប្រាស់។

អនុលោមតាមដំណើរការត្រួតពិនិត្យស្ថិតក្រោមវាក្យខណ្ឌ៨ សន្និសីទភាគីត្រូវធ្វើការពិនិត្យអំពី វឌ្ឍនភាពនិងប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការនានា ដែលបានអនុវត្តស្ថិតក្រោមវាក្យខណ្ឌនេះមិនឱ្យលើសពីរយៈពេល ៥ឆ្នាំក្រោយពេលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន។

៣- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការចំពោះផលិតផលមានបន្ថែមបាន ដែលបានកំណត់ក្នុងផ្នែកទី២នៃ ឧបសម្ព័ន្ធ(ក) ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ។

៤- ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ដោយភាគី លេខាធិការដ្ឋានត្រូវប្រមូលនិងរក្សាទុកព័ត៌មានស្តីពី ផលិតផលមានបន្ថែមប្រភេទផលិតផលជំនួស ហើយត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវព័ត៌មានទាំងនេះ។ លេខាធិការដ្ឋានក៏ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗដែលភាគីបានផ្តល់ឱ្យ។

៥- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការផលិត ការនាំចូល និងនាំចេញនូវផលិតផលបង្កមាន បន្ថែមប្រភេទដែលមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតអនុលោមតាមមាត្រានេះ។

៦- ភាគីនីមួយៗ មិនត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់ការផលិតនិងការចែកចាយ សម្រាប់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មនូវ ផលិតផលមានបន្ថែមប្រភេទដែលមិនស្ថិតនៅក្រោមប្រភេទផលិតផលមានបន្ថែមប្រភេទ ដែលធ្លាប់បាន ស្គាល់ មុនកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ លុះត្រាតែមានការវាយតម្លៃពីហានិភ័យនិងគុណ ប្រយោជន៍របស់ផលិតផលចំពោះបរិស្ថាននិងសុខភាព។ ភាគី ត្រូវផ្តល់ទៅលេខាធិការដ្ឋានតាមការគួរ នូវ ព័ត៌មានស្តីពីប្រភេទផលិតផលទាំងនេះ រួមមានព័ត៌មានអំពីហានិភ័យដល់បរិស្ថាននិងសុខភាពមនុស្ស ព្រមទាំងគុណប្រយោជន៍នៃផលិតផលទាំងនេះ។ លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវព័ត៌មាន ទាំងនេះ។

៧- ភាគីនីមួយៗ អាចដាក់សំណើទៅលេខាធិការដ្ឋាន សម្រាប់ការចុះបញ្ជីផលិតផលមានបន្ថែមប្រភេទក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ(ក) ដែលត្រូវបញ្ចូលនូវព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងការអាចរកបាន ភាពដែលអាចធ្វើបានខាង បច្ចេកទេសនិងសេដ្ឋកិច្ច និងហានិភ័យបរិស្ថាននិងសុខភាព និងគុណប្រយោជន៍នៃផលិតផលជំនួសដែល គ្មានប្រភេទ ដោយពិចារណានូវព័ត៌មានដែលអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ៤។

៨- មិនលើសពីរយៈពេល៥ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ សន្និសីទភាគីត្រូវត្រួត ពិនិត្យឡើងវិញនូវឧបសម្ព័ន្ធ(ក) និងពិចារណាលើការធ្វើវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធនេះដោយអនុលោមតាម មាត្រា២៧។

៩- យោងតាមវាក្យខណ្ឌ៨ នៅក្នុងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញឧបសម្ព័ន្ធ(ក) សន្និសីទភាគីត្រូវធ្វើការ ពិចារណាយ៉ាងហោចណាស់លើ៖

- (ក) សំណើទាំងឡាយណាដែលបានស្នើនៅក្រោមវាក្យខណ្ឌ៧
- (ខ) ព័ត៌មានដែលផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ៤ និង
- (គ) ភាពដែលអាចមាននូវផលិតផលជំនួសដែលគ្មានប្រភេទដែលអាចធ្វើបានខាងបច្ចេកទេសនិង សេដ្ឋកិច្ច ដោយពិចារណានូវហានិភ័យនិងគុណប្រយោជន៍ចំពោះបរិស្ថាននិងសុខភាពមនុស្ស។

មាត្រា៥

ប្រាក់ផលិតកម្មដែលប្រើប្រាស់ឬសមាសធាតុប្រភេទ

១- សម្រាប់គោលបំណងនៃមាត្រានេះនិងឧបសម្ព័ន្ធ(ខ) ប្រាក់ផលិតកម្មដែលប្រើប្រាស់ឬសមាសធាតុ ប្រភេទ មិនត្រូវរាប់បញ្ចូលនូវប្រាក់ផលិតកម្មមានប្រើប្រាស់ផលិតផលមានបន្ថែមប្រភេទ ប្រាក់ផលិតកម្ម សម្រាប់ផលិតផលផលិតផលមានបន្ថែមប្រភេទ ឬប្រាក់ផលិតកម្មដែលធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មសំណល់មានផ្ទុកប្រភេទ។

២- ភាគីនីមួយៗដោយចាត់វិធានការឱ្យបានសមស្រប មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រកួតប្រជែងធនធាននៅក្នុងប្រាក់កម្មនីមួយៗនៃដំណើរការផលិតកម្មដូចបានកំណត់ក្នុងផ្នែកទី១នៃឧបសម្ព័ន្ធ (ខ) នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់ដំណើរការផលិតកម្មនៃផលិតផលដែលបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនេះ លើកលែងតែភាគីនោះត្រូវបានចុះបញ្ជីសុំការលើកលែងដោយអនុលោមតាមមាត្រា៦។

៣- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីរឹតបន្តឹងការប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រកួតប្រជែងធនធាននៅក្នុងប្រាក់កម្មនីមួយៗនៃដំណើរការផលិតកម្មដូចបានកំណត់ក្នុងផ្នែកទី២នៃឧបសម្ព័ន្ធ (ខ) ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ។

៤- លេខាធិការដ្ឋានដោយផ្អែកលើព័ត៌មានដែលទទួលបានពីភាគី ត្រូវប្រមូលនិងថែរក្សាព័ត៌មានស្តីពីប្រាក់កម្មដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រកួតប្រជែងធនធាន និងផលិតផលជំនួស ហើយត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយនូវព័ត៌មានទាំងនោះជាសាធារណៈ។ ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលភាគីបានផ្តល់ឱ្យលេខាធិការដ្ឋានត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។

៥- ភាគីនីមួយៗដែលមានទីតាំងផលិតកម្មមួយឬច្រើន មានប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រកួតប្រជែងធនធាននៅក្នុងប្រាក់កម្មនីមួយៗនៃដំណើរការផលិតកម្មដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ (ខ) ត្រូវ៖

(ក) ចាត់វិធានការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញនិងការសាយភាយនូវប្រាក់ប្រកួតប្រជែងធនធាន ពីទីតាំងផលិតកម្មទាំងនោះ

(ខ) អនុលោមតាមមាត្រា២១ របាយការណ៍ដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យត្រូវដាក់បញ្ចូលនូវព័ត៌មានស្តីពីវិធានការដែលបានជ្រើសរើសដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌនេះ និង

(គ) កំណត់អត្តសញ្ញាណទីតាំងផលិតកម្មក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួនដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រកួតប្រជែងធនធាននៅក្នុងប្រាក់កម្មនីមួយៗនៃដំណើរការផលិតកម្មដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ (ខ) និងត្រូវធ្វើទៅលេខាធិការដ្ឋានមិនឱ្យលើសពី៣ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ នូវព័ត៌មានស្តីពីចំនួននិងប្រភេទនៃទីតាំងផលិតកម្មនិងបរិមាណប៉ាន់ស្មានប្រចាំឆ្នាំនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រកួតប្រជែងធនធាន។ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទាំងនេះជាសាធារណៈ។

៦- ភាគីនីមួយៗ មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រកួតប្រជែងធនធាននៅក្នុងប្រាក់កម្មដែលបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ (ខ) សម្រាប់ទីតាំងផលិតកម្មដែលបង្កើតក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ។ ពុំមានការលើកលែងណាមួយ ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យទីតាំងផលិតកម្មនេះទេ។

៧- ភាគីនីមួយៗ មិនត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់ការបង្កើតទីតាំងផលិតកម្មដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រកួតប្រជែងធនធាននៅក្នុងប្រាក់កម្មនីមួយៗនៃដំណើរការផលិតកម្មក្រោយពេលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន លើកលែងតែភាគីអាចបញ្ជាក់ដល់សន្និសីទភាគីថាប្រាក់កម្មនោះផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ច្រើនដល់បរិស្ថាននិងសុខភាពមនុស្ស ហើយពុំមានជម្រើសជំនួសប្រាក់កម្មណាមួយ អាចប្រើប្រាស់បានតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសនិងសេដ្ឋកិច្ចដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដូចគ្នានេះ។

៨- ភាគីទាំងអស់ ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តដល់ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាថ្មី ជម្រើសបច្ចេកទេសនិងសេដ្ឋកិច្ចដែលអាចធ្វើបានដោយពុំមានប្រើប្រាស់បាត និងវិធានការនិងបច្ចេកទេសដែលអាចអនុវត្តបានដើម្បីកាត់បន្ថយការបញ្ចេញនិងការសាយភាយ ព្រមទាំងដើម្បីលុបបំបាត់ការប្រើប្រាស់បាតនិងសមាសធាតុបាតក្នុងប្រាក់ផលិតកម្មដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ខ)។

៩- ភាគីនីមួយៗ អាចស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធ(ខ) ដើម្បីកំណត់ប្រភេទប្រាក់ផលិតកម្មដែលប្រើប្រាស់បាតឬសមាសធាតុបាត។ សំណើនេះ ត្រូវបញ្ចូលនូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងភាពដែលអាចរកបានភាពអាចធ្វើបានតាមបច្ចេកទេសនិងសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងហានិភ័យបរិស្ថាននិងសុខភាព និងអត្ថប្រយោជន៍នៃជម្រើសមិនប្រើបាតនៅក្នុងប្រាក់ផលិតកម្ម។

១០- សន្និសីទភាគីត្រូវពិនិត្យឧបសម្ព័ន្ធ(ខ)ឡើងវិញ និងអាចពិចារណាធ្វើវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធនេះ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា២៧ មិនលើសពីរយៈពេល៥ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ។

១១- យោងតាមវាក្យខណ្ឌ១០ នៅក្នុងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញឧបសម្ព័ន្ធ(ខ) សន្និសីទភាគីត្រូវធ្វើការពិចារណាយ៉ាងហោចណាស់លើ៖

- (ក) សំណើទាំងឡាយណាដែលបានស្នើនៅក្រោមវាក្យខណ្ឌ៩
- (ខ) ព័ត៌មានដែលផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ៤ និង
- (គ) ភាពដែលអាចមាននូវផលិតផលជំនួសដែលគ្មានបាត ដែលអាចធ្វើបានតាមលក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេសនិងសេដ្ឋកិច្ច ដោយពិចារណានូវហានិភ័យនិងអត្ថប្រយោជន៍ចំពោះបរិស្ថាននិងសុខភាពមនុស្ស។

មាត្រា៦
ការផ្តល់ការលើកលែងដល់ភាគីស្នើសុំ

១- រដ្ឋឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ អាចស្នើសុំចុះបញ្ជីការលើកលែងមួយឬច្រើនសម្រាប់កាលបរិច្ឆេទបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់បាតឬសមាសធាតុបាតដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ក)និង(ខ) ដោយជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅលេខាធិការដ្ឋាន៖

- (ក) ពេលចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ឬ
- (ខ) ក្នុងករណីផលិតផលមានបន្ថែមបាត ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មដាក់បញ្ចូលបន្ថែមក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ក) ឬប្រាក់ផលិតកម្មប្រើប្រាស់បាតត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មដាក់បញ្ចូលបន្ថែមក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ខ) មិនឱ្យយឺតជាងកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃវិសោធនកម្មសម្រាប់ភាគីទាំងអស់។

រាល់ការស្នើសុំចុះបញ្ជីបែបនេះ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលពន្យល់ពីតម្រូវការរបស់ភាគីសម្រាប់ការសុំលើកលែង។

២- ការលើកលែង អាចត្រូវចុះបញ្ជីទាំងផ្នែកដែលបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ក)ឬឧបសម្ព័ន្ធ(ខ) ឬសម្រាប់អនុផ្នែកដែលបានកំណត់ដោយរដ្ឋឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់។

៣- ភាគីនីមួយៗដែលទទួលបានការលើកលែងមួយឬច្រើន នឹងត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងបញ្ជី។ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវរៀបចំបង្កើតនិងរក្សាបញ្ជីនេះ ព្រមទាំងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។

៤- បញ្ជីនេះត្រូវមានបញ្ចូលនូវ៖

- (ក) តារាងបញ្ជីភាគីដែលទទួលបានការលើកលែងមួយឬច្រើន
- (ខ) ការលើកលែងមួយឬច្រើនដែលបានចុះបញ្ជីសម្រាប់ភាគីនីមួយៗ និង
- (គ) សុពលភាពនៃការសុំលើកលែង។

៥- លុះត្រាតែភាគីបានបញ្ជាក់ពីការលើកលែងមានរយៈពេលខ្លីនៅក្នុងបញ្ជី រាល់ការលើកលែងដែលអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ១ត្រូវអស់សុពលភាពរយៈពេល៥ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់និងសមាសធាតុប្រាក់ដែលមានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ (ក) និង (ខ) ។

៦- សន្និសីទភាគីតាមការស្នើសុំរបស់ភាគី អាចសម្រេចពន្យារពេលការសុំលើកលែងសម្រាប់រយៈពេល៥ឆ្នាំបន្ត លុះត្រាតែភាគីស្នើសុំបន្តតែរយៈពេលខ្លី។ ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេច សន្និសីទភាគីត្រូវពិចារណាលើ៖

- (ក) របាយការណ៍ពីភាគីដែលបញ្ជាក់ពីតម្រូវការដើម្បីពន្យារពេលការសុំលើកលែងនិងផែនការសកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្តនិងគ្រោងដើម្បីបញ្ឈប់តម្រូវការសម្រាប់ការសុំលើកលែងតាមតែអាចធ្វើបាន
- (ខ) ព័ត៌មានដែលអាចរកបាន រួមមានព័ត៌មាននៃភាពដែលអាចរកបានទាក់ទងនឹងផលិតផលនិងច្រវាក់ផលិតកម្មជំនួសដែលមិនមានប្រាក់ប្រើប្រាស់ប្រាក់តិចជាងបរិមាណដែលលើកលែង និង
- (គ) សកម្មភាពដែលបានគ្រោងឬកំពុងអនុវត្តដែលធានានូវការស្តុកទុកប្រាក់បោះចោលសំណល់ប្រាក់ប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន។

ការសុំលើកលែង អាចត្រូវបានពន្យារពេលក្នុងផលិតផលមួយចំពោះកាលបរិច្ឆេទបញ្ឈប់ម្តង។

៧- ភាគី អាចដកការលើកលែងនៅពេលណាក៏បាន ដោយជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅលេខាធិការដ្ឋាន។ ការដកការលើកលែង នឹងមានសុពលភាពចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនោះ។

៨- ទោះបីមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ១ក៏ដោយ ពុំមានរដ្ឋឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់អាចចុះបញ្ជីស្នើសុំការលើកលែងក្រោយពីរយៈពេល៥ឆ្នាំនៃកាលបរិច្ឆេទបញ្ឈប់សម្រាប់ផលិតផលឬច្រវាក់ផលិតកម្មដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ក)ឬឧបសម្ព័ន្ធ(ខ) លើកលែងតែភាគីមួយឬច្រើននៅចុះបញ្ជីសម្រាប់ការសុំលើកលែងលើផលិតផលឬច្រវាក់ផលិតកម្ម ដោយបានទទួលការបន្តលើកលែងដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌទី៦។ ក្នុងករណីនោះ រដ្ឋឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ អាចចុះបញ្ជីស្នើសុំការលើកលែងចំពោះផលិតផល ឬច្រវាក់ផលិតកម្មដូចមានកំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌ១(ក)និង(ខ) ដែលនឹងត្រូវអស់សុពលភាពក្រោយរយៈពេល១០ឆ្នាំបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទបញ្ឈប់សម្រាប់ផលិតផលឬច្រវាក់ផលិតកម្ម។

៩- ពុំមានភាគីណា អាចទទួលបានការលើកលែងក្រោយរយៈពេល១០ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទបញ្ឈប់សម្រាប់ផលិតផលឬច្រវាក់ផលិតកម្មដូចដែលបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ (ក)ឬឧបសម្ព័ន្ធ(ខ)។

មាត្រា ៧
អាជីវកម្មរ៉ែមាសខ្នាតតូច

១- រាល់វិធានការដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រានេះនិងឧបសម្ព័ន្ធ(គ) ត្រូវអនុវត្តចំពោះអាជីវកម្មរ៉ែមាសខ្នាតតូចនិងប្រាក់ផលិតកម្មដែលបានត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ចាប់យកមាសចេញពីរ៉ែ។

២- ភាគីនីមួយៗដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្មរ៉ែមាសខ្នាតតូចនិងដំណើរការផលិតកម្ម ដែលបញ្ញត្តិក្នុងមាត្រានេះដែលស្ថិតក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន បើអាចធ្វើទៅបានត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីកាត់បន្ថយឬលុបបំបាត់ចំពោះការប្រើប្រាស់បារតនិងសមាសធាតុបារត ការបញ្ចេញ និងការសាយភាយបារតចូលទៅក្នុងបរិស្ថានពីសកម្មភាពអាជីវកម្មរ៉ែមាសនិងដំណើរការផលិតកម្ម។

៣- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវជូនដំណឹងទៅលេខាធិការដ្ឋាន នៅពេលណាភាគីបញ្ជាក់ថាអាជីវកម្មរ៉ែមាសខ្នាតតូចនិងដំណើរការផលិតកម្ម ស្ថិតក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួនមានចំនួនច្រើន។ ភាគីត្រូវ៖

- (ក) រៀបចំនិងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពជាតិដោយអនុលោមតាមឧបសម្ព័ន្ធ(គ)
- (ខ) ផ្តល់ផែនការសកម្មភាពជាតិទៅលេខាធិការដ្ឋានមិនហួសពីរយៈពេល៣ឆ្នាំក្រោយពីកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះឬ៣ឆ្នាំក្រោយពីការជូនដំណឹងទៅលេខាធិការដ្ឋាន និង
- (គ) បន្ទាប់មកផ្តល់ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញរៀងរាល់៣ឆ្នាំពីវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រានេះ និងដាក់បញ្ចូលលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនៅក្នុងរបាយការណ៍ដែលត្រូវផ្តល់ដោយអនុលោមតាមមាត្រា២១។

៤- ភាគី អាចសហការជាមួយភាគីផ្សេងទៀតឬអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតតាមតែអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីសម្រេចបាននូវកម្រិតនៃមាត្រានេះ។ កិច្ចសហការនេះអាចជា៖

- (ក) ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់បារត និងសមាសធាតុបារតក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែមាសខ្នាតតូចនិងដំណើរការផលិតកម្ម
- (ខ) គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយ និងកសាងសមត្ថភាព
- (គ) ជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីវិធីសាស្ត្រនៃការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែមាសខ្នាតតូច ប្រកបដោយចីរភាពដោយមិនមានការប្រើប្រាស់បារត
- (ឃ) ការផ្តល់នូវជំនួយជាបច្ចេកទេសនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- (ង) ភាពជាដៃគូសម្រាប់ជួយនៅក្នុងការអនុវត្តនូវការប្តេជ្ញារបស់ខ្លួនក្រោមមាត្រានេះ និង
- (ច) ការប្រើប្រាស់នូវយន្តការចែករំលែកព័ត៌មានដែលមានស្រាប់ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងកិច្ចប្រតិបត្តិបរិស្ថានដ៏ប្រសើរនិងបច្ចេកវិទ្យាជំនួសដែលមានលក្ខណៈបរិស្ថានសមស្របតាមលក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេស សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ។

មាត្រា ៨
ការបញ្ចេញ

១- មាត្រានេះ ផ្ដោតលើការត្រួតពិនិត្យនិងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញបារតនិងសមាសធាតុបារត ដែលសំដៅដល់ « បារតសរុប » ចូលទៅក្នុងបរិយាកាសតាមរយៈវិធានការត្រួតពិនិត្យការបញ្ចេញពីប្រភពអចល័តដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមប្រភពដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ឃ)។

២- សម្រាប់គោលបំណងនៃមាត្រានេះ៖

(ក) « ការបញ្ចេញ » សំដៅដល់ការបញ្ចេញបារតឬសមាសធាតុបារតចូលទៅក្នុងបរិយាកាស

(ខ) « ប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ » សំដៅដល់ប្រភពមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងចំណោមក្រុមប្រភពដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ឃ)។ ភាគី អាចបង្កើតលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជ្រើសរើសដើម្បីកំណត់ប្រភពមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងចំណោមក្រុមប្រភពដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ឃ) លុះត្រាតែលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ក្រុមប្រភពណាមួយដែលបញ្ចេញបារតយ៉ាងតិច៧៥ភាគរយពីក្រុមប្រភពទាំងនោះ

(គ) « ប្រភពថ្មី » សំដៅដល់ប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយស្ថិតនៅក្នុងក្រុមប្រភពដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ(ឃ) ការសាងសង់និងការកែប្រែក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំដែលធ្វើឡើងយ៉ាងតិច១ឆ្នាំបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ៖

(១) ចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះសម្រាប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ឬ

(២) ចូលជាធរមានសម្រាប់ភាគីពាក់ព័ន្ធនៃវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធ(ឃ) ដែលប្រភពបញ្ចេញដូចបញ្ញត្តិនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះដោយសារការធ្វើវិសោធនកម្មប៉ុណ្ណោះ។

(ឃ) « ការកែប្រែក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ » សំដៅដល់ការកែប្រែប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធបង្កឱ្យមានការកើនឡើងនូវការបញ្ចេញដោយមិនរាប់បញ្ចូលនូវការផ្លាស់ប្តូរណាមួយនៅក្នុងការបញ្ចេញដែលបង្កមកពីការទាញយកកម្រិតដែលលិខិតផលបន្ទាប់បន្សំ។ ភាគីអាចធ្វើការសម្រេចថា តើការកែប្រែមានលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយធំឬក៏មិនមាន។

(ង) « ប្រភពមានស្រាប់ » សំដៅដល់ប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធដែលមិនមែនជាប្រភពថ្មី

(ច) « កម្រិតកំណត់នៃការបញ្ចេញ » សំដៅដល់កម្រិតកំណត់កំហាប់ ម៉ាស ឬអត្រាបញ្ចេញនៃបារតឬសមាសធាតុបារតដែលសំដៅដល់ « បារតសរុប » បញ្ចេញពីប្រភពអចល័ត។

៣- ភាគីមានប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវចាត់វិធានការត្រួតពិនិត្យការបញ្ចេញនិងរៀបចំផែនការជាតិដែលដាក់ចេញនូវវិធានការត្រួតពិនិត្យការបញ្ចេញនិងទិសដៅ គោលដៅនិងលទ្ធផលរំពឹងទុក។ ផែនការជាតិត្រូវដាក់ជូនទៅសន្និសីទភាគីនៅក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃការផ្តល់សច្ចាប័នរបស់ភាគី។ ប្រសិនបើភាគីមួយរៀបចំផែនការអនុវត្តដោយយោងតាមមាត្រា២០ ភាគីនោះអាចរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការដែលបានរៀបចំដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌនេះ។

៤- សម្រាប់ប្រភពថ្មីរបស់ខ្លួន ភាគីនីមួយៗនឹងតម្រូវឱ្យប្រើប្រាស់នូវបច្ចេកទេសដ៏ប្រសើរដែលអាចរកបាននិងកិច្ចប្រតិបត្តិបរិស្ថានដ៏ប្រសើរ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យនិងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញតាមតែអាចធ្វើទៅបាន ប៉ុន្តែ

មិនលើសពី៥ឆ្នាំក្រោយពេលចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះសម្រាប់ភាគីនោះ។ ភាគី អាចប្រើប្រាស់កម្រិត កំណត់ការបញ្ចេញដែលស្របទៅនឹងការអនុវត្តបច្ចេកទេសដ៏ប្រសើរដែលអាចរកបាន។

៥- សម្រាប់ប្រភពដែលមានស្រាប់ ភាគីត្រូវដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងផែនការជាតិ ហើយនឹងត្រូវអនុវត្តវិធានការ មួយឬច្រើនដូចខាងក្រោម តាមពេលវេលាដែលអនុវត្តបានមិនឱ្យលើសពីរយៈពេល១០ឆ្នាំបន្ទាប់ពី កាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះដោយគិតគូរទៅលើស្ថានភាពប្រទេសនិងវិធានការដែលមាន លក្ខណៈសមស្របទៅនឹងសេដ្ឋកិច្ចនិងបច្ចេកទេស៖

- (ក) គោលដៅកម្រិតកំណត់នៃការបញ្ចេញសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ និងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញពីប្រភព ដែលពាក់ព័ន្ធ
- (ខ) កម្រិតកំណត់ការបញ្ចេញសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យនិងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញពីប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ
- (គ) ការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសដ៏ប្រសើរដែលអាចរកបាននិងកិច្ចប្រតិបត្តិបរិស្ថានដ៏ប្រសើរ ដើម្បីត្រួត ពិនិត្យការបញ្ចេញពីប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ
- (ឃ) យុទ្ធសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យសារធាតុបំពុលចម្រុះដែលអាចផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍រួមសម្រាប់ត្រួត ពិនិត្យការបញ្ចេញប្រភព
- (ង) វិធានការជំនួសដើម្បីកាត់បន្ថយការបញ្ចេញពីប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ។

៦- ភាគីទាំងអស់ អាចអនុវត្តវិធានការដូចគ្នាចំពោះប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធមានស្រាប់ឬអាចជ្រើសយក វិធានការដោយឡែកចំពោះក្រុមប្រភពផ្សេងគ្នា។ គោលដៅដែលភាគីបានអនុវត្តវិធានការនេះ សំដៅសម្រេច បាននូវវឌ្ឍនភាពក្នុងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញប្រភពតាមពេលវេលាកំណត់ណាមួយ។

៧- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវរៀបចំនិងរក្សាទុករបាយការណ៍សារពើភណ្ឌស្តីពីការបញ្ចេញប្រភពពីប្រភពដែល ពាក់ព័ន្ធតាមពេលវេលាដែលអាចធ្វើបាន និងមិនឱ្យលើសពីរយៈពេល៥ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន អនុសញ្ញានេះ។

៨- នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី១ សន្និសីទភាគីត្រូវអនុម័តគោលការណ៍ស្តីពី៖

- (ក) បច្ចេកទេសដ៏ល្អប្រសើរដែលអាចរកបាននិងកិច្ចប្រតិបត្តិបរិស្ថានដ៏ប្រសើរដោយគិតគូរទៅ លើភាពខុសគ្នារវាងប្រភពថ្មីនិងប្រភពដែលមានស្រាប់ ព្រមទាំងតម្រូវការដើម្បីកាត់បន្ថយឱ្យដល់អប្បបរមា នៃទំហំផលប៉ះពាល់ទៅស្ថានប្រព័ន្ធបរិស្ថាន(ទឹក ដី ខ្យល់) និង
- (ខ) ការគាំទ្រដល់ភាគីក្នុងការអនុវត្តវិធានការដូចបានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌ៥ ជាពិសេសក្នុងការ កំណត់គោលដៅនិងកម្រិតកំណត់ការបញ្ចេញ។

៩- សន្និសីទភាគី តាមតែអាចធ្វើបានត្រូវអនុម័តគោលការណ៍ស្តីពី៖

- (ក) លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលភាគីរៀបចំកំណត់ប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ២(ខ)
- (ខ) វិធីសាស្ត្រសម្រាប់រៀបចំរបាយការណ៍សារពើភណ្ឌនៃការបញ្ចេញប្រភព។

១០- សន្និសីទភាគី ត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនិងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពតាមដែលអាចធ្វើបានលើគោលការណ៍ដែលបានរៀបចំដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ៨ និងវាក្យខណ្ឌ៩។ ភាគីទាំងអស់ ត្រូវអនុវត្តបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ណែនាំនេះ។

១១- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវដាក់បញ្ចូលព័ត៌មាននៃការអនុវត្តមាត្រានេះទៅក្នុងរបាយការណ៍ដែលត្រូវផ្តល់ជូនលេខាធិការដ្ឋានដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២១ ជាពិសេសព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងវិធានការដែលភាគីបានអនុវត្តដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ៤ដល់វាក្យខណ្ឌ៧ និងប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការទាំងនោះ។

មាត្រា៩
ការសាយភាយ

១- មាត្រានេះ ផ្ដោតលើការត្រួតពិនិត្យនិងកាត់បន្ថយការសាយភាយបាតនិងសមាសធាតុបាតដែលសំដៅដល់ « បាតសរុប » ចូលទៅក្នុងដីនិងទឹកពីប្រភពអចល័តដែលពាក់ព័ន្ធដោយមិនមានចែងនៅក្នុងបញ្ញត្តិផ្សេងទៀតនៃអនុសញ្ញានេះ។

២- សម្រាប់គោលបំណងនៃមាត្រានេះ៖

(ក) « ការសាយភាយ » សំដៅដល់ការសាយភាយបាតឬសមាសធាតុបាតចូលទៅក្នុងដីឬទឹក

(ខ) « ប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ » សំដៅដល់ប្រភពសាយភាយអចល័តដែលបង្កឡើងដោយសកម្មភាពដូចបានកំណត់ដោយភាគីដែលមិនមានចែងក្នុងបញ្ញត្តិផ្សេងទៀតនៃអនុសញ្ញានេះ

(គ) « ប្រភពថ្មី » សំដៅដល់ប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធការសាងសង់និងការកែប្រែក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ ដែលធ្វើឡើងយ៉ាងតិច១ឆ្នាំបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តល់សច្ចាប័ននៃភាគី

(ឃ) « ការកែប្រែក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ » សំដៅដល់ការកែប្រែប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធបង្កឱ្យមានការកើនឡើងនូវការសាយភាយដោយមិនរាប់បញ្ចូលនូវការផ្លាស់ប្តូរណាមួយនៅក្នុងការសាយភាយដែលបង្កមកពីការទាញយកមកវិញពីផលិតផលបន្ទាប់បន្សំ។ ភាគី អាចធ្វើការសម្រេចថា ការកែប្រែមានលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយធំឬក៏មិនមាន

(ង) « ប្រភពមានស្រាប់ » សំដៅដល់ប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធដែលមិនមែនជាប្រភពថ្មី

(ច) « កម្រិតកំណត់នៃការសាយភាយ » សំដៅដល់កម្រិតកំណត់កំហាប់ ម៉ាស ឬអត្រាសាយភាយនៃបាតឬសមាសធាតុបាត ដែលសំដៅដល់ « បាតសរុប » សាយភាយពីប្រភពអចល័ត។

៣- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវកំណត់នូវក្រុមប្រភពអចល័តដែលពាក់ព័ន្ធមិនឱ្យយឺតជាងរយៈពេល៣ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តល់សច្ចាប័ននិងផ្អែកលើមូលដ្ឋានទៀងទាត់។

៤- ភាគីមានប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវចាត់វិធានការត្រួតពិនិត្យការសាយភាយនិងរៀបចំផែនការជាតិដែលដាក់ចេញនូវវិធានការត្រួតពិនិត្យការសាយភាយ ព្រមទាំងកំណត់ទិសដៅ គោលដៅ និងលទ្ធផលរំពឹងទុកនៃការកាត់បន្ថយការសាយភាយបាត។ ផែនការជាតិ ត្រូវដាក់ជូនទៅសន្និសីទភាគីនៅក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃការផ្តល់សច្ចាប័នរបស់ភាគី។ ប្រសិនបើភាគីមួយរៀបចំផែនការ

អនុវត្តដោយយោងតាមមាត្រា២០ ភាគីនោះអាចរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការដែលបានរៀបចំដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌនេះ។

៥- វិធានការទាំងឡាយ ត្រូវរាប់បញ្ចូលមួយឬច្រើនដូចតទៅតាមតែអាចធ្វើបាន៖

(ក) កម្រិតកំណត់នៃការសាយភាយសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យនិងកាត់បន្ថយការសាយភាយពីប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ

(ខ) ការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសដ៏ប្រសើរដែលអាចរកបាននិងកិច្ចប្រតិបត្តិបរិស្ថានដ៏ប្រសើរ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការសាយភាយពីប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ

(គ) យុទ្ធសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យសារធាតុបំពុលចម្រុះដែលអាចផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍រួមសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យការសាយភាយបារត

(ឃ) វិធានការជំនួសដើម្បីកាត់បន្ថយការសាយភាយពីប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធ។

៦- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវរៀបចំនិងរក្សាទុករបាយការណ៍សារពើភណ្ឌស្តីពីការសាយភាយបារតពីប្រភពដែលពាក់ព័ន្ធតាមពេលដែលអាចធ្វើបាន និងមិនឱ្យលើសពីរយៈពេល៥ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តល់សច្ចាប័នអនុសញ្ញានេះ។

៧- នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី១ សន្និសីទភាគីត្រូវអនុម័តគោលការណ៍ស្តីពី៖

(ក) បច្ចេកទេសដ៏ល្អប្រសើរដែលអាចរកបាននិងកិច្ចប្រតិបត្តិបរិស្ថានដ៏ប្រសើរដោយគិតគូរទៅលើភាពខុសគ្នារវាងប្រភពថ្មីនិងប្រភពដែលមានស្រាប់ ព្រមទាំងតម្រូវការដើម្បីកាត់បន្ថយឱ្យដល់អប្បបរមានៃទំហំផលប៉ះពាល់ទៅស្ថានប្រព័ន្ធបរិស្ថាន (ទឹក ដី ខ្យល់) និង

(ខ) វិធីសាស្ត្រសម្រាប់រៀបចំរបាយការណ៍សារពើភណ្ឌនៃការសាយភាយបារត។

៨- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវដាក់បញ្ចូលព័ត៌មាននៃការអនុវត្តមាត្រានេះទៅក្នុងរបាយការណ៍ដែលត្រូវផ្តល់ជូនលេខាធិការដ្ឋាន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២១ ជាពិសេសព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងវិធានការដែលភាគីបានអនុវត្តដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ៣ដល់៦ និងប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការទាំងនោះ។

មាត្រា១០

ការស្តុកទុកបណ្តោះអាសន្នបារតនិងសំណល់បារតផ្សេងទៀត

ប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន

១- មាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះការស្តុកទុកបណ្តោះអាសន្នបារតនិងសមាសធាតុបារតដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា៣ដែលមិនស្ថិតនៅក្នុងនិយមន័យសំណល់បារតដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១។

២- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីធានាថាការស្តុកទុកបណ្តោះអាសន្ននៃបារតនិងសមាសធាតុបារតដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតប្រើប្រាស់ដោយភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវអនុវត្តប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថានដោយគិតគូរលើគោលការណ៍ណែនាំនានា និងដោយអនុលោមតាមតម្រូវការនានាដែលបានអនុម័តដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ៣។

៣- សន្និសីទភាគី ត្រូវអនុម័តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការស្តុកទុកបណ្តោះអាសន្នបាតនិងសមាសធាតុបាតប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថានដោយគិតគូរទៅលើគោលការណ៍ណែនាំពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗដែលបានរៀបចំឡើងក្រោមអនុសញ្ញាបាសែលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យចលនាដឹកជញ្ជូននិងការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ឆ្លងដែននិងគោលការណ៍ណែនាំពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។ សន្និសីទភាគី អាចអនុម័តឧបសម្ព័ន្ធក្នុងអនុសញ្ញានេះសម្រាប់តម្រូវការនានាសម្រាប់ការស្តុកទុកបណ្តោះអាសន្នដោយអនុលោមតាមមាត្រា៧។

៤- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវសហការជាមួយភាគីផ្សេងទៀតនិងជាមួយអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលនិងស្ថាប័នដទៃទៀតតាមតែអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពសម្រាប់ការស្តុកទុកបណ្តោះអាសន្នបាតនិងសមាសធាតុបាតប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន។

មាត្រា១១
សំណល់បាត

១- និយមន័យដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗនៃអនុសញ្ញាបាសែលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យចលនាដឹកជញ្ជូន និងការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ឆ្លងដែន ត្រូវអនុវត្តចំពោះសំណល់ដែលស្ថិតនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះសម្រាប់ភាគីនៃអនុសញ្ញាបាសែល។ ភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញានេះដែលមិនមែនជាភាគីអនុសញ្ញាបាសែលត្រូវប្រើប្រាស់និយមន័យតាមគោលការណ៍ដែលអនុវត្តចំពោះសំណល់ដែលស្ថិតក្រោមអនុសញ្ញានេះ។

២- សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ សំណល់បាតមានន័យថាសារធាតុប្រវត្តិ៖

- (ក) ដែលមានបាតឬសមាសធាតុបាត
- (ខ) ដែលមានផ្ទុកបាតឬសមាសធាតុបាត ឬ
- (គ) ដែលមានប្រឡាក់បាតឬសមាសធាតុបាត

ដោយសហការប្រកបដោយភាពចុះសម្រុងជាមួយគណៈកម្មការពាក់ព័ន្ធនានានៃអនុសញ្ញាបាសែលសន្និសីទភាគី ត្រូវកំណត់កម្រិតបរិមាណសំណល់បាតពាក់ព័ន្ធខាងលើដែលត្រូវបោះចោល ឬមានបំណងបោះចោល ឬដែលតម្រូវឱ្យបោះចោលដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាតិឬអនុសញ្ញានេះ។ និយមន័យនេះ គឺមិនរាប់បញ្ចូលសំណល់ស្រទាប់ដីឬលើស្រទាប់រុក្ខករវី សំណល់ថ្ម និងកម្ទេចកម្ទីចេញពីអាជីវកម្មរ៉ែ លុះត្រាតែសំណល់ទាំងនោះមានផ្ទុកបាតឬសមាសធាតុបាតលើសពីកម្រិតកំណត់ដែលបានកំណត់ដោយសន្និសីទភាគី លើកលែងតែការធ្វើអាជីវកម្មបាតចម្បង។

៣- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់វិធានការឱ្យបានសមស្របចំពោះសំណល់បាតគឺ៖

- (ក) ត្រូវគ្រប់គ្រងប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន ដោយគិតគូរលើគោលការណ៍ណែនាំដែលបានរៀបចំឡើងក្រោមអនុសញ្ញាបាសែលនិងអនុលោមតាមតម្រូវការដែលអនុម័តឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមដោយសន្និសីទភាគីយោងតាមមាត្រា២៧។ ក្នុងការរៀបចំលក្ខខណ្ឌ សន្និសីទភាគីត្រូវគិតគូរដល់កម្មវិធីនិងបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធរបស់ភាគីទាំងអស់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសំណល់។

(ខ) មានតែសំណល់បាតដែលទាញយកមកប្រើប្រាស់ កែច្នៃឡើងវិញ ដកយកមកប្រើប្រាស់ ឡើងវិញ ឬប្រើប្រាស់ឡើងវិញដោយផ្ទាល់ដែលអនុញ្ញាតដល់ភាគីស្ថិតក្រោមអនុសញ្ញានេះ ឬសម្រាប់ការបោះចោលប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថានដែលអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ៣(ក)

(គ) សម្រាប់ភាគីនៃអនុសញ្ញាបាតដែលមិនត្រូវដឹកជញ្ជូនសំណល់ឆ្លងដែនអន្តរជាតិ លើកលែងតែក្នុងគោលបំណងបោះចោលប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថានដោយអនុលោមជាមួយនឹងមាត្រានេះនិងអនុសញ្ញាបាតសេវា។ ក្នុងករណីអនុសញ្ញាបាតសេវាមិនបានអនុវត្តចំពោះការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែនអន្តរជាតិភាគីត្រូវអនុញ្ញាតចំពោះការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែនអន្តរជាតិបាន លុះត្រាតែបានគិតគូរដល់វិធានអន្តរជាតិស្តង់ដារនិងគោលការណ៍ណែនាំពាក់ព័ន្ធ។

៤- សន្និសីទភាគី ត្រូវស្វែងរកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឱ្យបានជិតស្និទ្ធជាមួយគណៈកម្មការពាក់ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញាបាតសេវា ក្នុងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនិងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើគោលការណ៍ណែនាំដែលអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ៣(ក) តាមតែអាចធ្វើបាន។

៥- ភាគីទាំងអស់ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យសហការជាមួយភាគីផ្សេងទៀត និងអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលនិងស្ថាប័នដទៃទៀតតាមតែអាចធ្វើបាន ដើម្បីអភិវឌ្ឍនិងពង្រឹងសមត្ថភាពនៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់តំបន់ និងសកលសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសំណល់បាតប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន។

មាត្រា ១២
ទីតាំងដែលទទួលបានការបំពុល

១- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសមស្រប សម្រាប់ការកំណត់និងវាយតម្លៃទីតាំងដែលទទួលបានការបំពុលដោយបាតឬសមាសធាតុបាត។

២- សកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលការកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលបង្កពីទីតាំងទាំងនេះ ត្រូវអនុវត្តប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាននៅកន្លែងដែលអាចធ្វើទៅបាន ដោយបញ្ចូលការវាយតម្លៃហានិភ័យដល់សុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថានដែលបង្កពីទីតាំងទទួលបានការបំពុលដោយបាតឬសមាសធាតុបាត។

៣- សន្និសីទភាគី ត្រូវអនុម័តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងទីតាំងដែលទទួលបានការបំពុលដោយមានដាក់បញ្ចូលវិធីសាស្ត្រនិងវិធានសម្រាប់៖

- (ក) ការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មនិងកំណត់លក្ខណៈទីតាំងដែលទទួលបានការបំពុល
- (ខ) ការចូលរួមពីសាធារណជន
- (គ) ការវាយតម្លៃហានិភ័យដល់សុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថាន
- (ឃ) ជម្រើសសម្រាប់គ្រប់គ្រងហានិភ័យបង្កឡើងដោយទីតាំងដែលទទួលបានការបំពុល
- (ង) ការវាយតម្លៃពីគុណប្រយោជន៍និងគុណវិបត្តិ និង
- (ច) ការផ្តល់សុពលភាពលទ្ធផល។

៤- ភាគីទាំងអស់ ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យសហការក្នុងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនិងការអនុវត្តសកម្មភាពនានា សម្រាប់ការធ្វើអត្តសញ្ញាណ ការវាយតម្លៃ ការកំណត់អាទិភាព ការគ្រប់គ្រង និងការសម្អាតទីតាំងទទួលរង ការបំពុលតាមតែអាចធ្វើបាន។

មាត្រា ១៣
ធនធាននិងយន្តការហិរញ្ញវត្ថុ

១- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ធនធានតាមលទ្ធភាពដល់ការអនុវត្តសកម្មភាពថ្នាក់ជាតិដែលចូលរួមចំណែក ដល់ការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះដោយយោងតាមគោលនយោបាយ អាទិភាព ផែនការ និងកម្មវិធីជាតិ។ ធនធាន ទាំងនេះរួមមានការផ្តល់ថវិកាជាតិតាមរយៈគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធ ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនិងថវិកាជាតិ និងការផ្តល់ថវិកាទ្វេភាគីនិងពហុភាគី ព្រមទាំងការចូលរួមពីវិស័យឯកជន។

២- ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះដោយភាគីជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនឹង ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តមាត្រានេះ។

៣- ប្រភពជំនួយហិរញ្ញវត្ថុនិងបច្ចេកទេសពហុភាគី តំបន់ និងទ្វេភាគី ព្រមទាំងការកសាងសមត្ថភាពនិង ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តដល់ការលើកកម្ពស់និងបង្កើនសកម្មភាពគ្រប់គ្រងបានត្រឹមត្រូវ គាំទ្រដល់ភាគីជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា ដែលទាក់ទងទៅនឹងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ជំនួយបច្ចេកទេសនិងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា។

៤- ភាគីនីមួយៗ ចំពោះសកម្មភាពដែលស្នើសុំថវិកាត្រូវគិតគូរឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយដល់តម្រូវការ ជាក់ស្តែងនិងស្ថានភាពចាំបាច់របស់ភាគីជាដៃគូដែលកំពុងអភិវឌ្ឍនិងប្រទេសដែលមាន ការអភិវឌ្ឍតិចតួច។

៥- ត្រូវកំណត់យន្តការសម្រាប់ការផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់និងទាន់ពេលវេលា។ យន្តការ នេះគឺដើម្បីគាំទ្រដល់ភាគីជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ និងភាគីស្ថិតក្នុងសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាលក្នុងការអនុវត្ត កាតព្វកិច្ចក្រោមអនុសញ្ញានេះ។

៦- យន្តការនេះត្រូវដាក់បញ្ចូល៖

- (ក) មូលនិធិបរិស្ថានសកល និង
- (ខ) កម្មវិធីអន្តរជាតិដាក់លាក់សម្រាប់គាំទ្រដល់ការកសាងសមត្ថភាពនិងជំនួយបច្ចេកទេស។

៧- មូលនិធិបរិស្ថានសកល ត្រូវផ្តល់ធនធានថវិកាថ្មីៗ គ្រប់គ្រាន់ អាចព្យាករបាន និងទាន់ពេលវេលា សម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងការចំណាយក្នុងការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះដូចបានព្រមព្រៀងដោយ សន្និសីទភាគី។ សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ មូលនិធិបរិស្ថានសកលត្រូវប្រតិបត្តិតាមគោលការណ៍ និងប្រកបដោយគណនេយ្យភាពចំពោះសន្និសីទភាគី។ សន្និសីទភាគី ត្រូវផ្តល់នូវគោលការណ៍ស្តីពីយុទ្ធសាស្ត្រ គោលនយោបាយ កម្មវិធីអាទិភាព និងសិទ្ធិសម្រាប់ការទទួលបាននិងការប្រើប្រាស់ប្រភពហិរញ្ញវត្ថុ។ បន្ថែមពីនេះទៀត សន្និសីទភាគីត្រូវផ្តល់ការណែនាំពីបញ្ជីសូចនាករនៃប្រភេទសកម្មភាពដែលអាចទទួល

បានការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុពីមូលនិធិបរិស្ថានសកល។ មូលនិធិបរិស្ថានសកល ត្រូវផ្តល់នូវធនធានដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកំណើននៃចំណាយលើបរិស្ថានពិភពលោកនិងចំណាយទាំងស្រុងចំពោះសកម្មភាពជំរុញដែលបានព្រមព្រៀង។

៨- ក្នុងការផ្តល់ធនធានសម្រាប់សកម្មភាព មូលនិធិបរិស្ថានសកលត្រូវគិតគូរដល់ការចំណាយលើសកម្មភាពកាត់បន្ថយបាត់បង់ដែលបានស្នើឡើង។

៩- សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ កម្មវិធីដែលបានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌ៦(ខ) ត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំនិងប្រកបដោយគណនេយ្យភាពដល់សន្និសីទភាគី។ សន្និសីទភាគីនៅកិច្ចប្រជុំលើកទី១ ត្រូវកំណត់ស្ថាប័នដែលមានស្រាប់ ទទួលបន្ទុកសម្រាប់កម្មវិធីអន្តរជាតិជាក់លាក់សម្រាប់គាំទ្រដល់ការកសាងសមត្ថភាពនិងជំនួយបច្ចេកទេស ហើយផ្តល់ការណែនាំនិងរយៈពេលនៃកម្មវិធីនេះ។ ភាគីនិងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលរួមផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុដល់កម្មវិធីនេះដោយផ្អែកតាមការស្ម័គ្រចិត្ត។

១០- សន្និសីទភាគីនិងអង្គភាពនានាដែលមានយន្តការ នៅកិច្ចប្រជុំសន្និសីទភាគីលើកទី១ត្រូវយល់ព្រមលើការរៀបចំដល់សុពលភាពចំពោះវាក្យខណ្ឌខាងលើ។

១១- សន្និសីទភាគីមិនឱ្យឃើញពីកិច្ចប្រជុំលើកទីបី ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញផ្នែកលើមូលដ្ឋានទៀងទាត់នូវកម្រិតធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញគោលការណ៍ដែលផ្តល់ដោយសន្និសីទភាគីដល់អង្គភាពពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការប្រតិបត្តិយន្តការដែលបានបង្កើតឡើងក្រោមមាត្រានេះ និងប្រសិទ្ធភាពនិងលទ្ធភាពឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលតម្រូវការរបស់ភាគីជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍនិងភាគីស្ថិតក្រោមសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល។ ដោយផ្អែកលើការពិនិត្យឡើងវិញនេះ សន្និសីទភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវប្រសិទ្ធភាពនៃយន្តការនេះ។

១២- ភាគីទាំងអស់ ត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលរួមចំណែកក្នុងការអនុវត្តយន្តការនេះទៅតាមលទ្ធភាព។ យន្តការនេះ ត្រូវជំរុញដល់ការផ្តល់ធនធានពីប្រភពផ្សេងៗ រួមមានវិស័យឯកជន ហើយត្រូវស្វែងរកការបង្កើននូវធនធានសម្រាប់គាំទ្រដល់ការអនុវត្តសកម្មភាព។

មាត្រា ១៤

ការកសាងសមត្ថភាព ការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងការផ្តល់បច្ចេកវិទ្យា

១- ភាគីទាំងអស់ ត្រូវសហការផ្តល់ការកសាងសមត្ថភាពនិងជំនួយបច្ចេកទេសឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងសមស្របដល់ភាគីជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចប្រដូចដែនកោះតូចៗដែលកំពុងអភិវឌ្ឍ និងភាគីជាប្រទេសដែលស្ថិតក្នុងសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល ដើម្បីជួយក្នុងការអនុវត្តកិច្ចស្ថិតក្រោមអនុសញ្ញានេះ។

២- ការកសាងសមត្ថភាពនិងការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ១ និងមាត្រា១៣ អាចត្រូវផ្តល់តាមរយៈការរៀបចំថ្នាក់តំបន់ អនុតំបន់ និងថ្នាក់ជាតិ រួមមានមជ្ឈមណ្ឌលថ្នាក់តំបន់និងអនុតំបន់ដែលមានស្រាប់តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគីនិងពហុភាគី និងតាមរយៈភាពជាដៃគូរួមមាន វិស័យ

ឯកជន។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងការសម្របសម្រួលកិច្ចព្រមព្រៀងវិស័យបរិស្ថានពហុភាគីនៅក្នុងផ្នែកសារធាតុគីមីនិងសំណល់ គួរត្រូវបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស។

៣- ភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍនិងភាគីផ្សេងទៀតតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន ដោយមានការគាំទ្រពីវិស័យឯកជន និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតតាមដែលអាចធ្វើទៅបានត្រូវជំរុញនិងសម្របសម្រួលក្នុងការអភិវឌ្ឍ ការផ្ទេរ ការផ្សព្វផ្សាយ និងការទទួលបានបច្ចេកវិទ្យាជំនួសទំនើបប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថានទៅដល់ភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ ជាពិសេសភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍតិចតួចឬរដ្ឋដែនកោះតូចៗដែលកំពុងអភិវឌ្ឍនិងភាគីប្រទេសស្ថិតក្នុងសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៤- សន្និសីទភាគីនៅកិច្ចប្រជុំលើកទី២ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានទៀងទាត់ដែលត្រូវគិតពិចារណាលើការដាក់ឱ្យពិនិត្យនិងការវាយតម្លៃពីភាគីនីមួយៗរួមមាន ព័ត៌មានទាំងឡាយដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២១ និងព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ដោយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ត្រូវ៖

- (ក) ពិចារណាព័ត៌មានស្តីពីគំនិតផ្តួចផ្តើមដែលមានស្រាប់និងវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យាជំនួស
- (ខ) ពិចារណាសេចក្តីត្រូវការរបស់ភាគីសម្រាប់បច្ចេកវិទ្យាជំនួស ជាពិសេសភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ និង
- (គ) កំណត់បញ្ហាប្រឈមដែលភាគីបានជួបប្រទះក្នុងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាជាពិសេសភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ។

៥- សន្និសីទភាគី ត្រូវផ្តល់អនុសាសន៍លើការលើកកម្ពស់ដល់ការកសាងសមត្ថភាព ការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាឱ្យកាន់តែប្រសើរថែមទៀតដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះ។

មាត្រា ១៥
គណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិនិងត្រួតពិនិត្យ

១- យន្តការនេះរួមមាន គណៈកម្មាធិការដែលជាអង្គភាពជំនួយដល់សន្និសីទភាគី ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីជំរុញការអនុវត្ត ការត្រួតពិនិត្យ ការប្រតិបត្តិតាមរាល់បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ យន្តការនេះរួមមាន គណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើការសម្របសម្រួលនិងត្រួតពិនិត្យ ជាពិសេសលើលទ្ធភាពនិងស្ថានភាពផ្សេងៗនៃភាគី។

២- គណៈកម្មាធិការ ត្រូវជំរុញការអនុវត្តនិងត្រួតពិនិត្យការប្រតិបត្តិតាមរាល់បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវត្រួតពិនិត្យលើទាំងបញ្ហាជាបុគ្គលនិងជាប្រព័ន្ធនៃការអនុវត្តនិងការប្រតិបត្តិ ព្រមទាំងការផ្តល់អនុសាសន៍តាមដែលអាចធ្វើបានដល់សន្និសីទភាគី។

៣- គណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវមានសមាជិកចំនួន១៥រូបដែលតែងតាំងដោយភាគីនិងដោយការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសពីសន្និសីទភាគី ដោយគិតពិចារណាប្រកបដោយសមភាពចំពោះការជ្រើសរើសតំណាងតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រផ្នែកលើតំបន់ទាំង៥នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ សមាជិកដំបូង ត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើស

នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី១នៃសន្និសីទភាគី អនុលោមតាមវិធាននៃនីតិវិធីដែលបានអនុម័តដោយសន្និសីទ ភាគីដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ៥។ សមាជិកគណៈកម្មាធិការ មានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងវិស័យពាក់ព័ន្ធនឹង អនុសញ្ញានេះនិងមានជំនាញសមស្រប។

៤- គណៈកម្មាធិការ អាចពិចារណាលើបញ្ហានានាដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម៖

- (ក) ការដាក់ឱ្យត្រួតពិនិត្យជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រតិបត្តិតាមរបស់ភាគីនីមួយៗ
- (ខ) របាយការណ៍ថ្នាក់ជាតិដោយយោងតាមមាត្រា២១ និង
- (គ) សំណើនានាពីសន្និសីទភាគី។

៥- គណៈកម្មាធិការ ត្រូវផ្តល់ការពន្យល់រៀបរាប់អំពីវិធាននៃនីតិវិធីដែលស្ថិតនៅក្រោមការអនុម័តដោយ កិច្ចប្រជុំលើកទី២នៃសន្និសីទភាគី។ សន្និសីទភាគី អាចអនុម័តបន្ថែមនូវលក្ខខណ្ឌការងារសម្រាប់ គណៈកម្មាធិការនេះ។

៦- គណៈកម្មាធិការ ត្រូវធ្វើការអនុម័តលើអនុសាសន៍នានាដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានគាំទ្រជាឯកច្ឆន្ទ។ ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការ បានស្វែងរកការគាំទ្រជាឯកច្ឆន្ទអស់លទ្ធភាពនិងមិនអាចឈានដល់ការសម្រេច ជាឯកច្ឆន្ទផ្អែកតាមក្រុម២/៣នៃសមាជិក ដូច្នេះអនុសាសន៍ទាំងអស់នឹងត្រូវអនុម័តដោយការបោះឆ្នោតមតិ ភាគច្រើន៣/៤នៃសមាជិកដែលមានវត្តមាននិងបានបោះឆ្នោត។

មាត្រា១៦

ផ្នែកសុខភាព

១- ភាគីទាំងអស់ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យ៖

(ក) ជំរុញការរៀបចំនិងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនិងកម្មវិធីនានាដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណនិងការពារ ប្រជាពលរដ្ឋពិការភ័យ ជាពិសេសប្រជាពលរដ្ឋដែលងាយរងគ្រោះដោយដាក់បញ្ចូលនូវការអនុម័ត គោលការណ៍ណែនាំសុខភាពតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រដែលទាក់ទងទៅនឹងការទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីបាត និងសមាសធាតុបាត ដោយកំណត់គោលដៅសម្រាប់ការកាត់បន្ថយការទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីបាត តាមដែលអាចធ្វើទៅបាននិងអប់រំដល់សាធារណៈដោយមានការចូលរួមពីវិស័យសុខភាពសាធារណៈ និងវិស័យពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

(ខ) ជំរុញការរៀបចំ និងអនុវត្តកម្មវិធីអប់រំនិងបង្ការតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រស្តីពីផលប៉ះពាល់បាត និងសមាសធាតុបាតនៅតាមកន្លែងការងារ

(គ) ជំរុញសេវាថែទាំសុខភាពសម្រាប់ការការពារ ការព្យាបាល និងការថែទាំប្រជាពលរដ្ឋដែល ទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីបាតនិងសមាសធាតុបាត និង

(ឃ) កសាង និងពង្រឹងតាមដែលអាចធ្វើទៅបាននូវសមត្ថភាពស្ថាប័ននិងសមត្ថភាពជំនាញវិជ្ជាជីវៈ សម្រាប់ការបង្ការ ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ការព្យាបាល និងការតាមដានផលប៉ះពាល់សុខភាពដែលទាក់ទងនឹង ការទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីបាតនិងសមាសធាតុបាត។

២- ក្នុងការពិចារណាលើបញ្ហាសុខភាពនិងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ សន្និសីទភាគីគួរ៖

(ក) ពិគ្រោះយោបល់និងសហការជាមួយអង្គការសុខភាពពិភពលោក អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ និងអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន និង

(ខ) ជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានជាមួយអង្គការសុខភាពពិភពលោក អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ និងអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

មាត្រា ១៧
ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន

១- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវសម្របសម្រួលក្នុងការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន៖

(ក) ព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស សេដ្ឋកិច្ច និងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបាតនិងសមាសធាតុបាត ដែលមានព័ត៌មាននៃការបំពុល ការបំពុលបរិស្ថាន និងសុវត្ថិភាព

(ខ) ព័ត៌មានស្តីពីការកាត់បន្ថយនិងលុបបំបាត់ចោលការផលិត ការប្រើប្រាស់ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ការបញ្ចេញ និងការសាយភាយបាតនិងសមាសធាតុបាត

(គ) ព័ត៌មានស្តីពីជម្រើសបច្ចេកទេសនិងសេដ្ឋកិច្ចដែលអាចអនុវត្តបានចំពោះ៖

(១) ផលិតផលដែលមានបន្ថែមបាត

(២) ច្រវាក់ផលិតកម្មដែលប្រើប្រាស់បាតឬសមាសធាតុបាត និង

(៣) សកម្មភាពនិងដំណើរការដែលបញ្ចេញឬសាយភាយបាតនិងសមាសធាតុបាតត្រូវមានព័ត៌មានស្តីពីផលប៉ះពាល់លើសុខភាពនិងបរិស្ថាន គុណវិបត្តិនិងគុណសម្បត្តិនៃការប្រើប្រាស់សារធាតុជំនួស លើសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម

(ឃ) ព័ត៌មានស្តីពីជំងឺរ៉ាំរ៉ៃដែលបង្កឡើងពីការទទួលបានផលប៉ះពាល់សុខភាពបណ្តាលមកពីបាតនិងសមាសធាតុបាត ត្រូវសហការជិតស្និទ្ធជាមួយអង្គការសុខភាពពិភពលោកនិងអង្គការពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

២- យោងតាមវាក្យខណ្ឌ១ ភាគីទាំងអស់អាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរនូវព័ត៌មានដោយផ្ទាល់តាមរយៈលេខាធិការដ្ឋានឬតាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតត្រូវមាន លេខាធិការដ្ឋាននៃអនុសញ្ញាពាក់ព័ន្ធនឹងសារធាតុគីមីនិងសំណល់ ។

៣- លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវសហការជាមួយនិងអង្គការពាក់ព័ន្ធនានាមាន លេខាធិការដ្ឋាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីវិស័យបរិស្ថាននិងគំនិតផ្តួចផ្តើមអន្តរជាតិផ្សេងៗក្នុងការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះ។ បន្ថែមលើព័ត៌មានដែលទទួលបានពីភាគី ត្រូវបញ្ចូលនូវព័ត៌មានពីអ្នកជំនាញការបាតនៃស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលនិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងស្ថាប័នជាតិនិងអន្តរជាតិផ្សេងទៀត ។

៤- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់តាំងជនបង្គោលជាតិសម្រាប់ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះត្រូវមាន លិខិតអនុញ្ញាតរបស់ភាគីនាំចូលដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣។

៥- សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ ព័ត៌មានស្តីពីសុវត្ថិភាព សុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថាន គឺមិនត្រូវបានចាត់ទុកជាព័ត៌មានសម្ងាត់។ ភាគីដែលចែករំលែកព័ត៌មានផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងអនុសញ្ញានេះ ត្រូវរក្សាការសម្ងាត់ដូចតាមការព្រមព្រៀងគ្នា។

មាត្រា ១៨

ព័ត៌មានសាធារណៈ ចំណេះដឹង និងការអប់រំ

១- ភាគីនីមួយៗ តាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួនត្រូវជំរុញនិងសម្របសម្រួល៖

(ក) ការផ្តល់នូវព័ត៌មានដល់សាធារណជនអំពី៖

(១) ផលប៉ះពាល់ដល់សុខភាពនិងបរិស្ថានដែលបង្កដោយបាតនិងសមាសធាតុបាត

(២) សារធាតុជំនួសបាតនិងសមាសធាតុបាត

(៣) ប្រធានបទដែលបានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌ១នៃមាត្រា១៧

(៤) លទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ និងការអង្កេតតាមដានដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១៩ និង

(៥) សកម្មភាពឆ្លើយតបទៅនឹងកាតព្វកិច្ចដូចបានកំណត់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ

(ខ) ការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការផ្តល់ចំណេះដឹងជាសាធារណៈដែលទាក់ទងនឹងការទទួលរងផលប៉ះពាល់បង្កឡើងដោយបាតនិងសមាសធាតុបាត ទៅលើសុខភាពមនុស្សនិងបរិស្ថានដោយសហការជាមួយស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាពលរដ្ឋដែលងាយទទួលរងគ្រោះ ។

២- ភាគីនីមួយៗត្រូវប្រើប្រាស់យន្តការមានស្រាប់ ឬផ្តល់ការពិចារណាដល់ការរៀបចំយន្តការផ្សេងៗដូចជាប្រព័ន្ធទិន្នន័យសារធាតុបំពុលសាយភាយនិងបម្លាស់ទី សម្រាប់ការប្រមូលនិងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានស្តីពីការប៉ាន់ប្រមាណនូវបរិមាណបាតប្រចាំឆ្នាំនិងសមាសធាតុបាតដែលបានបញ្ចេញ សាយភាយនិងបោះបង់ចោលតាមរយៈសកម្មភាពមនុស្ស។

មាត្រា ១៩

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ការអង្កេត និងការអង្កេតតាមដាន

១- ភាគីទាំងអស់ ត្រូវសហការរៀបចំនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងតាមលក្ខខណ្ឌនិងលទ្ធភាពរៀងៗខ្លួន៖

(ក) បញ្ជីសារពើភណ្ឌនៃការប្រើប្រាស់ និងការបញ្ចេញបាតនិងសមាសធាតុបាតតាមរយៈសកម្មភាពមនុស្សចូលទៅក្នុងខ្យល់ និងការសាយភាយចូលទៅក្នុងទឹកនិងដី

(ខ) ការធ្វើគំរូម៉ូដែលនិងការអង្កេតតាមដានពីកម្រិតបាតនិងសមាសធាតុបាតនៅទីតាំងភូមិសាស្ត្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលងាយទទួលរងគ្រោះនិងក្នុងស្ថានប្រព័ន្ធបរិស្ថានរួមបញ្ចូលទាំងការមានជីវិតដូចជាត្រី ថនិកសត្វសមុទ្រ អណ្តើកសមុទ្រ និងសត្វស្លាប ក៏ដូចជាធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការប្រមូលនិងផ្លាស់ប្តូរនូវសំណាកដែលពាក់ព័ន្ធតាមតែអាចធ្វើបាន

(គ) ការវាយតម្លៃនូវផលប៉ះពាល់បង្កឡើងដោយបាតនិងសមាសធាតុបាត ទៅលើសុខភាពមនុស្ស និងបរិស្ថាន ក៏ដូចជាផលប៉ះពាល់ចំពោះសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌ផងដែរ ជាពិសេសចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ ដែលងាយទទួលរងគ្រោះ

(ឃ) ការរៀបចំវិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវប្រកបដោយសុខដុមនីយកម្ម សម្រាប់សកម្មភាពនានា ដែលត្រូវអនុវត្តដូចមានចែងក្នុងអនុវិធាន១៣(ក) (ខ) និង(គ)

(ង) ព័ត៌មានស្តីពីវដ្តបរិស្ថាន ការផ្លាស់ទី(រួមមានការផ្លាស់ទីរយៈចម្ងាយឆ្ងាយនិងការធ្លាក់ចូល ក្នុងបរិស្ថាន) ការបម្លែង និងវត្តមានបាតនិងសមាសធាតុបាតនៅក្នុងស្ថានប្រព័ន្ធដោយត្រូវគិតគូរពីភាព ខុសគ្នារវាងការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបាតតាមរយៈសកម្មភាពមនុស្សនិងធម្មជាតិ ព្រមទាំងការ ប្រមូលផ្តុំឡើងវិញនូវបាតដែលបានធ្លាក់ចូលក្នុងស្ថានប្រព័ន្ធ

(ច) ព័ត៌មានស្តីពីការធ្វើជំនួញនិងពាណិជ្ជកម្មបាតនិងសមាសធាតុបាត ព្រមទាំងផលិតផល មានបន្ថែមបាត និង

(ឆ) ព័ត៌មាននិងការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីលក្ខណៈបច្ចេកទេសនិងសេដ្ឋកិច្ច សម្រាប់ប្រាក់ផលិតកម្ម និងផលិតផលគ្មានបាត ព្រមទាំងបច្ចេកទេសដ៏ប្រសើរដែលអាចរកបាននិងកិច្ចប្រតិបត្តិបរិស្ថានដ៏ប្រសើរ ដើម្បីកាត់បន្ថយនិងអង្កេតតាមដានការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបាតនិងសមាសធាតុបាត។

២- ភាគីទាំងអស់ គួរពង្រឹងបន្ថែមលើកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការស្រាវជ្រាវ និងបណ្តាញ ត្រួតពិនិត្យការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបាតក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពដូចដែលបានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌ១។

មាត្រា ២០
ផែនការអនុវត្ត

១- ភាគីនីមួយៗ បន្ទាប់ពីធ្វើការវាយតម្លៃដំបូងអាចរៀបចំនិងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពដោយគិតគូរ ពិចារណាពីស្ថានភាពនៅក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកាតព្វកិច្ចដូចដែលមានកំណត់ក្នុង អនុសញ្ញានេះ។ គ្រប់ផែនការអនុវត្ត ត្រូវបញ្ជូនទៅលេខាធិការដ្ឋានឱ្យបានឆាប់បន្ទាប់ពីបានរៀបចំរួច។

២- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនិងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនការអនុវត្តដោយគិតគូរពីស្ថានភាពនៅ ក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន និងដោយយោងតាមគោលការណ៍ណែនាំពីសន្និសីទភាគីនិងគោលការណ៍ណែនាំ ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

៣- ភាគីទាំងអស់នៅក្នុងការអនុវត្តការងារដូចដែលមានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌ១និងវាក្យខណ្ឌ២ គួរពិគ្រោះ យោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្នាក់ជាតិដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការរៀបចំ ការអនុវត្ត ការត្រួតពិនិត្យ ឡើងវិញ និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនការអនុវត្តនេះ។

៤- ភាគីនីមួយៗ ក៏ត្រូវសម្របសម្រួលដល់ការអនុវត្តផែនការតំបន់សម្រាប់ការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ២១
របាយការណ៍

- ១- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ដាក់ជូនសន្និសីទភាគីតាមរយៈលេខាធិការដ្ឋាន អំពីវិធានការដែលបានចាត់ដើម្បីអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ និងអំពីប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការទាំងនោះ ព្រមទាំងបញ្ហាប្រឈមនានាក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ។
- ២- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវបញ្ចូលព័ត៌មានដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៣ មាត្រា៥ មាត្រា៧ មាត្រា៨ និងមាត្រា៩ នៃអនុសញ្ញានេះទៅក្នុងរបាយការណ៍របស់ខ្លួន។
- ៣- សន្និសីទភាគីនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកដំបូងរបស់ខ្លួន ត្រូវសម្រេចលើកាលបរិច្ឆេទនិងទម្រង់នៃរបាយការណ៍ដែលត្រូវរៀបចំដោយភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ដោយគិតគូរពិចារណាលើការសម្របសម្រួលក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ជាមួយអនុសញ្ញាពាក់ព័ន្ធនឹងសារធាតុគីមីនិងសំណល់។

មាត្រា ២២
ប្រសិទ្ធភាពនៃការវាយតម្លៃ

- ១- សន្និសីទភាគី ត្រូវវាយតម្លៃពីប្រសិទ្ធភាពនៃអនុសញ្ញានេះលើកទី១មិនឱ្យហួសពីរយៈពេល៦ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះនិងរយៈពេលនៃការវាយតម្លៃបន្តបន្ទាប់ទៀតនឹងត្រូវកំណត់ដោយសន្និសីទភាគី។
- ២- ដើម្បីសម្រួលដល់ការវាយតម្លៃ សន្និសីទភាគីនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី១ត្រូវចាប់ផ្តើមរៀបចំយន្តការសម្រាប់ការផ្តល់នូវទិន្នន័យត្រួតពិនិត្យវត្តមាន និងការផ្លាស់ទីបាតនិងសមាសធាតុបាតនៅក្នុងបរិស្ថានព្រមទាំងកម្រិតបាតនិងសមាសធាតុបាត ដែលបានពិនិត្យមើលនៅក្នុងការវាយតម្លៃនិងក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋដែលងាយទទួលរងគ្រោះ។
- ៣- ការវាយតម្លៃនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកទៅលើព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រ បរិស្ថាន បច្ចេកទេស ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងសេដ្ឋកិច្ច រួមមាន៖
  - (ក) របាយការណ៍ និងព័ត៌មានត្រួតពិនិត្យផ្សេងទៀតដែលបានផ្តល់ដល់សន្និសីទភាគីដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ២
  - (ខ) របាយការណ៍ដែលបានផ្តល់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២១
  - (គ) ព័ត៌មាននិងអនុសាសន៍ដែលបានផ្តល់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៥ និង
  - (ឃ) របាយការណ៍និងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ស្តីពីការប្រតិបត្តិលើជំនួយបច្ចេកទេស ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងការរៀបចំលើការកសាងសមត្ថភាពដូចដែលមានកំណត់នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ២៣
សន្និសីទភាគី

- ១- សន្និសីទភាគី ត្រូវបានបង្កើតឡើងដូចបានកំណត់។

២- កិច្ចប្រជុំលើកទី១នៃសន្និសីទភាគី ត្រូវបើកដោយនាយកប្រតិបត្តិកម្មវិធីបរិស្ថានសហប្រជាជាតិមិនឱ្យយឺតជាងរយៈពេល១ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ។ បន្ទាប់មក កិច្ចប្រជុំសាមញ្ញនៃសន្និសីទភាគីនឹងត្រូវប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចន្លោះពេលទៀងទាត់ដែលនឹងត្រូវកំណត់ដោយសន្និសីទភាគីនេះ។

៣- កិច្ចប្រជុំសាមញ្ញនៃសន្និសីទភាគី ត្រូវរៀបចំឡើងនៅពេលចាំបាច់តាមការសម្រេចរបស់សន្និសីទភាគីឬតាមសំណើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីភាគីបន្ទាប់ពីរយៈពេល៦ខែ នៃការឆ្លើយតបពីលេខាធិការដ្ឋានទៅភាគីនិងមានការគាំទ្រយ៉ាងហោច១/៣នៃភាគីទាំងអស់ទៅលើសំណើនោះ។

៤- សន្និសីទភាគីនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី១ ត្រូវឯកភាពនិងអនុម័តជាងកិច្ចនូវលើវិធាននីតិវិធីនិងនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់សន្និសីទភាគីនិងគណៈកម្មាធិការនានា ព្រមទាំងការផ្តល់ថវិកាដល់ការគ្រប់គ្រងដំណើរការនៃលេខាធិការដ្ឋានរបស់អនុសញ្ញានេះ។

៥- សន្និសីទភាគី ត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះជាប្រចាំ។ សន្និសីទភាគីត្រូវមានមុខងារដូចបានកំណត់ដោយអនុសញ្ញានេះនិងត្រូវ៖

- (ក) រៀបចំបង្កើតគណៈកម្មាធិការតាមការចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ
- (ខ) សហការជាមួយអង្គការអន្តរជាតិនិងស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលមានសមត្ថកិច្ច ព្រមទាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
- (គ) ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំចំពោះព័ត៌មាន ដែលផ្តល់ឱ្យទៅសន្និសីទភាគីនិងទៅលេខាធិការដ្ឋានដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២១
- (ឃ) ពិនិត្យលើអនុសាសន៍ដែលបានដាក់ជូនទៅសន្និសីទភាគីដោយគណៈកម្មាធិការអនុវត្តនិងប្រតិបត្តិភាពអនុលោម
- (ង) ពិនិត្យ និងអនុវត្តនូវសកម្មភាពបន្ថែមដែលជាតម្រូវការសម្រាប់សម្រេចគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ និង
- (ច) ពិនិត្យឡើងវិញឧបសម្ព័ន្ធ(ក)និង(ខ) ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤និងមាត្រា៥

៦- អង្គការសហប្រជាជាតិ ទីភ្នាក់ងារឯកទេសរបស់ខ្លួននិងទីភ្នាក់ងារថាមពលអាតូមិកអន្តរជាតិ ព្រមទាំងរដ្ឋនានាដែលមិនមែនជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ អាចចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៃសន្និសីទភាគីក្នុងនាមជាអ្នកអង្កេតការណ៍។ អង្គការឬទីភ្នាក់ងារជាតិឬអន្តរជាតិ រដ្ឋាភិបាល ឬមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងអនុសញ្ញានេះ អាចជូនដំណឹងទៅលេខាធិការដ្ឋានពីបំណងចូលរួមកិច្ចប្រជុំសន្និសីទភាគីក្នុងនាមជាអ្នកអង្កេតការណ៍ លើកលែងតែមានការបដិសេធយ៉ាងតិច១/៣នៃភាគីអនុសញ្ញានេះ។ ការអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមនិងការចូលរួមជាអ្នកអង្កេតការណ៍ ត្រូវស្ថិតក្រោមវិធាននីតិវិធីដែលបានអនុម័តដោយសន្និសីទភាគី។

មាត្រា២៤
លេខាធិការដ្ឋាន

១- លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវបានបង្កើតឡើងដូចបានកំណត់។

២- មុខងាររបស់លេខាធិការដ្ឋានគឺ៖

- (ក) ចាត់ចែងរៀបចំកិច្ចប្រជុំសន្និសីទភាគីនិងកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការនៃអនុសញ្ញានេះ ព្រមទាំងផ្តល់ការសម្របសម្រួលតាមការចាំបាច់
- (ខ) សម្របសម្រួលជំនួយដល់ភាគីតាមការស្នើសុំក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ជាពិសេសភាគីជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍនិងភាគីជាប្រទេសស្ថិតក្នុងសេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល
- (គ) សហការតាមដែលអាចធ្វើទៅបានជាមួយលេខាធិការដ្ឋាននៃអង្គការអន្តរជាតិ ជាពិសេសអនុសញ្ញាពាក់ព័ន្ធនឹងសារធាតុគីមីនិងសំណល់
- (ឃ) ជួយដល់ភាគីក្នុងការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានទាក់ទងទៅនឹងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ
- (ង) រៀបចំនិងផ្តល់របាយការណ៍ទៀងទាត់ដល់ភាគីដោយផ្អែកលើព័ត៌មានដែលទទួលបានដូចមានកំណត់ក្នុងមាត្រា១៥និងមាត្រា២១និងព័ត៌មានផ្សេងទៀត
- (ច) ស្ថិតក្រោមគោលការណ៍ណែនាំនៃសន្និសីទភាគី ត្រូវរៀបចំចាត់ចែងរដ្ឋបាលនិងកិច្ចសន្យាដែលតម្រូវសម្រាប់ការប្រគល់មុខងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង
- (ឆ) អនុវត្តមុខងារផ្សេងៗរបស់លេខាធិការដ្ឋានដូចដែលបានកំណត់ដោយអនុសញ្ញានេះនិងមុខងារផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយសន្និសីទភាគី។

៣- មុខងារលេខាធិការដ្ឋាននៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវចាត់ចែងដោយនាយកប្រតិបត្តិនៃកម្មវិធីបរិស្ថានសហប្រជាជាតិ លុះត្រាតែសន្និសីទភាគីសម្រេចដោយមតិភាគច្រើន៣/៤ នៃភាគីដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោតប្រគល់មុខងារលេខាធិការដ្ឋានឱ្យទៅអង្គការអន្តរជាតិមួយឬច្រើនផ្សេងទៀត។

៤- សន្និសីទភាគីដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គការអន្តរជាតិ អាចលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងកិច្ចសម្របសម្រួលរវាងលេខាធិការដ្ឋាននិងលេខាធិការដ្ឋាននៃអនុសញ្ញា ពាក់ព័ន្ធនឹងសារធាតុគីមីនិងសំណល់។ សន្និសីទភាគីដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយស្ថាប័នអន្តរជាតិ អាចផ្តល់នូវគោលការណ៍ណែនាំបន្ថែមទៀត ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងសម្របសម្រួលក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ២៥
ដំណោះស្រាយជម្លោះ

- ១- ភាគីទាំងអស់ ត្រូវស្វែងរកដំណោះស្រាយទំនាស់រវាងភាគីពាក់ព័ន្ធទាក់ទងទៅនឹងការបកស្រាយនិងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះតាមរយៈការចរចាឬមធ្យោបាយសន្តិវិធីផ្សេងទៀតតាមជម្រើសរបស់ខ្លួន។
- ២- នៅពេលផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក អនុម័ត ឬសុំចូលក្នុងអនុសញ្ញានេះ ឬនៅពេលក្រោយណាមួយភាគីដែលមិនមែនជាអង្គការសហប្រជាជាតិឬសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ អាចប្រកាសនៅក្នុងលិខិតូបករណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរធ្វើជូនការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ ដោយភាគីទទួលស្គាល់យន្តការដំណោះស្រាយជម្លោះមួយឬទាំងពីរខាងក្រោមជាកំហិតជាមួយភាគីដែលទទួលយកកាតព្វកិច្ចដូចគ្នាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងជម្លោះនៃការបកស្រាយនិងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ៖

(ក) មជ្ឈត្តកម្ម ដោយយោងតាមនីតិវិធីដូចមានកំណត់ក្នុងផ្នែកទី១នៃឧបសម្ព័ន្ធ(យ)

(ខ) ការដាក់សំណើដោះស្រាយជម្លោះទៅតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ។

៣- ភាគីដែលជាអង្គការសហហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ អាចធ្វើសេចក្តីប្រកាសទាក់ទងទៅនឹងមជ្ឈត្តកម្ម ដូចដែលមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ២។

៤- សេចក្តីប្រកាសដែលធ្វើឡើងដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ២និង៣ នឹងនៅមានសុពលភាពរហូត ដល់កាលបរិច្ឆេទផុតកំណត់ដូចមានកំណត់នៅក្នុងលក្ខន្តិកៈ ឬរហូតដល់រយៈពេល៣ខែក្រោយការជូន ដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃការដកខ្លួនចេញ ត្រូវបានធ្វើជូនទៅការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ។

៥- កាលបរិច្ឆេទផុតកំណត់នៃសេចក្តីប្រកាស ការជូនដំណឹងនៃការដកហូត ឬក៏សេចក្តីប្រកាសថ្មីមិនត្រូវ ឱ្យព្យសនកម្ម ទៅដល់ដំណើរការដោះស្រាយជម្លោះនៅសាលាជម្រះក្តីឬតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ លុះត្រា តែភាគីជម្លោះយល់ព្រម។

៦- ប្រសិនបើភាគីជម្លោះមិនទទួលយកនូវយន្តការដោះស្រាយជម្លោះដូចមានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌ២ និង វាក្យខណ្ឌ៣ និងប្រសិនបើភាគីជម្លោះមិនអាចឈានដល់កិច្ចព្រមព្រៀងដំណោះស្រាយជម្លោះតាមរយៈ យន្តការដែលបានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌ១ ក្នុងអំឡុងពេល១២ខែបន្ទាប់ពីការជូនដំណឹងពីភាគីជម្លោះមួយ ទៅភាគីជម្លោះមួយទៀត ជម្លោះនោះត្រូវដាក់ជូនទៅគណៈកម្មការសម្របសម្រួលតាមការស្នើសុំនៃភាគី ជម្លោះ។ នីតិវិធីដែលមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី២នៃឧបសម្ព័ន្ធ(ង) នឹងត្រូវអនុវត្តដើម្បីសម្របសម្រួលជម្លោះ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រានេះ។

មាត្រា២៦

ការធ្វើវិសោធនកម្មអនុសញ្ញា

១- ការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះអនុសញ្ញានេះ អាចត្រូវស្នើឡើងដោយភាគីណាមួយ។

២- ការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះអនុសញ្ញានេះ ត្រូវអនុម័តនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី១នៃសន្និសីទភាគី។ ខ្លឹមសារ នៃការស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្ម ត្រូវផ្តល់ជូនភាគីទាំងអស់តាមរយៈលេខាធិការដ្ឋានយ៉ាងតិចរយៈពេល៦ខែមុន ពេលដាក់ជូនកិច្ចប្រជុំអនុម័ត។ លេខាធិការដ្ឋាន ក៏ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពីសំណើធ្វើវិសោធនកម្មទៅភាគី ហត្ថលេខីនៃអនុសញ្ញានេះនិងការិយាល័យតម្កល់ទុកឯកសារ។

៣- ភាគីទាំងអស់ ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងសម្រេចឱ្យបាននូវការព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទ លើសំណើខ្លឹមសារធ្វើ វិសោធនកម្មអនុសញ្ញានេះ។ ប្រសិនបើការស្វែងរកការគាំទ្រជាឯកច្ឆន្ទអស់លទ្ធភាពនិងមិនអាចឈាន ដល់ការសម្រេចព្រមព្រៀង ការធ្វើវិសោធនកម្មត្រូវអនុម័តដោយការបោះឆ្នោតសំឡេងភាគច្រើន ៣/៤ នៃ ភាគីមានវត្តមាននិងបានបោះឆ្នោតនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ។

៤- វិសោធនកម្មដែលបានអនុម័ត ត្រូវបានជូនដំណឹងដោយការិយាល័យតម្កល់ទុកឯកសារទៅភាគី ទាំងអស់សម្រាប់ផ្តល់សច្ចាប័នទទួលយកឬអនុម័ត។

MINAMATA CONVENTION ON MERCURY

TEXT AND ANNEXES

MINAMATA CONVENTION ON MERCURY

TEXT AND ANNEXES

This booklet is published for information only. It does not substitute the original authentic texts of the Minamata Convention on Mercury as deposited with the Secretary-General of the United Nations acting as the Depositary of the Convention

www.mercuryconvention.org

October 2013

INTRODUCTION

In 2001, the Governing Council of the United Nations Environment Programme¹ (UNEP) invited the Executive Director of UNEP to undertake a global assessment of mercury and its compounds, including information on the chemistry and health effects, sources, long-range transport, and prevention and control technologies relating to mercury. In 2003, the Governing Council considered this assessment and found that there was sufficient evidence of significant global adverse impacts from mercury and its compounds to warrant further international action to reduce the risks to human health and the environment from the release of mercury and its compounds to the environment. Governments were urged to adopt goals for the reduction of mercury emissions and releases and UNEP initiated technical assistance and capacity building activities to meet these goals.

Mercury is recognized as a substance producing significant adverse neurological and other health effects, with particular concerns expressed about its harmful effects on unborn children and infants. The global transport of mercury in the environment was a key reason for taking the decision that global action to address the problem of mercury pollution was required. A mercury programme to address these concerns was thus established and was further strengthened by governments in decisions of the Governing Council in 2005 and in 2007. In the decision of 2007, the Governing Council concluded that the options of enhanced voluntary measures and new or existing international legal instruments would be reviewed and assessed in order to make progress in addressing the mercury issue.

In 2009, following extensive consideration of the issue, the Governing Council agreed that voluntary actions to date had not been sufficient to address the concerns on mercury, and decided on the need for further action on mercury, including the preparation of a global legally binding instrument. An intergovernmental negotiating committee to prepare a global legally binding instrument on mercury was therefore established, to commence its work in 2010 and conclude negotiations prior to the twenty-seventh session of the Governing Council in 2013. The committee

¹ As of February 2013, the designation of the Governing Council of UNEP has been changed to the United Nations Environment Assembly.

was provided with a detailed mandate setting out specific issues to be covered in the text of the instrument, as well as a number of other elements to be taken into account while negotiating the text.

In January 2013, the intergovernmental negotiating committee concluded its fifth session by agreeing on the text of the Minamata Convention on Mercury. The text was adopted by the Conference of Plenipotentiaries on 10 October 2013, in Japan and was opened for signature thereafter. The objective of the Convention is to protect human health and the environment from anthropogenic emissions and releases of mercury and mercury compounds and it sets out a range of measures to meet that objective. These include measures to control the supply and trade of mercury, including setting limitations on certain specific sources of mercury such as primary mining, and to control mercury-added products and manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used, as well as artisanal and small scale gold mining. The text of the Convention includes separate articles on emissions and releases of mercury, with controls directed at reducing levels of mercury while allowing flexibility to accommodate national development plans. In addition, it contains measures on the environmentally sound interim storage of mercury and on mercury wastes, as well as contaminated sites. Provision is made in the text for financial and technical support to developing countries and countries with economies in transition, and a financial mechanism for the provision of adequate, predictable and timely financial resources is defined.

Governments are invited and encouraged to sign the Convention at the offices of the Depositary, United Nations Headquarters, New York, during the period that it is open for signature (until 9 October 2014). Governments are also encouraged to work towards the implementation of the Convention and becoming a party thereto in order to lead to its rapid entry into force.

It is anticipated that coordinated implementation of the obligations of the Convention will lead to an overall reduction in mercury levels in the environment over time, thus meeting the objective of the Convention to protect human health and the environment from anthropogenic emissions and releases of mercury and mercury compounds.

MINAMATA CONVENTION ON MERCURY

The Parties to this Convention,

Recognizing that mercury is a chemical of global concern owing to its long-range atmospheric transport, its persistence in the environment once anthropogenically introduced, its ability to bioaccumulate in ecosystems and its significant negative effects on human health and the environment,

Recalling decision 25/5 of 20 February 2009 of the Governing Council of the United Nations Environment Programme to initiate international action to manage mercury in an efficient, effective and coherent manner,

Recalling paragraph 221 of the outcome document of the United Nations Conference on Sustainable Development “The future we want”, which called for a successful outcome of the negotiations on a global legally binding instrument on mercury to address the risks to human health and the environment,

Recalling the United Nations Conference on Sustainable Development’s reaffirmation of the principles of the Rio Declaration on Environment and Development, including, inter alia, common but differentiated responsibilities, and acknowledging States’ respective circumstances and capabilities and the need for global action,

Aware of the health concerns, especially in developing countries, resulting from exposure to mercury of vulnerable populations, especially women, children, and, through them, future generations,

Noting the particular vulnerabilities of Arctic ecosystems and indigenous communities because of the biomagnification of mercury and contamination of traditional foods, and concerned about indigenous communities more generally with respect to the effects of mercury,

Recognizing the substantial lessons of Minamata Disease, in particular the serious health and environmental effects resulting from the mercury pollution, and the need to ensure proper management of mercury and the prevention of such events in the future,

Stressing the importance of financial, technical, technological, and capacity-building support, particularly for developing countries, and

countries with economies in transition, in order to strengthen national capabilities for the management of mercury and to promote the effective implementation of the Convention,

Recognizing also the activities of the World Health Organization in the protection of human health related to mercury and the roles of relevant multilateral environmental agreements, especially the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal and the Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade,

Recognizing that this Convention and other international agreements in the field of the environment and trade are mutually supportive,

Emphasizing that nothing in this Convention is intended to affect the rights and obligations of any Party deriving from any existing international agreement,

Understanding that the above recital is not intended to create a hierarchy between this Convention and other international instruments,

Noting that nothing in this Convention prevents a Party from taking additional domestic measures consistent with the provisions of this Convention in an effort to protect human health and the environment from exposure to mercury in accordance with that Party's other obligations under applicable international law,

Have agreed as follows:

Article 1

Objective

The objective of this Convention is to protect the human health and the environment from anthropogenic emissions and releases of mercury and mercury compounds.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Convention:

(a) "Artisanal and small-scale gold mining" means gold mining conducted by individual miners or small enterprises with limited capital investment and production;

(b) "Best available techniques" means those techniques that are the most effective to prevent and, where that is not practicable, to reduce emissions and releases of mercury to air, water and land and the impact of such emissions and releases on the environment as a whole, taking into account economic and technical considerations for a given Party or a given facility within the territory of that Party. In this context:

- (i) "Best" means most effective in achieving a high general level of protection of the environment as a whole;
- (ii) "Available" techniques means, in respect of a given Party and a given facility within the territory of that Party, those techniques developed on a scale that allows implementation in a relevant industrial sector under economically and technically viable conditions, taking into consideration the costs and benefits, whether or not those techniques are used or developed within the territory of that Party, provided that they are accessible to the operator of the facility as determined by that Party; and
- (iii) "Techniques" means technologies used, operational practices and the ways in which installations are designed, built, maintained, operated and decommissioned;

(c) "Best environmental practices" means the application of the most appropriate combination of environmental control measures and strategies;

(d) "Mercury" means elemental mercury (Hg(0), CAS No. 7439-97-6);

(e) "Mercury compound" means any substance consisting of atoms of mercury and one or more atoms of other chemical elements that can be separated into different components only by chemical reactions;

(f) "Mercury-added product" means a product or product component that contains mercury or a mercury compound that was intentionally added;

(g) "Party" means a State or regional economic integration organization that has consented to be bound by this Convention and for which the Convention is in force;

(h) "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote at a meeting of the Parties;

(i) "Primary mercury mining" means mining in which the principal material sought is mercury;

(j) "Regional economic integration organization" means an organization constituted by sovereign States of a given region to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to this Convention; and

(k) "Use allowed" means any use by a Party of mercury or mercury compounds consistent with this Convention, including, but not limited to, uses consistent with Articles 3, 4, 5, 6 and 7.

Article 3

Mercury supply sources and trade

1. For the purposes of this Article:

(a) References to "mercury" include mixtures of mercury with other substances, including alloys of mercury, with a mercury concentration of at least 95 per cent by weight; and

(b) "Mercury compounds" means mercury (I) chloride (known also as calomel), mercury (II) oxide, mercury (II) sulphate, mercury (II) nitrate, cinnabar and mercury sulphide.

2. The provisions of this Article shall not apply to:

(a) Quantities of mercury or mercury compounds to be used for laboratory-scale research or as a reference standard; or

(b) Naturally occurring trace quantities of mercury or mercury compounds present in such products as non-mercury metals, ores, or mineral products, including coal, or products derived from these materials, and unintentional trace quantities in chemical products; or

(c) Mercury-added products.

3. Each Party shall not allow primary mercury mining that was not being conducted within its territory at the date of entry into force of the Convention for it.

4. Each Party shall only allow primary mercury mining that was being conducted within its territory at the date of entry into force of the Convention for it for a period of up to fifteen years after that date. During this period, mercury from such mining shall only be used in manufacturing of mercury-added products in accordance with Article 4, in manufacturing processes in accordance with Article 5, or be disposed in accordance with Article 11, using operations which do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct re-use or alternative uses.

5. Each Party shall:

(a) Endeavour to identify individual stocks of mercury or mercury compounds exceeding 50 metric tons, as well as sources of mercury supply generating stocks exceeding 10 metric tons per year, that are located within its territory;

(b) Take measures to ensure that, where the Party determines that excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities is available, such mercury is disposed of in accordance with the guidelines for environmentally sound management referred to in paragraph 3 (a) of Article 11, using operations that do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct re-use or alternative uses.

6. Each Party shall not allow the export of mercury except:

(a) To a Party that has provided the exporting Party with its written consent, and only for the purpose of:

(i) A use allowed to the importing Party under this Convention;
or

(ii) Environmentally sound interim storage as set out in Article 10;
or

(b) To a non-Party that has provided the exporting Party with its written consent, including certification demonstrating that:

(i) The non-Party has measures in place to ensure the protection of human health and the environment and to ensure its compliance with the provisions of Articles 10 and 11; and

(ii) Such mercury will be used only for a use allowed to a Party under this Convention or for environmentally sound interim storage as set out in Article 10.

7. An exporting Party may rely on a general notification to the Secretariat by the importing Party or non-Party as the written consent required by paragraph 6. Such general notification shall set out any terms and conditions under which the importing Party or non-Party provides its consent. The notification may be revoked at any time by that Party or non-Party. The Secretariat shall keep a public register of all such notifications.

8. Each Party shall not allow the import of mercury from a non-Party to whom it will provide its written consent unless the non-Party has provided certification that the mercury is not from sources identified as not allowed under paragraph 3 or paragraph 5 (b).

9. A Party that submits a general notification of consent under paragraph 7 may decide not to apply paragraph 8, provided that it maintains comprehensive restrictions on the export of mercury and has domestic measures in place to ensure that imported mercury is managed in an environmentally sound manner. The Party shall provide a notification of such decision to the Secretariat, including information describing its export restrictions and domestic regulatory measures, as well as information on the quantities and countries of origin of mercury imported from non-Parties. The Secretariat shall maintain a public register of all such notifications. The Implementation and Compliance Committee shall review and evaluate any such notifications and supporting information in accordance with Article 15 and may make recommendations, as appropriate, to the Conference of the Parties.

10. The procedure set out in paragraph 9 shall be available until the conclusion of the second meeting of the Conference of the Parties. After that time, it shall cease to be available, unless the Conference of the Parties decides otherwise by simple majority of the Parties present and voting, except with respect to a Party that has provided a notification under paragraph 9 before the end of the second meeting of the Conference of the Parties.

11. Each Party shall include in its reports submitted pursuant to Article 21 information showing that the requirements of this Article have been met.

12. The Conference of the Parties shall at its first meeting provide further guidance in regard to this Article, particularly in regard to paragraphs 5 (a), 6 and 8, and shall develop and adopt the required content of the certification referred to in paragraphs 6 (b) and 8.

13. The Conference of the Parties shall evaluate whether the trade in specific mercury compounds compromises the objective of this Convention and consider whether specific mercury compounds should, by their listing in an additional annex adopted in accordance with Article 27, be made subject to paragraphs 6 and 8.

Article 4

Mercury-added products

1. Each Party shall not allow, by taking appropriate measures, the manufacture, import or export of mercury-added products listed in Part I of Annex A after the phase-out date specified for those products, except where an exclusion is specified in Annex A or the Party has a registered exemption pursuant to Article 6.

2. A Party may, as an alternative to paragraph 1, indicate at the time of ratification or upon entry into force of an amendment to Annex A for it, that it will implement different measures or strategies to address products listed in Part I of Annex A. A Party may only choose this alternative if it can demonstrate that it has already reduced to a de minimis level the manufacture, import, and export of the large majority of the products listed in Part I of Annex A and that it has implemented measures or strategies to reduce the use of mercury in additional products not listed in

Part I of Annex A at the time it notifies the Secretariat of its decision to use this alternative. In addition, a Party choosing this alternative shall:

(a) Report at the first opportunity to the Conference of the Parties a description of the measures or strategies implemented, including a quantification of the reductions achieved;

(b) Implement measures or strategies to reduce the use of mercury in any products listed in Part I of Annex A for which a de minimis value has not yet been obtained;

(c) Consider additional measures to achieve further reductions; and

(d) Not be eligible to claim exemptions pursuant to Article 6 for any product category for which this alternative is chosen.

No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall, as part of the review process under paragraph 8, review the progress and the effectiveness of the measures taken under this paragraph.

3. Each Party shall take measures for the mercury-added products listed in Part II of Annex A in accordance with the provisions set out therein.

4. The Secretariat shall, on the basis of information provided by Parties, collect and maintain information on mercury-added products and their alternatives, and shall make such information publicly available. The Secretariat shall also make publicly available any other relevant information submitted by Parties.

5. Each Party shall take measures to prevent the incorporation into assembled products of mercury-added products the manufacture, import and export of which are not allowed for it under this Article.

6. Each Party shall discourage the manufacture and the distribution in commerce of mercury-added products not covered by any known use of mercury-added products prior to the date of entry into force of the Convention for it, unless an assessment of the risks and benefits of the product demonstrates environmental or human health benefits. A Party shall provide to the Secretariat, as appropriate, information on any such product, including any information on the environmental and human

health risks and benefits of the product. The Secretariat shall make such information publicly available.

7. Any Party may submit a proposal to the Secretariat for listing a mercury-added product in Annex A, which shall include information related to the availability, technical and economic feasibility and environmental and health risks and benefits of the non-mercury alternatives to the product, taking into account information pursuant to paragraph 4.

8. No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall review Annex A and may consider amendments to that Annex in accordance with Article 27.

9. In reviewing Annex A pursuant to paragraph 8, the Conference of the Parties shall take into account at least:

- (a) Any proposal submitted under paragraph 7;
- (b) The information made available pursuant to paragraph 4; and
- (c) The availability to the Parties of mercury-free alternatives that are technically and economically feasible, taking into account the environmental and human health risks and benefits.

Article 5

Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used

1. For the purposes of this Article and Annex B, manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used shall not include processes using mercury-added products, processes for manufacturing mercury-added products or processes that process mercury-containing waste.

2. Each Party shall not allow, by taking appropriate measures, the use of mercury or mercury compounds in the manufacturing processes listed in Part I of Annex B after the phase-out date specified in that Annex for the individual processes, except where the Party has a registered exemption pursuant to Article 6.

3. Each Party shall take measures to restrict the use of mercury or mercury compounds in the processes listed in Part II of Annex B in accordance with the provisions set out therein.
4. The Secretariat shall, on the basis of information provided by Parties, collect and maintain information on processes that use mercury or mercury compounds and their alternatives, and shall make such information publicly available. Other relevant information may also be submitted by Parties and shall be made publicly available by the Secretariat.
5. Each Party with one or more facilities that use mercury or mercury compounds in the manufacturing processes listed in Annex B shall:
  - (a) Take measures to address emissions and releases of mercury or mercury compounds from those facilities;
  - (b) Include in its reports submitted pursuant to Article 21 information on the measures taken pursuant to this paragraph; and
  - (c) Endeavour to identify facilities within its territory that use mercury or mercury compounds for processes listed in Annex B and submit to the Secretariat, no later than three years after the date of entry into force of the Convention for it, information on the number and types of such facilities and the estimated annual amount of mercury or mercury compounds used in those facilities. The Secretariat shall make such information publicly available.
6. Each Party shall not allow the use of mercury or mercury compounds in a facility that did not exist prior to the date of entry into force of the Convention for it using the manufacturing processes listed in Annex B. No exemptions shall apply to such facilities.
7. Each Party shall discourage the development of any facility using any other manufacturing process in which mercury or mercury compounds are intentionally used that did not exist prior to the date of entry into force of the Convention, except where the Party can demonstrate to the satisfaction of the Conference of the Parties that the manufacturing process provides significant environmental and health benefits and that there are no technically and economically feasible mercury-free alternatives available providing such benefits.

8. Parties are encouraged to exchange information on relevant new technological developments, economically and technically feasible mercury-free alternatives, and possible measures and techniques to reduce and where feasible to eliminate the use of mercury and mercury compounds in, and emissions and releases of mercury and mercury compounds from, the manufacturing processes listed in Annex B.

9. Any Party may submit a proposal to amend Annex B in order to list a manufacturing process in which mercury or mercury compounds are used. It shall include information related to the availability, technical and economic feasibility and environmental and health risks and benefits of the non-mercury alternatives to the process.

10. No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall review Annex B and may consider amendments to that Annex in accordance with Article 27.

11. In any review of Annex B pursuant to paragraph 10, the Conference of the Parties shall take into account at least:

- (a) Any proposal submitted under paragraph 9;
- (b) The information made available under paragraph 4; and
- (c) The availability for the Parties of mercury-free alternatives which are technically and economically feasible taking into account the environmental and health risks and benefits.

Article 6

Exemptions available to a Party upon request

1. Any State or regional economic integration organization may register for one or more exemptions from the phase-out dates listed in Annex A and Annex B, hereafter referred to as an "exemption", by notifying the Secretariat in writing:

- (a) On becoming a Party to this Convention; or
- (b) In the case of any mercury-added product that is added by an amendment to Annex A or any manufacturing process in which mercury is used that is added by an amendment to Annex B, no later than the date

upon which the applicable amendment enters into force for the Party.

Any such registration shall be accompanied by a statement explaining the Party's need for the exemption.

2. An exemption can be registered either for a category listed in Annex A or B or for a sub-category identified by any State or regional economic integration organization.

3. Each Party that has one or more exemptions shall be identified in a register. The Secretariat shall establish and maintain the register and make it available to the public.

4. The register shall include:

- (a) A list of the Parties that have one or more exemptions;
- (b) The exemption or exemptions registered for each Party; and
- (c) The expiration date of each exemption.

5. Unless a shorter period is indicated in the register by a Party, all exemptions pursuant to paragraph 1 shall expire five years after the relevant phase-out date listed in Annex A or B.

6. The Conference of the Parties may, at the request of a Party, decide to extend an exemption for five years unless the Party requests a shorter period. In making its decision, the Conference of the Parties shall take due account of:

(a) A report from the Party justifying the need to extend the exemption and outlining activities undertaken and planned to eliminate the need for the exemption as soon as feasible;

(b) Available information, including in respect of the availability of alternative products and processes that are free of mercury or that involve the consumption of less mercury than the exempt use; and

(c) Activities planned or under way to provide environmentally sound storage of mercury and disposal of mercury wastes.

An exemption may only be extended once per product per phase-out date.

7. A Party may at any time withdraw an exemption upon written notification to the Secretariat. The withdrawal of an exemption shall take effect on the date specified in the notification.

8. Notwithstanding paragraph 1, no State or regional economic integration organization may register for an exemption after five years after the phase-out date for the relevant product or process listed in Annex A or B, unless one or more Parties remain registered for an exemption for that product or process, having received an extension pursuant to paragraph 6. In that case, a State or regional economic integration organization may, at the times set out in paragraphs 1 (a) and (b), register for an exemption for that product or process, which shall expire ten years after the relevant phase-out date.

9. No Party may have an exemption in effect at any time after 10 years after the phase-out date for a product or process listed in Annex A or B.

Article 7

Artisanal and small-scale gold mining

1. The measures in this Article and in Annex C shall apply to artisanal and small-scale gold mining and processing in which mercury amalgamation is used to extract gold from ore.

2. Each Party that has artisanal and small-scale gold mining and processing subject to this Article within its territory shall take steps to reduce, and where feasible eliminate, the use of mercury and mercury compounds in, and the emissions and releases to the environment of mercury from, such mining and processing.

3. Each Party shall notify the Secretariat if at any time the Party determines that artisanal and small-scale gold mining and processing in its territory is more than insignificant. If it so determines the Party shall:

(a) Develop and implement a national action plan in accordance with Annex C;

(b) Submit its national action plan to the Secretariat no later than three years after entry into force of the Convention for it or three years after the notification to the Secretariat, whichever is later; and

(c) Thereafter, provide a review every three years of the progress made in meeting its obligations under this Article and include such reviews in its reports submitted pursuant to Article 21.

4. Parties may cooperate with each other and with relevant intergovernmental organizations and other entities, as appropriate, to achieve the objectives of this Article. Such cooperation may include:

(a) Development of strategies to prevent the diversion of mercury or mercury compounds for use in artisanal and small-scale gold mining and processing;

(b) Education, outreach and capacity-building initiatives;

(c) Promotion of research into sustainable non-mercury alternative practices;

(d) Provision of technical and financial assistance;

(e) Partnerships to assist in the implementation of their commitments under this Article; and

(f) Use of existing information exchange mechanisms to promote knowledge, best environmental practices and alternative technologies that are environmentally, technically, socially and economically viable.

Article 8

Emissions

1. This Article concerns controlling and, where feasible, reducing emissions of mercury and mercury compounds, often expressed as “total mercury”, to the atmosphere through measures to control emissions from the point sources falling within the source categories listed in Annex D.

2. For the purposes of this Article:

(a) “Emissions” means emissions of mercury or mercury compounds to the atmosphere;

(b) “Relevant source” means a source falling within one of the source categories listed in Annex D. A Party may, if it chooses, establish criteria to

identify the sources covered within a source category listed in Annex D so long as those criteria for any category include at least 75 per cent of the emissions from that category;

(c) "New source" means any relevant source within a category listed in Annex D, the construction or substantial modification of which is commenced at least one year after the date of:

- (i) Entry into force of this Convention for the Party concerned; or
- (ii) Entry into force for the Party concerned of an amendment to Annex D where the source becomes subject to the provisions of this Convention only by virtue of that amendment;

(d) "Substantial modification" means modification of a relevant source that results in a significant increase in emissions, excluding any change in emissions resulting from by-product recovery. It shall be a matter for the Party to decide whether a modification is substantial or not;

(e) "Existing source" means any relevant source that is not a new source;

(f) "Emission limit value" means a limit on the concentration, mass or emission rate of mercury or mercury compounds, often expressed as "total mercury", emitted from a point source.

3. A Party with relevant sources shall take measures to control emissions and may prepare a national plan setting out the measures to be taken to control emissions and its expected targets, goals and outcomes. Any plan shall be submitted to the Conference of the Parties within four years of the date of entry into force of the Convention for that Party. If a Party develops an implementation plan in accordance with Article 20, the Party may include in it the plan prepared pursuant to this paragraph.

4. For its new sources, each Party shall require the use of best available techniques and best environmental practices to control and, where feasible, reduce emissions, as soon as practicable but no later than five years after the date of entry into force of the Convention for that Party. A Party may use emission limit values that are consistent with the application of best available techniques.

5. For its existing sources, each Party shall include in any national plan, and shall implement, one or more of the following measures, taking into account its national circumstances, and the economic and technical feasibility and affordability of the measures, as soon as practicable but no more than ten years after the date of entry into force of the Convention for it:

(a) A quantified goal for controlling and, where feasible, reducing emissions from relevant sources;

(b) Emission limit values for controlling and, where feasible, reducing emissions from relevant sources;

(c) The use of best available techniques and best environmental practices to control emissions from relevant sources;

(d) A multi-pollutant control strategy that would deliver co-benefits for control of mercury emissions;

(e) Alternative measures to reduce emissions from relevant sources.

6. Parties may apply the same measures to all relevant existing sources or may adopt different measures in respect of different source categories. The objective shall be for those measures applied by a Party to achieve reasonable progress in reducing emissions over time.

7. Each Party shall establish, as soon as practicable and no later than five years after the date of entry into force of the Convention for it, and maintain thereafter, an inventory of emissions from relevant sources.

8. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, adopt guidance on:

(a) Best available techniques and on best environmental practices, taking into account any difference between new and existing sources and the need to minimize cross-media effects; and

(b) Support for Parties in implementing the measures set out in paragraph 5, in particular in determining goals and in setting emission limit values.

9. The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, adopt guidance on:

- (a) Criteria that Parties may develop pursuant to paragraph 2 (b);
- (b) The methodology for preparing inventories of emissions.

10. The Conference of the Parties shall keep under review, and update as appropriate, the guidance developed pursuant to paragraphs 8 and 9. Parties shall take the guidance into account in implementing the relevant provisions of this Article.

11. Each Party shall include information on its implementation of this Article in its reports submitted pursuant to Article 21, in particular information concerning the measures it has taken in accordance with paragraphs 4 to 7 and the effectiveness of the measures.

Article 9

Releases

1. This Article concerns controlling and, where feasible, reducing releases of mercury and mercury compounds, often expressed as “total mercury”, to land and water from the relevant point sources not addressed in other provisions of this Convention.

2. For the purposes of this Article:

(a) “Releases” means releases of mercury or mercury compounds to land or water;

(b) “Relevant source” means any significant anthropogenic point source of release as identified by a Party that is not addressed in other provisions of this Convention;

(c) “New source” means any relevant source, the construction or substantial modification of which is commenced at least one year after the date of entry into force of this Convention for the Party concerned;

(d) “Substantial modification” means modification of a relevant source that results in a significant increase in releases, excluding any change in releases resulting from by-product recovery. It shall be a matter for the Party to decide whether a modification is substantial or not;

(e) “Existing source” means any relevant source that is not a new source;

(f) "Release limit value" means a limit on the concentration or mass of mercury or mercury compounds, often expressed as "total mercury", released from a point source.

3. Each Party shall, no later than three years after the date of entry into force of the Convention for it and on a regular basis thereafter, identify the relevant point source categories.

4. A Party with relevant sources shall take measures to control releases and may prepare a national plan setting out the measures to be taken to control releases and its expected targets, goals and outcomes. Any plan shall be submitted to the Conference of the Parties within four years of the date of entry into force of the Convention for that Party. If a Party develops an implementation plan in accordance with Article 20, the Party may include in it the plan prepared pursuant to this paragraph.

5. The measures shall include one or more of the following, as appropriate:

(a) Release limit values to control and, where feasible, reduce releases from relevant sources;

(b) The use of best available techniques and best environmental practices to control releases from relevant sources;

(c) A multi-pollutant control strategy that would deliver co-benefits for control of mercury releases;

(d) Alternative measures to reduce releases from relevant sources.

6. Each Party shall establish, as soon as practicable and no later than five years after the date of entry into force of the Convention for it, and maintain thereafter, an inventory of releases from relevant sources.

7. The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, adopt guidance on:

(a) Best available techniques and on best environmental practices, taking into account any difference between new and existing sources and the need to minimize cross-media effects;

(b) The methodology for preparing inventories of releases.

8. Each Party shall include information on its implementation of this Article in its reports submitted pursuant to Article 21, in particular information concerning the measures it has taken in accordance with paragraphs 3 to 6 and the effectiveness of the measures.

Article 10

Environmentally sound interim storage of mercury, other than waste mercury

1. This Article shall apply to the interim storage of mercury and mercury compounds as defined in Article 3 that do not fall within the meaning of the definition of mercury wastes set out in Article 11.
2. Each Party shall take measures to ensure that the interim storage of such mercury and mercury compounds intended for a use allowed to a Party under this Convention is undertaken in an environmentally sound manner, taking into account any guidelines, and in accordance with any requirements, adopted pursuant to paragraph 3.
3. The Conference of the Parties shall adopt guidelines on the environmentally sound interim storage of such mercury and mercury compounds, taking into account any relevant guidelines developed under the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal and other relevant guidance. The Conference of the Parties may adopt requirements for interim storage in an additional annex to this Convention in accordance with Article 27.
4. Parties shall cooperate, as appropriate, with each other and with relevant intergovernmental organizations and other entities, to enhance capacity-building for the environmentally sound interim storage of such mercury and mercury compounds.

Article 11

Mercury wastes

1. The relevant definitions of the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal shall apply to wastes covered under this Convention for Parties to the Basel Convention. Parties to this Convention that are not Parties to the Basel

Convention shall use those definitions as guidance as applied to wastes covered under this Convention.

2. For the purposes of this Convention, mercury wastes means substances or objects:

- (a) Consisting of mercury or mercury compounds;
- (b) Containing mercury or mercury compounds; or
- (c) Contaminated with mercury or mercury compounds,

in a quantity above the relevant thresholds defined by the Conference of the Parties, in collaboration with the relevant bodies of the Basel Convention in a harmonized manner, that are disposed of or are intended to be disposed of or are required to be disposed of by the provisions of national law or this Convention. This definition excludes overburden, waste rock and tailings from mining, except from primary mercury mining, unless they contain mercury or mercury compounds above thresholds defined by the Conference of the Parties.

3. Each Party shall take appropriate measures so that mercury waste is:

(a) Managed in an environmentally sound manner, taking into account the guidelines developed under the Basel Convention and in accordance with requirements that the Conference of the Parties shall adopt in an additional annex in accordance with Article 27. In developing requirements, the Conference of the Parties shall take into account Parties' waste management regulations and programmes;

(b) Only recovered, recycled, reclaimed or directly re-used for a use allowed to a Party under this Convention or for environmentally sound disposal pursuant to paragraph 3 (a);

(c) For Parties to the Basel Convention, not transported across international boundaries except for the purpose of environmentally sound disposal in conformity with this Article and with that Convention. In circumstances where the Basel Convention does not apply to transport across international boundaries, a Party shall allow such transport only after taking into account relevant international rules, standards, and guidelines.

4. The Conference of the Parties shall seek to cooperate closely with the relevant bodies of the Basel Convention in the review and update, as appropriate, of the guidelines referred to in paragraph 3 (a).

5. Parties are encouraged to cooperate with each other and with relevant intergovernmental organizations and other entities, as appropriate, to develop and maintain global, regional and national capacity for the management of mercury wastes in an environmentally sound manner.

Article 12

Contaminated sites

1. Each Party shall endeavour to develop appropriate strategies for identifying and assessing sites contaminated by mercury or mercury compounds.

2. Any actions to reduce the risks posed by such sites shall be performed in an environmentally sound manner incorporating, where appropriate, an assessment of the risks to human health and the environment from the mercury or mercury compounds they contain.

3. The Conference of the Parties shall adopt guidance on managing contaminated sites that may include methods and approaches for:

- (a) Site identification and characterization;
- (b) Engaging the public;
- (c) Human health and environmental risk assessments;
- (d) Options for managing the risks posed by contaminated sites;
- (e) Evaluation of benefits and costs; and
- (f) Validation of outcomes.

4. Parties are encouraged to cooperate in developing strategies and implementing activities for identifying, assessing, prioritizing, managing and, as appropriate, remediating contaminated sites.

Article 13

Financial resources and mechanism

1. Each Party undertakes to provide, within its capabilities, resources in respect of those national activities that are intended to implement this Convention, in accordance with its national policies, priorities, plans and programmes. Such resources may include domestic funding through relevant policies, development strategies and national budgets, and bilateral and multilateral funding, as well as private sector involvement.
2. The overall effectiveness of implementation of this Convention by developing country Parties will be related to the effective implementation of this Article.
3. Multilateral, regional and bilateral sources of financial and technical assistance, as well as capacity-building and technology transfer, are encouraged, on an urgent basis, to enhance and increase their activities on mercury in support of developing country Parties in the implementation of this Convention relating to financial resources, technical assistance and technology transfer.
4. The Parties, in their actions with regard to funding, shall take full account of the specific needs and special circumstances of Parties that are small island developing States or least developed countries.
5. A Mechanism for the provision of adequate, predictable, and timely financial resources is hereby defined. The Mechanism is to support developing country Parties and Parties with economies in transition in implementing their obligations under this Convention.
6. The Mechanism shall include:
  - (a) The Global Environment Facility Trust Fund; and
  - (b) A specific international Programme to support capacity-building and technical assistance.
7. The Global Environment Facility Trust Fund shall provide new, predictable, adequate and timely financial resources to meet costs in support of implementation of this Convention as agreed by the Conference of the Parties. For the purposes of this Convention, the Global

Environment Facility Trust Fund shall be operated under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall provide guidance on overall strategies, policies, programme priorities and eligibility for access to and utilization of financial resources. In addition, the Conference of the Parties shall provide guidance on an indicative list of categories of activities that could receive support from the Global Environment Facility Trust Fund. The Global Environment Facility Trust Fund shall provide resources to meet the agreed incremental costs of global environmental benefits and the agreed full costs of some enabling activities.

8. In providing resources for an activity, the Global Environment Facility Trust Fund should take into account the potential mercury reductions of a proposed activity relative to its costs.

9. For the purposes of this Convention, the Programme referred to in paragraph 6 (b) will be operated under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, decide on the hosting institution for the Programme, which shall be an existing entity, and provide guidance to it, including on its duration. All Parties and other relevant stakeholders are invited to provide financial resources to the Programme, on a voluntary basis.

10. The Conference of the Parties and the entities comprising the Mechanism shall agree upon, at the first meeting of the Conference of the Parties, arrangements to give effect to the above paragraphs.

11. The Conference of the Parties shall review, no later than at its third meeting, and thereafter on a regular basis, the level of funding, the guidance provided by the Conference of the Parties to the entities entrusted to operationalize the Mechanism established under this Article and their effectiveness, and their ability to address the changing needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. It shall, based on such review, take appropriate action to improve the effectiveness of the Mechanism.

12. All Parties, within their capabilities, are invited to contribute to the Mechanism. The Mechanism shall encourage the provision of resources from other sources, including the private sector, and shall seek to leverage such resources for the activities it supports.

Article 14

Capacity-building, technical assistance and technology transfer

1. Parties shall cooperate to provide, within their respective capabilities, timely and appropriate capacity-building and technical assistance to developing country Parties, in particular Parties that are least developed countries or small island developing States, and Parties with economies in transition, to assist them in implementing their obligations under this Convention.

2. Capacity-building and technical assistance pursuant to paragraph 1 and Article 13 may be delivered through regional, subregional and national arrangements, including existing regional and subregional centres, through other multilateral and bilateral means, and through partnerships, including partnerships involving the private sector. Cooperation and coordination with other multilateral environmental agreements in the field of chemicals and wastes should be sought to increase the effectiveness of technical assistance and its delivery.

3. Developed country Parties and other Parties within their capabilities shall promote and facilitate, supported by the private sector and other relevant stakeholders as appropriate, development, transfer and diffusion of, and access to, up-to-date environmentally sound alternative technologies to developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States, and Parties with economies in transition, to strengthen their capacity to effectively implement this Convention.

4. The Conference of the Parties shall, by its second meeting and thereafter on a regular basis, and taking into account submissions and reports from Parties including those as provided for in Article 21 and information provided by other stakeholders:

(a) Consider information on existing initiatives and progress made in relation to alternative technologies;

(b) Consider the needs of Parties, particularly developing country Parties, for alternative technologies; and

(c) Identify challenges experienced by Parties, particularly developing country Parties, in technology transfer.

5. The Conference of the Parties shall make recommendations on how capacity-building, technical assistance and technology transfer could be further enhanced under this Article.

Article 15

Implementation and Compliance Committee

1. A mechanism, including a Committee as a subsidiary body of the Conference of the Parties, is hereby established to promote implementation of, and review compliance with, all provisions of this Convention. The mechanism, including the Committee, shall be facilitative in nature and shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of Parties.

2. The Committee shall promote implementation of, and review compliance with, all provisions of this Convention. The Committee shall examine both individual and systemic issues of implementation and compliance and make recommendations, as appropriate, to the Conference of the Parties.

3. The Committee shall consist of 15 members, nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, with due consideration to equitable geographical representation based on the five regions of the United Nations; the first members shall be elected at the first meeting of the Conference of the Parties and thereafter in accordance with the rules of procedure approved by the Conference of the Parties pursuant to paragraph 5; the members of the Committee shall have competence in a field relevant to this Convention and reflect an appropriate balance of expertise.

4. The Committee may consider issues on the basis of:

(a) Written submissions from any Party with respect to its own compliance;

(b) National reports in accordance with Article 21; and

(c) Requests from the Conference of the Parties.

5. The Committee shall elaborate its rules of procedure, which shall be subject to approval by the second meeting of the Conference of the Parties; the Conference of the Parties may adopt further terms of reference for the Committee.

6. The Committee shall make every effort to adopt its recommendations by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted and no consensus is reached, such recommendations shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the members present and voting, based on a quorum of two-thirds of the members.

Article 16

Health aspects

1. Parties are encouraged to:

(a) Promote the development and implementation of strategies and programmes to identify and protect populations at risk, particularly vulnerable populations, and which may include adopting science-based health guidelines relating to the exposure to mercury and mercury compounds, setting targets for mercury exposure reduction, where appropriate, and public education, with the participation of public health and other involved sectors;

(b) Promote the development and implementation of science-based educational and preventive programmes on occupational exposure to mercury and mercury compounds;

(c) Promote appropriate health-care services for prevention, treatment and care for populations affected by the exposure to mercury or mercury compounds; and

(d) Establish and strengthen, as appropriate, the institutional and health professional capacities for the prevention, diagnosis, treatment and monitoring of health risks related to the exposure to mercury and mercury compounds.

2. The Conference of the Parties, in considering health-related issues or activities, should:

(a) Consult and collaborate with the World Health Organization, the International Labour Organization and other relevant intergovernmental organizations, as appropriate; and

(b) Promote cooperation and exchange of information with the World Health Organization, the International Labour Organization and other relevant intergovernmental organizations, as appropriate.

Article 17

Information exchange

1. Each Party shall facilitate the exchange of:

(a) Scientific, technical, economic and legal information concerning mercury and mercury compounds, including toxicological, ecotoxicological and safety information;

(b) Information on the reduction or elimination of the production, use, trade, emissions and releases of mercury and mercury compounds;

(c) Information on technically and economically viable alternatives to:

(i) Mercury-added products;

(ii) Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used; and

(iii) Activities and processes that emit or release mercury or mercury compounds;

including information on the health and environmental risks and economic and social costs and benefits of such alternatives; and

(d) Epidemiological information concerning health impacts associated with exposure to mercury and mercury compounds, in close cooperation with the World Health Organization and other relevant organizations, as appropriate.

2. Parties may exchange the information referred to in paragraph 1 directly, through the Secretariat, or in cooperation with other relevant organizations, including the secretariats of chemicals and wastes conventions, as appropriate.
3. The Secretariat shall facilitate cooperation in the exchange of information referred to in this Article, as well as with relevant organizations, including the secretariats of multilateral environmental agreements and other international initiatives. In addition to information from Parties, this information shall include information from intergovernmental and non-governmental organizations with expertise in the area of mercury, and from national and international institutions with such expertise.
4. Each Party shall designate a national focal point for the exchange of information under this Convention, including with regard to the consent of importing Parties under Article 3.
5. For the purposes of this Convention, information on the health and safety of humans and the environment shall not be regarded as confidential. Parties that exchange other information pursuant to this Convention shall protect any confidential information as mutually agreed.

Article 18

Public information, awareness and education

1. Each Party shall, within its capabilities, promote and facilitate:
  - (a) Provision to the public of available information on:
    - (i) The health and environmental effects of mercury and mercury compounds;
    - (ii) Alternatives to mercury and mercury compounds;
    - (iii) The topics identified in paragraph 1 of Article 17;
    - (iv) The results of its research, development and monitoring activities under Article 19; and
    - (v) Activities to meet its obligations under this Convention;
  - (b) Education, training and public awareness related to the effects of exposure to mercury and mercury compounds on human health

and the environment in collaboration with relevant intergovernmental and non-governmental organizations and vulnerable populations, as appropriate.

2. Each Party shall use existing mechanisms or give consideration to the development of mechanisms, such as pollutant release and transfer registers where applicable, for the collection and dissemination of information on estimates of its annual quantities of mercury and mercury compounds that are emitted, released or disposed of through human activities.

Article 19

Research, development and monitoring

1. Parties shall endeavour to cooperate to develop and improve, taking into account their respective circumstances and capabilities:

(a) Inventories of use, consumption, and anthropogenic emissions to air and releases to water and land of mercury and mercury compounds;

(b) Modelling and geographically representative monitoring of levels of mercury and mercury compounds in vulnerable populations and in environmental media, including biotic media such as fish, marine mammals, sea turtles and birds, as well as collaboration in the collection and exchange of relevant and appropriate samples;

(c) Assessments of the impact of mercury and mercury compounds on human health and the environment, in addition to social, economic and cultural impacts, particularly in respect of vulnerable populations;

(d) Harmonized methodologies for the activities undertaken under subparagraphs (a), (b) and (c);

(e) Information on the environmental cycle, transport (including long-range transport and deposition), transformation and fate of mercury and mercury compounds in a range of ecosystems, taking appropriate account of the distinction between anthropogenic and natural emissions and releases of mercury and of remobilization of mercury from historic deposition;

(f) Information on commerce and trade in mercury and mercury compounds and mercury-added products; and

(g) Information and research on the technical and economic availability of mercury-free products and processes and on best available techniques and best environmental practices to reduce and monitor emissions and releases of mercury and mercury compounds.

2. Parties should, where appropriate, build on existing monitoring networks and research programmes in undertaking the activities identified in paragraph 1.

Article 20

Implementation plans

1. Each Party may, following an initial assessment, develop and execute an implementation plan, taking into account its domestic circumstances, for meeting the obligations under this Convention. Any such plan should be transmitted to the Secretariat as soon as it has been developed.

2. Each Party may review and update its implementation plan, taking into account its domestic circumstances and referring to guidance from the Conference of the Parties and other relevant guidance.

3. Parties should, in undertaking work in paragraphs 1 and 2, consult national stakeholders to facilitate the development, implementation, review and updating of their implementation plans.

4. Parties may also coordinate on regional plans to facilitate implementation of this Convention.

Article 21

Reporting

1. Each Party shall report to the Conference of the Parties, through the Secretariat, on the measures it has taken to implement the provisions of this Convention and on the effectiveness of such measures and the possible challenges in meeting the objectives of the Convention.

2. Each Party shall include in its reporting the information as called for in Articles 3, 5, 7, 8 and 9 of this Convention.

3. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, decide upon the timing and format of the reporting to be followed by the Parties, taking into account the desirability of coordinating reporting with other relevant chemicals and wastes conventions.

Article 22

Effectiveness evaluation

1. The Conference of the Parties shall evaluate the effectiveness of this Convention, beginning no later than six years after the date of entry into force of the Convention and periodically thereafter at intervals to be decided by it.

2. To facilitate the evaluation, the Conference of the Parties shall, at its first meeting, initiate the establishment of arrangements for providing itself with comparable monitoring data on the presence and movement of mercury and mercury compounds in the environment as well as trends in levels of mercury and mercury compounds observed in biotic media and vulnerable populations.

3. The evaluation shall be conducted on the basis of available scientific, environmental, technical, financial and economic information, including:

(a) Reports and other monitoring information provided to the Conference of the Parties pursuant to paragraph 2;

(b) Reports submitted pursuant to Article 21;

(c) Information and recommendations provided pursuant to Article 15; and

(d) Reports and other relevant information on the operation of the financial assistance, technology transfer and capacity-building arrangements put in place under this Convention.

Article 23

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.

2. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of the United Nations Environment Programme no later than one year after the date of entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be decided by the Conference.
3. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.
4. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt at its first meeting rules of procedure and financial rules for itself and any of its subsidiary bodies, as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat.
5. The Conference of the Parties shall keep under continuous review and evaluation the implementation of this Convention. It shall perform the functions assigned to it by this Convention and, to that end, shall:
  - (a) Establish such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of this Convention;
  - (b) Cooperate, where appropriate, with competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies;
  - (c) Regularly review all information made available to it and to the Secretariat pursuant to Article 21;
  - (d) Consider any recommendations submitted to it by the Implementation and Compliance Committee;
  - (e) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the objectives of this Convention; and
  - (f) Review Annexes A and B pursuant to Article 4 and Article 5.
6. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not a Party to this Convention, may be represented at meetings of the Conference of the Parties as observers. Any body or agency, whether national or international,

governmental or non-governmental, that is qualified in matters covered by this Convention and has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties as an observer may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Article 24

Secretariat

1. A Secretariat is hereby established.
2. The functions of the Secretariat shall be:
  - (a) To make arrangements for meetings of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies and to provide them with services as required;
  - (b) To facilitate assistance to Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the implementation of this Convention;
  - (c) To coordinate, as appropriate, with the secretariats of relevant international bodies, particularly other chemicals and waste conventions;
  - (d) To assist Parties in the exchange of information related to the implementation of this Convention;
  - (e) To prepare and make available to the Parties periodic reports based on information received pursuant to Articles 15 and 21 and other available information;
  - (f) To enter, under the overall guidance of the Conference of the Parties, into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and
  - (g) To perform the other secretariat functions specified in this Convention and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

3. The secretariat functions for this Convention shall be performed by the Executive Director of the United Nations Environment Programme, unless the Conference of the Parties decides, by a three-fourths majority of the Parties present and voting, to entrust the secretariat functions to one or more other international organizations.

4. The Conference of the Parties, in consultation with appropriate international bodies, may provide for enhanced cooperation and coordination between the Secretariat and the secretariats of other chemicals and wastes conventions. The Conference of the Parties, in consultation with appropriate international bodies, may provide further guidance on this matter.

Article 25

Settlement of disputes

1. Parties shall seek to settle any dispute between them concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation or other peaceful means of their own choice.

2. When ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party that is not a regional economic integration organization may declare in a written instrument submitted to the Depositary that, with regard to any dispute concerning the interpretation or application of this Convention, it recognizes one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Arbitration in accordance with the procedure set out in Part I of Annex E;

(b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

3. A Party that is a regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with paragraph 2.

4. A declaration made pursuant to paragraph 2 or 3 shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of its revocation has been deposited with the Depositary.

5. The expiry of a declaration, a notice of revocation or a new declaration shall in no way affect proceedings pending before an arbitral tribunal or the International Court of Justice, unless the parties to the dispute otherwise agree.

6. If the parties to a dispute have not accepted the same means of dispute settlement pursuant to paragraph 2 or 3, and if they have not been able to settle their dispute through the means mentioned in paragraph 1 within twelve months following notification by one Party to another that a dispute exists between them, the dispute shall be submitted to a conciliation commission at the request of any party to the dispute. The procedure set out in Part II of Annex E shall apply to conciliation under this Article.

Article 26

Amendments to the Convention

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party.
2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate the proposed amendment to the signatories to this Convention and, for information, to the Depositary.
3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting.
4. An adopted amendment shall be communicated by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.
5. Ratification, acceptance or approval of an amendment shall be notified to the Depositary in writing. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for the Parties having consented to be bound by it on the ninetieth day after the date of deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by at least three-fourths of the Parties

តមកពីរាជកិច្ចលេខ ៩៤

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/១១២០/ ០៤៨

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងនិងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថាន
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាមីណាម៉ាតាស្តីពីបាត ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៥ នីតិកាលទី៦ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភា បានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៦ នីតិកាលទី៤ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី**

ការអនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាមីណាម៉ាតាស្តីពីបាត

មាត្រា ១._

អនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាមីណាម៉ាតាស្តីពីបាត ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខា នៅទីក្រុងគូម៉ាម៉ូតូនៃប្រទេសជប៉ុន នាថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ និងបានចូលជាធរមាន នាថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

មាត្រា ២._

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ។

ថ្ងៃចៅ ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស. ២៥៦៤
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២០

ពស. ២០១១. ២៥៣៩

ស ហមុនី

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានឲ្យដាក់តាមច្បាប់ដើម
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ
រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

កិត្តិនីតិកោសលបណ្ឌិត ប៊ិន ឈិន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

នាយ សំរេង

៥- ការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ឬការអនុម័តលើវិសោធនកម្ម ត្រូវជូនដំណឹងជាលិខិតូបករណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅការិយាល័យតម្កល់ទុកឯកសារ។ វិសោធនកម្មដែលបានអនុម័ត ដូចមានក្នុងវាក្យខណ្ឌ៣ និងចូលជាធរមានសម្រាប់ភាគី ដែលយល់ព្រមទទួលកាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់នៃវិសោធនកម្មនេះនៅក្នុងរយៈពេល៩០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់ឯកសារផ្លូវការនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ឬការយល់ព្រម ដោយភាគីយ៉ាងតិច ៣/៤ នៃភាគីដែលបានផ្តល់ការអនុម័តលើវិសោធនកម្មនោះ។ វិសោធនកម្មនឹងត្រូវចូលជាធរមានសម្រាប់ភាគីផ្សេងទៀតក្នុងរយៈពេល៩០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់ឯកសារផ្លូវការនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ឬការយល់ព្រមនៃវិសោធនកម្មនេះ។

មាត្រា ២៧

ការអនុម័តនិងការធ្វើវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធ

១- ឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបង្កើតបានជាផ្នែករួមមួយនៃអនុសញ្ញានេះនិងក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរក៏ជាឯកសារយោងដល់ឧបសម្ព័ន្ធនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ លុះត្រាតែមានការកែប្រែជាថ្មីដែលបានធ្វើឡើង។

២- ឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមទាំងឡាយណាដែលបានអនុម័តក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីបែបវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស ឬរបៀបរបបរដ្ឋបាល។

៣- នីតិវិធីខាងក្រោមត្រូវអនុវត្តចំពោះសំណើ ការអនុម័ត និងការចូលជាធរមាននៃឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមនៃអនុសញ្ញានេះ៖

(ក) រាល់ឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែម ត្រូវដាក់ស្នើនិងអនុម័តដោយអនុលោមតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ១-៣ នៃមាត្រា២៦

(ខ) ភាគីនីមួយៗដែលមិនអាចទទួលយកឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមទៅអនុវត្ត ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ នៅក្នុងអំឡុងពេល១ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងពីការអនុម័តឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមនេះ។ ការិយាល័យតម្កល់ឯកសារត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់គ្រប់ភាគីនូវសេចក្តីជូនដំណឹងដែលទទួលបាន។ ភាគីនីមួយៗ អាចជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់ការិយាល័យតម្កល់ឯកសារគ្រប់ពេលវេលាអំពីការដកសេចក្តីជូនដំណឹងចាស់លើការមិនទទួលយកអនុវត្តឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែម ហើយបន្ទាប់ពីជូនដំណឹងនេះ ឧបសម្ព័ន្ធត្រូវចូលជាធរមានសម្រាប់ភាគីដូចមានចែងនៅក្នុងវាក្យខណ្ឌ(គ) និង

(គ) ក្រោយពេលផុតកាលបរិច្ឆេទរយៈពេល១ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងដោយការិយាល័យតម្កល់ឯកសារអំពីការអនុម័តឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែម ឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមនោះនឹងចូលជាធរមានសម្រាប់ការអនុវត្តដោយភាគីទាំងអស់ដែលមិនបានជូនដំណឹងអំពីការមិនទទួលយកអនុវត្តឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមដោយអនុលោមតាមបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុវាក្យខណ្ឌ(ខ)។

៤- សំណើការអនុម័តនិងការចូលជាធរមាននៃវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវតាមនីតិវិធីដូចគ្នាជាមួយនឹងសំណើ ការអនុម័ត និងការចូលជាធរមាននៃឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមនៃអនុសញ្ញានេះ លើកលែងតែវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធនោះមិនទាន់ចូលជាធរមានសម្រាប់ភាគីណាមួយៗ ដែលបានធ្វើសេចក្តីប្រកាស

ចំពោះវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធ ដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ៥ មាត្រា៣០ ក្នុងករណីនេះវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធនឹងត្រូវចូលជាធរមានសម្រាប់ភាគីនោះក្នុងរយៈពេល៩០ថ្ងៃ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តល់ឯកសារសច្ចាប័នអនុម័តយល់ព្រមឬចូលជាសមាជិកនៃវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធនោះ។

៥- ប្រសិនបើឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមឬការធ្វើវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធ ទាក់ទងដល់ការធ្វើវិសោធនកម្មអនុសញ្ញានេះ ឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមឬការធ្វើវិសោធនកម្មនោះនឹងមិនចូលជាធរមានទេ រហូតដល់វិសោធនកម្មអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានសិន។

មាត្រា២៨
សិទ្ធិបោះឆ្នោត

១- ភាគីនីមួយៗនៃអនុសញ្ញានេះ មានសិទ្ធិធ្វើការបោះឆ្នោតមួយសំឡេង លើកលែងករណីដូចមានចែងនៅក្នុងវាក្យខណ្ឌ២។

២- អង្គការសហហណុកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតទៅតាមចំនួនសំឡេងនៃចំនួនប្រទេសជាសមាជិកនៃអង្គការនេះដែលជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ លើបញ្ហាស្ថិតក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ អង្គការនេះមិនមានសិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោត ក្នុងករណីរដ្ឋជាសមាជិកណាមួយរបស់អង្គការនេះ ប្រើប្រាស់សិទ្ធិបោះឆ្នោត និងក្នុងករណីផ្ទុយគ្នាវិញ។

មាត្រា២៩
ការចុះហត្ថលេខា

អនុសញ្ញានេះ នឹងបើកដាក់ឱ្យរដ្ឋនិងអង្គការសហហណុកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងគូម៉ាម៉ូតូ ប្រទេសជប៉ុន នៅថ្ងៃទី១០ និងថ្ងៃទី១១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ និងបន្ទាប់មកនៅទីស្នាក់ការអង្គការសហប្រជាជាតិ នៅទីក្រុងញ៉ូវយ៉ក រហូតដល់ថ្ងៃទី៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤។

មាត្រា៣០
ការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលរួម

១- អនុសញ្ញានេះ ត្រូវធ្វើការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ឬការយល់ព្រមដោយរដ្ឋនីមួយៗនិងអង្គការសហហណុកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់។ អនុសញ្ញានេះ នឹងបើកដល់ការចូលរួមពីរដ្ឋនីមួយៗនិងពីអង្គការសហហណុកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបិទការចុះហត្ថលេខា។ ឯកសារនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការព្រមព្រៀង ការយល់ព្រម ឬការចូលរួម ត្រូវផ្តល់ជូនទៅការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ។

២- អង្គការសហហណុកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ដែលក្លាយជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចទាំងអស់នៃអនុសញ្ញានេះ បើទោះជាជួសមាជិកណាមួយរបស់អង្គការនេះមិនទាន់ចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះក៏ដោយ។ ក្នុងករណី រដ្ឋមួយឬច្រើននៃអង្គការនេះក្លាយជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ អង្គការនេះនឹងរដ្ឋជាសមាជិកត្រូវធ្វើការសម្រេចចិត្តលើការទទួលខុសត្រូវរៀងៗខ្លួន ក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចក្រោមអនុសញ្ញា

នេះ។ ក្នុងករណីនេះ អង្គការនេះនឹងរដ្ឋជាសមាជិកអង្គការនេះ មិនទទួលបានសិទ្ធិផ្ដន្ទាផ្ដាច់ការបំពេញ កាតព្វកិច្ចនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ។

៣- នៅក្នុងឯកសារការផ្តល់សច្ចាប័ន ការព្រមព្រៀង ការយល់ព្រម ឬការចូលរួមរបស់ខ្លួន អង្គការ សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាសពីវិសាលភាពសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ចំពោះកាតព្វកិច្ច ដែលស្ថិតនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ។ អង្គការនេះ នឹងត្រូវជូនដំណឹងទៅការិយាល័យតម្កល់ឯកសារអំពី ការកែប្រែណាមួយនៃសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ហើយការិយាល័យតម្កល់ឯកសារត្រូវជូនដំណឹងអំពីការកែប្រែ នេះដល់ភាគីទាំងអស់វិញផងដែរ។

៤- រដ្ឋឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តដល់ការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីវិធានការនៃ ការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះទៅលេខាធិការដ្ឋាន នៅពេលផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលរួមជាភាគី នៃអនុសញ្ញានេះ ។

៥- នៅក្នុងឯកសារនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលរួម ភាគីនីមួយៗអាចធ្វើ សេចក្តីប្រកាសទាក់ទងទៅនឹងវិសោធនកម្ម អំពីការធ្វើវិសោធនកម្មលើឧបសម្ព័ន្ធណាមួយ នឹងត្រូវចូល ជាធរមាននៅពេលឯកសារនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលរួម ត្រូវបានផ្តល់ជូន ទៅការិយាល័យតម្កល់ឯកសារប៉ុណ្ណោះ។

មាត្រា ១
ការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញា

១- អនុសញ្ញានេះ នឹងចូលជាធរមានរយៈពេល៩០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃនៃការតម្កល់ឯកសារផ្តល់សច្ចាប័ន ការ ទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលរួមចំនួន៥០។

២- រដ្ឋនីមួយៗឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ ដែលផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រមឬចូល រួមលើអនុសញ្ញានេះ បន្ទាប់ពីការតម្កល់ឯកសារនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការ ចូលរួមចំនួន៥០ អនុសញ្ញានេះនឹងចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល៩០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃរដ្ឋនីមួយៗ អង្គការ សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ដាក់តម្កល់ឯកសារនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រមឬ ការចូលរួមទៅការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ។

៣- សម្រាប់គោលបំណងនៃក្បួនខណ្ឌ១និងក្បួនខណ្ឌ២ រាល់ឯកសារដែលបានតម្កល់ដោយអង្គការ សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ នឹងមិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលបន្ថែមលើឯកសារដែលបានតម្កល់ដោយរដ្ឋ ជាសមាជិកនៃអង្គការនេះ។

មាត្រា ២
ឧបក្សសិទ្ធិ

ពុំមានឧបក្សសិទ្ធិណាមួយដែលត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះអនុសញ្ញានេះទេ។

មាត្រា ៣

ការដកខ្លួនចេញពីអនុសញ្ញា

- ១- ក្រោយរយៈពេលបីឆ្នាំ បន្ទាប់ពីថ្ងៃចូលជាធរមានអនុសញ្ញានេះ ភាគីអាចដកខ្លួនចេញពីសមាជិកអនុសញ្ញានេះតាមរយៈការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ។
- ២- ការដកខ្លួនចេញពីអនុសញ្ញានេះ នឹងចូលជាធរមាន ក្រោយពីកាលបរិច្ឆេទផុតកំណត់មួយឆ្នាំបន្ទាប់ពីថ្ងៃទទួលបានការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ។

មាត្រា ៤

ការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ

អគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ គឺជាអ្នកទទួលឯកសារតម្កល់របស់អនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ៥

អត្ថបទយថាភូត

អត្ថបទដើមនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលជាភាសាអង់គ្លេស ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញមានតម្លៃស្មើគ្នាតាមផ្លូវច្បាប់ត្រូវតម្កល់នៅការិយាល័យតម្កល់ឯកសារ។

ការចុះហត្ថលេខាខាងក្រោម ជាសាក្សីឬត្រឹមតាងបញ្ជាក់ថា មានសិទ្ធិអំណាចត្រឹមត្រូវនិងពេញលេញបន្ទាប់ពីការចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះ។

ធ្វើនៅទីក្រុងភូមាម៉ូតូ ប្រទេសជប៉ុន នាថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣។

ឧបសម្ព័ន្ធ (ក)

ផលិតផលមានបន្ថែមបារត

ផលិតផលមិនរាប់បញ្ចូលនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធមានដូចខាងក្រោម៖

- (ក) ផលិតផលចាំបាច់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យការពារជាតិនិងយោធា
- (ខ) ផលិតផលប្រើប្រាស់សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវនិងការចរនិងសម្រាប់ជាស្តង់ដារយោង
- (គ) ផលិតផលប្រើប្រាស់នៅពេលពុំមានសារធាតុជំនួសបារតដូចជា កុងតាក់អគ្គិសនី និងឧបករណ៍បញ្ជូនចរន្តអគ្គិសនីចេញ អំពូលភ្លើង និងបរិក្ខារអគ្គិសនីផ្សេងទៀត(CCFL និង EEFL) សម្រាប់បំភ្លឺនិងឧបករណ៍វាស់ស្ទង់
- (ឃ) ផលិតផលដែលប្រើនៅក្នុងការអនុវត្តតាមបែបប្រពៃណីឬសាសនា និង
- (ង) វ៉ាក់សាំងមានផ្ទុកសារធាតុ Thiomersal ជាសារធាតុប្រឆាំងនឹងបង្ការបាក់តេរី។

ផ្នែកទី១: ផលិតផលដែលមានបែបបទនៅក្នុងមាត្រា៤ វាក្យខណ្ឌ១

ផលិតផលមានបន្ថែមបារត	កាលបរិច្ឆេទ ក្រោយការផលិត ការនាំចូល ឬការនាំចេញ ផលិតផល មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត (កាលបរិច្ឆេទការបញ្ឈប់)
រាល់ផលិតផលអាកុយ លើកលែងតែអាកុយប៊ូតុងក្បាលសាកដែលមានផ្ទុកបារតតូចជាង២% និងអាកុយប៊ូតុងក្បាលសាកចំហដែលមានផ្ទុកសារធាតុបារតតូចជាង២% ។	២០២០
កុងតាក់អគ្គិសនីនិងឧបករណ៍បញ្ជូនចរន្តអគ្គិសនី លើកលែងតែឧបករណ៍បញ្ជូនចរន្តអគ្គិសនីខ្ពស់ ឧបករណ៍វាស់ស្ទង់អគ្គិសនី ឧបករណ៍ដែលមានប្រេកង់ខ្ពស់និងឧបករណ៍បញ្ជូនក្នុងការតាមដាន និងការត្រួតពិនិត្យដែលមានផ្ទុកបារតអតិបរមា២០មីលីក្រាម ក្នុងកុងតាក់អគ្គិសនី និងឧបករណ៍បញ្ជូនចរន្តអគ្គិសនីនីមួយៗ។	២០២០
អំពូលម៉ែត្រដែលមានកម្លាំងបំភ្លឺតូចជាងឬស្មើ៣០វ៉ាត់ ដោយមានផ្ទុកបារតលើសពី៥មីលីក្រាម ក្នុងមួយអំពូល ។	២០២០
អំពូលភ្លើងភ្លុយអូរសង់រាងទ្រវែងដែលមានកម្លាំងបំភ្លឺ (ក) ទ្រីបង់ផូស្វ័រតូចជាង៦០វ៉ាត់ ដែលមានផ្ទុកបរិមាណបារតលើសពី៥មីលីក្រាម ក្នុងមួយអំពូល	២០២០

(ខ) ហាឡូស្វាត ផ្សិតរូបជាងឬស្មើ៤០ភ័ក្ត្រ ដែលមានផ្ទុកបរិមាណបារតលើសពី១០មីលីក្រាម ក្នុងអំពូលមួយ	
អំពូលបំបាត់បារតដែលមានសម្ពាធខ្ពស់សម្រាប់ការបំភ្លឺ	២០២០
បារតនៅក្នុងកាតូត (Cathode) នៃអំពូលម៉ែត្រនិងអេឡិចត្រូតខាងក្រៅអំពូលម៉ែត្រសម្រាប់បំភ្លឺ៖	
(ក) ប្រវែងខ្លី (តូចជាង៥០០មីលីម៉ែត្រ) ដែលមានផ្ទុកបរិមាណបារតលើសពី៣,៥មីលីក្រាម ក្នុងអំពូលមួយ	២០២០
(ខ) ប្រវែងមធ្យម (ធំជាង៥០០មីលីម៉ែត្រ និងតូចជាងឬស្មើ១៥០០មីលីម៉ែត្រ) ដែលមានផ្ទុកបរិមាណបារតលើសពី៥មីលីក្រាម ក្នុងអំពូលមួយ	
(គ) ប្រវែងវែង (ធំជាង១៥០០មីលីម៉ែត្រ) ដែលមានផ្ទុកបរិមាណបារតលើសពី១៣មីលីក្រាម ក្នុងអំពូលមួយ	
គ្រឿងសម្អាង (មានផ្ទុកបរិមាណបារតលើសពីមួយភាគលាន) រួមមានសាប៊ូ និងក្រុមធ្វើឱ្យស្បែកស និងមិនរាប់បញ្ចូលគ្រឿងសម្អាងប្រើនៅបរិវេណភ្នែកដែលបារតត្រូវបានប្រើជាសារធាតុរក្សាគុណភាព និងពុំមានសារធាតុរក្សាគុណភាពដែលមានប្រសិទ្ធភាពនិងសុវត្ថិភាព។	២០២០
ផលិតផលថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត កត្តាចង្រៃ និងប្រភេទផលិតផលថ្នាំសម្លាប់មេរោគ។	២០២០
ឧបករណ៍វាស់ស្ទង់មិនប្រើអគ្គិសនី លើកលែងតែឧបករណ៍វាស់ស្ទង់មិនប្រើអគ្គិសនីដែលដំឡើងនៅឧបករណ៍ខ្នាតធំឬឧបករណ៍ប្រើប្រាស់សម្រាប់ការវាស់វែងកម្រិត ជាក់លាក់ខ្ពស់ដែលពុំមានសារធាតុបារត។	២០២០
(ក) ឧបករណ៍វាស់សម្ពាធខ្យល់	
(ខ) ឧបករណ៍វាស់សំណើមខ្យល់	
(គ) ឧបករណ៍វាស់ចំហាយទឹកនិងឧស្ម័ន	
(ឃ) ឧបករណ៍វាស់កម្ដៅ	
(ង) ឧបករណ៍វាស់សម្ពាធឈាម	

^{1/} គោលបំណងនេះមិនគ្របដណ្តប់លើគ្រឿងសម្អាង សាប៊ូ ឬក្រុមដែលមានប្រឡាក់បារត

ផ្នែកទី២: ផលិតផលដែលមានបែងចែកជាគ្រឿងសម្អាង ឧបករណ៍

សារធាតុបារតដែលបន្ថែម ក្នុងផលិតផល	ការរៀបចំ
-------------------------------------	----------

<p>អាម៉ាល់កាមនៅក្នុង វិស័យទន្តសាស្ត្រ</p>	<p>ភាគីត្រូវចាត់វិធានការកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់អាម៉ាល់កាម (amalgam) ក្នុងវិស័យទន្តសាស្ត្រ ត្រូវគិតគូរពីលក្ខខណ្ឌប្រទេស និងគោលការណ៍អន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ និងដាក់វិធានការពីរប្រើប្រាស់ទៀតពីបញ្ជីដូចមានចែងខាងក្រោម៖</p> <p>(១) កំណត់គោលបំណងជាតិ សំដៅទប់ស្កាត់រ៉ាក់ស៊ីធូញ និងលើកកម្ពស់សុខភាពមាត់ធូញ តាមរយៈការកាត់បន្ថយឱ្យនូវកម្រិតអប្បបរមានូវតម្រូវការសម្រាប់ការព្យាបាលធូញ</p> <p>(២) កំណត់គោលបំណងជាតិ សំដៅកាត់បន្ថយឱ្យនូវកម្រិតអប្បបរមានូវការប្រើប្រាស់អាម៉ាល់កាម (amalgam)</p> <p>(៣) លើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ជម្រើសព្យាបាលធូញដែលមានប្រសិទ្ធភាពដោយពុំមានប្រើប្រាស់បារត</p> <p>(៤) លើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវនិងបង្កើតផលិតផលគ្មានបារតសម្រាប់ការព្យាបាលធូញ</p> <p>(៥) លើកទឹកចិត្តដល់តំណាងស្ថាប័នឯកទេសនិងវិទ្យាស្ថានទន្តពេទ្យដើម្បីអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលទន្តបណ្ឌិតនិងនិស្សិត លើការប្រើប្រាស់ជម្រើសនៃការព្យាបាលធូញដែលមិនប្រើបារត និងជំរុញការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងល្អប្រសើរ</p> <p>(៦) មិនលើកទឹកចិត្តដល់គោលនយោបាយនិងកម្មវិធីធានារ៉ាប់រងដែលប្រើអាម៉ាល់កាមជំនួសឱ្យវិធីសាស្ត្រនៃការព្យាបាលធូញមិនប្រើបារត</p> <p>(៧) លើកទឹកចិត្តដល់គោលនយោបាយនិងកម្មវិធីធានារ៉ាប់រង ដែលប្រើប្រាស់វិធីព្យាបាលធូញដោយគ្មានបារត</p> <p>(៨) ដាក់កម្រិតលើការប្រើប្រាស់អាម៉ាល់កាម សម្រាប់បំពេញធូញប្រហោង</p> <p>(៩) លើកកម្ពស់ការអនុវត្តកិច្ចប្រតិបត្តិបរិស្ថានដ៏ប្រសើរនៅក្នុងវិស័យទន្តសាស្ត្រដើម្បីកាត់បន្ថយការសាយភាយបារតនិងសមាសធាតុបារតចូលទៅក្នុងទឹកនិងដី។</p>
---	---

ឧបសម្ព័ន្ធ (ខ)

ប្រវត្តិកំណត់កម្មដែលប្រើប្រាស់បារតឬសមាសធាតុបារត

ផ្នែកទី១: ប្រវត្តិកំណត់កម្មដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៥ វាក្យខណ្ឌ២

ប្រវត្តិកំណត់កម្មដែលប្រើប្រាស់បារតឬសមាសធាតុបារត	កាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់
---	-------------------

ផលិតកម្មក្លរអាល់កាលី (Chlor-alkali)	២០២៥
ផលិតកម្មអាសេតាល់ដេអ៊ីដ (Acetaldehyde) ដែលប្រើប្រាស់បារត ឬ សមាសធាតុបារតជាភាគាស៊ីករ	២០១៨

ផ្នែកទី២: ប្រវត្តិវិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៥ ច្បាប់រដ្ឋបាល

ប្រភេទផលិតកម្មប្រើប្រាស់បារត	បញ្ញត្តិ
ផលិតកម្មវីនីលក្លរីតម៉ូណូមែ (Vinyl chloride monomer)	<p>ភាគីត្រូវចាត់វិធានការខាងក្រោម ដោយមិនកំណត់ចំពោះ៖</p> <p>(១) ការកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់បារត ក្នុងមួយឯកតានៃផលិតកម្ម ឱ្យបាន៥០% ត្រឹមឆ្នាំ២០២០ ដោយប្រៀបធៀបឆ្នាំ២០១០</p> <p>(២) លើកកម្ពស់ វិធានការកាត់បន្ថយការផ្ទុកលើការប្រើប្រាស់បារតពីការធ្វើអាជីវកម្មវិច្ឆ័យ</p> <p>(៣) ចាត់វិធានការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញនិងការសាយភាយបារតទៅក្នុងបរិស្ថាន</p> <p>(៤) គាំទ្រដល់ការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ទាក់ទងនឹងកាតាស៊ីករ និងប្រភេទផលិតកម្មដែលមិនប្រើប្រាស់បារត</p> <p>(៥) មិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់បារតរយៈពេល៥ឆ្នាំ ក្រោយពេលសន្និសីទភាគីបានកំណត់ថាកាតាស៊ីករដែលមិនប្រើប្រាស់ ដោយផ្អែកលើប្រភេទផលិតកម្មមានស្រាប់អាចអនុវត្តបានតាមលក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេសនិងសេដ្ឋកិច្ច</p> <p>(៦) ការរាយការណ៍ទៅសន្និសីទភាគី ស្តីពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍន៍/ឬកំណត់ជម្រើសជំនួសនិងបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់បារត ដោយអនុលោមតាមមាត្រា២១។</p>
សូដ្យូមឬប៉ូតាស្យូម មេទីលេតឬ មេទីលេត	<p>ភាគីត្រូវចាត់វិធានការខាងក្រោម ដោយមិនកំណត់ចំពោះ៖</p> <p>(១) វិធានការកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់បារតសំដៅដល់ការបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់កាន់តែឆាប់ដែលអាចធ្វើទៅបាន និងក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំ នៃការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ</p> <p>(២) កាត់បន្ថយការបញ្ចេញនិងការសាយភាយក្នុងមួយឯកតានៃផលិតកម្ម ឱ្យបាន៥០%ត្រឹមឆ្នាំ២០២០ ដោយប្រៀបធៀបទៅនឹងការបញ្ចេញនិងការសាយភាយនៅក្នុងឆ្នាំ២០១០</p> <p>(៣) ហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់បារតសុទ្ធពីអាជីវកម្មវិច្ឆ័យ</p>

	<p>(៤) គាំទ្រដល់ការស្រាវជ្រាវនិងការអភិវឌ្ឍ ដែលទាក់ទង នឹងច្រវាក់ផលិតកម្មដែលមិនប្រើប្រាស់</p> <p>(៥) មិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់រយៈពេល៥ឆ្នាំ ក្រោយពេលសន្និសីទភាគីបានកំណត់ថាច្រវាក់ផលិតកម្មដែលមិនប្រើប្រាស់អាចអនុវត្តបានតាមលក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេសនិងសេដ្ឋកិច្ច</p> <p>(៦) ការរាយការណ៍ជូនសន្និសីទភាគីស្តីពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីអភិវឌ្ឍនិង/ឬកំណត់ជម្រើសជំនួសនិងបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់ដោយអនុលោម តាមមាត្រា២១។</p>
ផលិតកម្មប៉ូលីអុយរីតានដែលប្រើកាតាលីករមានផ្ទុកប្រាក់	<p>ភាគីត្រូវចាត់វិធានការខាងក្រោម ដោយមិនកំណត់ចំពោះ៖</p> <p>(១) ការចាត់វិធានការកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ប្រាក់ សំដៅដល់ការបញ្ឈប់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់កាន់តែឆាប់តាមតែអាចធ្វើបាន ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំនៃការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ។</p> <p>(២) ការចាត់វិធានការកាត់បន្ថយការផ្អែកលើប្រាក់ពីការធ្វើអាជីវកម្មវិបាកចម្បង</p> <p>(៣) ការចាត់វិធានការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញនិងការសាយភាយប្រាក់ចូលទៅក្នុងបរិស្ថាន</p> <p>(៤) ការលើកទឹកចិត្តដល់ការស្រាវជ្រាវនិងការអភិវឌ្ឍដែលទាក់ទងនឹងកាតាលីករនិងច្រវាក់ផលិតកម្មដែលមិនប្រើប្រាស់ប្រាក់</p> <p>(៥) ការរាយការណ៍ទៅសន្និសីទភាគី ស្តីពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍនិង/ឬកំណត់ជម្រើសជំនួសនិងបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់ដោយអនុលោមតាមមាត្រា២១។ វាក្យខណ្ឌ៦ នៃមាត្រា៥ មិនត្រូវអនុវត្តក្នុងច្រវាក់ផលិតកម្មនេះ</p>

**ឧបសម្ព័ន្ធ(គ)
អាជីវកម្មវិមានខ្នាតតូច**

ផែនការសកម្មភាពជាតិ

១- ភាគីនីមួយៗដែលមានកាតព្វកិច្ចនៅក្រោមបញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌ៣នៃមាត្រា៧ ត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពជាតិ៖

- (ក) គោលបំណងនិងទិសដៅជាតិក្នុងការកាត់បន្ថយ
- (ខ) សកម្មភាពលុបបំបាត់៖
  - (១) វីអេម៉ាល់កាមទាំងមូល
  - (២) ការដុតដោយចំហអេម៉ាល់កាមឬអេម៉ាល់កាមដែលបានកែច្នៃរួច
  - (៣) ការដុតអេម៉ាល់កាមក្នុងតំបន់ទីប្រជុំជន និង
  - (៤) ការលេចធ្លាយស៊ីអានីត (Cyanide) ក្នុងកករភក់ វី ឬសកម្មភាពវីអេម៉ាល់ដែលមានបន្ថែមបានដោយមិនមានការដកហូតយកបានចេញជាមុន
- (គ) ដំណាក់កាលសម្រួលការបង្កើតឬការបញ្ញត្តិនៅក្នុងវិស័យអាជីវកម្មវីអេម៉ាល់ខ្នាតតូច
- (ឃ) ការប៉ាន់ប្រមាណបឋមនៃបរិមាណបានដែលប្រើប្រាស់ និងវិធីសាស្ត្រដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងសកម្មភាពអាជីវកម្មវីអេម៉ាល់ខ្នាតតូច និងច្រវាក់ផលិតកម្មវីអេម៉ាល់ក្នុងប្រទេសភាគី
- (ង) យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់លើកកម្ពស់ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញនិងការសាយភាយ និងការទទួលរងការបំពុលបានក្នុងសកម្មភាពអាជីវកម្មវីអេម៉ាល់ខ្នាតតូចនិងច្រវាក់ផលិតកម្មវីអេម៉ាល់ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងវិធីសាស្ត្រដែលមិនប្រើប្រាស់បាន
- (ច) យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់គ្រប់គ្រងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងការទប់ស្កាត់ការបង្វែរការប្រើប្រាស់បាននិងសមាសធាតុបានដែលទទួលបានពីប្រភពទាំងក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស នៅក្នុងសកម្មភាពអាជីវកម្មវីអេម៉ាល់ខ្នាតតូចនិងច្រវាក់ផលិតកម្មវីអេម៉ាល់
- (ឆ) យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ជំរុញការចូលរួមភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្ត និងបន្តការរៀបចំផែនការសកម្មភាពជាតិ
- (ជ) យុទ្ធសាស្ត្រសុខភាពសាធារណៈស្តីពីការទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីបានលើកកម្មករនិងសហគមន៍ប្រកបរបរអាជីវកម្មវីអេម៉ាល់ខ្នាតតូច។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវដាក់បញ្ចូលនូវព័ត៌មានសុខភាព ការបណ្តុះបណ្តាលដល់បុគ្គលិកវិស័យសុខាភិបាល និងលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងនៅតាមមជ្ឈមណ្ឌលថែទាំសុខភាព។
- (ឈ) យុទ្ធសាស្ត្រទប់ស្កាត់ការទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីបាន ដែលប្រើប្រាស់បានក្នុងអាជីវកម្មវីអេម៉ាល់ខ្នាតតូចលើប្រជាជនដែលងាយរងគ្រោះជាពិសេសកុមារនិងស្ត្រីដែលគ្រប់រយបង្កកំណើត ជាពិសេសស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ
- (ញ) យុទ្ធសាស្ត្រផ្តល់ព័ត៌មានដល់កម្មករធ្វើអាជីវកម្មវីអេម៉ាល់ខ្នាតតូច និងសហគមន៍ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់
- (ត) កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពជាតិ។

២- ភាគីនីមួយៗ អាចបញ្ចូលបន្ថែមយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងផែនការសកម្មភាពជាតិ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណង រួមមានការប្រើប្រាស់ឬការណែនាំស្តង់ដារដែលមិនប្រើប្រាស់បានសម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែមាស ខ្នាតតូចនិងយន្តការទីផ្សារឬវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗផ្សេងៗ។

ឧបសម្ព័ន្ធ (ឃ)

បញ្ជីប្រភពរបស់ ការបញ្ជាក់ការងារ និងសមាសធាតុការងារក្នុងបរិយាកាស

❖ ក្រុមប្រភពអចល័ត

- រោងចក្រផលិតថាមពលដើរដោយធូលី
- ឡចំហាយឧស្ម័នកម្មដុតធូលី
- ប្រាក់ផលិតកម្មរំលាយនិងដុតក្នុងការផលិតលោហៈធាតុមិនមែនដែក
- ឡដុតសំណល់
- រោងចក្រផលិតស៊ីម៉ង់ត៍

ឧបសម្ព័ន្ធ(ខ)
នីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្ម និងផ្សះផ្សា

ផ្នែកទី១៖ នីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្មនិម្មួយ

នីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្ម សម្រាប់គោលបំណងនៃវាក្យខណ្ឌ២(ក)មាត្រា២៥ នៃអនុសញ្ញានេះ មានដូចខាងក្រោម៖

មាត្រា១

- ១- ភាគីអាចស្វែងរកជំនួយចំពោះការធ្វើមជ្ឈត្តកម្ម អនុលោមតាមមាត្រា២៥ នៃអនុសញ្ញានេះដោយមានការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅភាគីជម្លោះមួយឬច្រើន។ ការជូនដំណឹងនេះ ត្រូវជូនភ្ជាប់មកជាមួយសេចក្តីថ្លែងការណ៍ប្តឹងតវ៉ានិងឯកសារគាំទ្រផ្សេងៗ។ ការជូនដំណឹងនេះ ត្រូវបង្ហាញពីជម្លោះនៃការធ្វើមជ្ឈត្តកម្មនិងដាក់បញ្ចូលមាត្រានានានៃអនុសញ្ញានេះដែលមានបញ្ហាក្នុងការបកស្រាយឬការអនុវត្ត។
- ២- ភាគីប្តឹងតវ៉ាត្រូវជូនដំណឹងទៅលេខាធិការដ្ឋាន ដោយបញ្ជាក់អំពីការបញ្ជូនការដោះស្រាយជម្លោះទៅមជ្ឈត្តកម្ម ដែលអនុលោមតាមមាត្រា២៥នៃអនុសញ្ញានេះ។ ការជូនដំណឹងត្រូវបានភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ភាគីប្តឹងតវ៉ា សេចក្តីថ្លែងការណ៍ប្តឹងតវ៉ានិងឯកសារគាំទ្រផ្សេងៗដែលអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ១ខាងលើ។ លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវបញ្ជូនព័ត៌មានដែលទទួលបានទៅគ្រប់ភាគី។

មាត្រា២

- ១- ប្រសិនបើជម្លោះត្រូវបញ្ជូនទៅមជ្ឈត្តកម្មដែលអនុលោមតាមមាត្រា១ខាងលើ សាលាជម្រះក្តីនឹងត្រូវបង្កើតឡើង។ សាលាជម្រះក្តីនោះ ត្រូវមានសមាជិកចំនួន ៣រូប។
- ២- ភាគីជម្លោះនីមួយៗ ត្រូវជ្រើសតាំងជាមជ្ឈត្តករ១រូប និងមជ្ឈត្តករចំនួន២រូបទៀត ត្រូវជ្រើសរើសនិងតែងតាំងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនៃមជ្ឈត្តករទី៣ ដែលជាប្រធានសាលាជម្រះក្តី។ នៅក្នុងជម្លោះរវាងភាគីលើសពី២/៣ដែលមានផលប្រយោជន៍រួម អាចជ្រើសតាំងមជ្ឈត្តករមួយរួមគ្នាតាមការព្រមព្រៀង។ ប្រធានសាលាជម្រះក្តី មិនត្រូវមានសញ្ជាតិដូចនឹងភាគីជម្លោះ ឬមានលំនៅឋាននៅក្នុងប្រទេសនៃភាគីជម្លោះ ឬជាអ្នកធ្វើការឱ្យភាគីណាមួយ ឬមានទំនាក់ទំនងជាមួយករណីជម្លោះក្នុងសមត្ថភាពណាមួយ។
- ៣- តំណែងទំនេរណាមួយនឹងត្រូវបានបំពេញតាមបញ្ញត្តិសម្រាប់ការតែងតាំងលើកដំបូង។

មាត្រា៣

- ១- ប្រសិនបើភាគីណាមួយក្នុងចំណោមភាគីជម្លោះ មិនបានជ្រើសតាំងមជ្ឈត្តករក្នុងរយៈពេល២ខែនៃកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីឆ្លើយតបទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងនៃការកាត់សេចក្តី ភាគីផ្សេងទៀតអាចជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលជាអ្នកត្រូវជ្រើសតាំងមជ្ឈត្តករក្នុងរយៈពេល២ខែបន្ទាប់។
- ២- ប្រសិនបើប្រធានសាលាជម្រះក្តីមិនត្រូវបានចាត់តាំងក្នុងរយៈពេល២ខែនៃកាលបរិច្ឆេទជ្រើសតាំងមជ្ឈត្តករទី២ អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ តាមសំណើរបស់ភាគី ត្រូវចាត់តាំងប្រធានសាលាជម្រះក្តី ក្នុងរយៈពេល២ខែបន្ទាប់។

មាត្រា៤

សាលាជម្រះក្តី ត្រូវគោរពតាមសេចក្តីសម្រេចដែលអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះនិងច្បាប់អន្តរជាតិ។

មាត្រា៥

លើកលែងតែកាតិដម្លោះនីមួយៗមិនយល់ព្រម សាលាជម្រះក្តីត្រូវកំណត់វិធាននៃនីតិវិធី។

មាត្រា៦

សាលាជម្រះក្តី តាមសំណើកាតិដមួយក្នុងចំណោមកាតិដម្លោះ ត្រូវផ្តល់អនុសាសន៍និងវិធានការការពារចាំបាច់បណ្តោះអាសន្ន ។

មាត្រា៧

កាតិដម្លោះ ត្រូវសម្របសម្រួលការងារសាលាជម្រះក្តី ជាពិសេសការប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយដែលអាចផ្តល់ឱ្យដូចខាងក្រោម ៖

- (ក) ផ្តល់ឯកសារពាក់ព័ន្ធ ព័ត៌មាន និងមធ្យោបាយពាក់ព័ន្ធ និង
- (ខ) ជំរុញដល់ការកោះហៅសាក្សីឬជំនាញការ និងការប្រមូលភស្តុតាង តាមការចាំបាច់។

មាត្រា៨

កាតិដម្លោះទាំងអស់និងមជ្ឈត្តករ មានកាតព្វកិច្ចការពារព័ត៌មានឬឯកសារសម្ងាត់ដែលទទួលបានក្នុងអំឡុងពេលនៃការជម្រះក្តី។

មាត្រា៩

លើកលែងតែអង្គជម្រះក្តីកំណត់អំពីការចំណាយលើការការពារជំនុំជម្រះក្តី អាស្រ័យលើកាលៈទេសៈពិសេសណានៃករណីនេះគឺជាបន្ទុករបស់កាតិដម្លោះ។ សាលាជម្រះក្តី ត្រូវរក្សាទុកនូវព័ត៌មាននៃការចំណាយ និងត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាននៃការចំណាយចុងក្រោយដល់កាតិដ។

មាត្រា១០

កាតិដដែលមានផលប្រយោជន៍ផ្លូវច្បាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងជម្លោះដែលទទួលរងប៉ះពាល់ពីសេចក្តីសម្រេចអាចធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងដំណើរជំនុំជម្រះក្តីដោយមានការឯកភាពពីសាលាជម្រះក្តី។

មាត្រា១១

សាលាជម្រះក្តី អាចបើកសវនាការនិងកំណត់ការប្តឹងតវ៉ាដែលកើតឡើងដោយផ្ទាល់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹង ជម្លោះនេះ។

មាត្រា១២

សេចក្តីសម្រេចរបស់សាលាជម្រះក្តី ទាំងលើនីតិវិធីនិងខ្លឹមសារត្រូវធ្វើឡើងតាមការបោះឆ្នោតមតិភាគច្រើននៃសមាជិក ។

មាត្រា១៣

១- ប្រសិនបើភាគីមួយក្នុងចំណោមភាគីជម្លោះ មិនបានបង្ហាញខ្លួននៅមុខសាលាជម្រះក្តីឬខកខានក្នុងការការពារក្តីរបស់ខ្លួន ភាគីផ្សេងទៀតអាចស្នើដល់សាលាជម្រះក្តីបន្តការជំនុំជម្រះក្តីនិងធ្វើសេចក្តីសម្រេចទៅលើករណីជម្លោះនោះ។ ការអវត្តមានរបស់ភាគីឬក៏ការខកខាននៃភាគីក្នុងការការពារក្តីរបស់ខ្លួន គឺមិនអាចរារាំងដល់នីតិវិធីជំនុំជម្រះក្តីទេ។

២- មុនពេលដាក់ចេញសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ សាលាជម្រះក្តីត្រូវប្រាកដថាបណ្តឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកទៅលើការពិតនិងច្បាប់។

មាត្រា១៤

សាលាជម្រះក្តី ត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយក្នុងរយៈពេល ៥ខែ នៃកាលបរិច្ឆេទនៃដំណើរការជំនុំជម្រះក្តី លើកលែងតែមានករណីចាំបាច់ក្នុងការពន្យារពេល កំណត់ក្នុងរយៈពេលណាមួយដែលមិនឱ្យហួសពីរយៈពេល៥ខែ។

មាត្រា១៥

សេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់សាលាជម្រះក្តី ត្រូវកំណត់នៅក្នុងករណីនៃជម្លោះ និងត្រូវបង្ហាញពីហេតុផលដោយផ្អែកលើជម្លោះទាំងនោះ។ សេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ ត្រូវភ្ជាប់នូវឈ្មោះសមាជិកដែលបានចូលរួមនិងកាលបរិច្ឆេទនៃសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ។ សមាជិកនៃសាលាជម្រះក្តី អាចភ្ជាប់យោបល់ដោយឡែកឬជំទាស់ក្នុងសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ។

មាត្រា១៦

សេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ ត្រូវមានចំណងផ្លូវច្បាប់ដល់ភាគីជម្លោះទាំងអស់។ ការបកស្រាយអនុសញ្ញានេះដោយផ្អែកលើសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ ក៏ត្រូវមានចំណងផ្លូវច្បាប់ដល់ភាគីដែលធ្វើអន្តរាគមន៍ក្រោមមាត្រា១០ខាងលើ ជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងករណីនៃជម្លោះដែលភាគីនោះបានធ្វើអន្តរាគមន៍។ សេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយនឹងមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការប្តឹងតវ៉ា លើកលែងតែភាគីជម្លោះមិនយល់ព្រមគ្នាចំពោះនីតិវិធីនៃការប្តឹងតវ៉ា។

មាត្រា១៧

ការជំទាស់ណាមួយ ដែលអាចកើតចេញរវាងភាគីដែលជាប់កាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់ដោយសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយអនុលោមតាមមាត្រា១៦ខាងលើ ចំពោះការបកស្រាយឬការអនុវត្តនៃសេចក្តីសម្រេចចិត្តក្រោយ អាចដាក់បណ្តឹងតវ៉ាសម្រាប់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចឡើងវិញ ទៅសាលាជម្រះក្តីដែលចេញសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ។

ផ្នែកទី២៖ នីតិវិធីផ្សះផ្សា

នីតិវិធីផ្សះផ្សាសម្រាប់គោលបំណងនៃវាក្យខណ្ឌ៦ មាត្រា២៥ នៃអនុសញ្ញានេះមានដូចខាងក្រោម៖

មាត្រា ១

តាមសំណើរបស់ភាគីជម្លោះ ក្នុងការបង្កើតគណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សាដោយអនុលោមតាមវាក្យខណ្ឌ ៦នៃមាត្រា២៥នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវធ្វើលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅលេខាធិការដ្ឋានដោយចម្លងជូនទៅ ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងជម្លោះ។ លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមៗទៅដល់គ្រប់ភាគី ។

មាត្រា ២

- ១- គណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សា លុះត្រាតែមានការយល់ព្រមពីភាគីជម្លោះត្រូវមានសមាជិក៣រូបដែលមួយរូប ជ្រើសតាំងដោយភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ និងប្រធានគណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សាត្រូវជ្រើសរើសរួមគ្នាដោយ សមាជិកភាគីជម្លោះទាំងនោះ។
- ២- នៅក្នុងជម្លោះរវាងភាគីលើសពីពីរ ភាគីដែលមានផលប្រយោជន៍ដូចគ្នាត្រូវជ្រើសតាំងសមាជិករបស់ ខ្លួនសម្រាប់គណៈកម្មាធិការរួមគ្នាដោយមានការព្រមព្រៀង។

មាត្រា ៣

ប្រសិនបើការជ្រើសតាំងណាមួយដោយភាគីជម្លោះមិនត្រូវបានធ្វើក្នុងរយៈពេល២ខែ នៃកាលបរិច្ឆេទ នៃការទទួលការស្នើសុំដោយលេខាធិការដ្ឋានដែលអនុលោមតាមមាត្រា១ខាងលើ អគ្គលេខាធិការ អង្គការសហប្រជាជាតិ តាមសំណើពីភាគីជម្លោះត្រូវធ្វើការជ្រើសតាំងក្នុងរយៈពេល២ខែបន្ទាប់។

មាត្រា ៤

ប្រសិនបើប្រធានគណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សា មិនទាន់បានធ្វើការជ្រើសរើសក្នុងរយៈពេល២ខែ នៃការ តែងតាំងរបស់សមាជិកទី២របស់គណៈកម្មាធិការ អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ តាមសំណើពីភាគី ជម្លោះ ត្រូវតែងតាំងប្រធានក្នុងរយៈពេល២ខែបន្ទាប់។

មាត្រា ៥

គណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សា ត្រូវជួយដល់ភាគីជម្លោះនីមួយៗ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ឯករាជ្យនិង មិនលម្អៀងក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែង ដើម្បីសម្រេចបាននូវដំណោះស្រាយដែលអាចទទួលយកបានដោយភាគី ជម្លោះ។

មាត្រា ៦

- ១- គណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សា អាចរៀបចំដំណើរការផ្សះផ្សាដោយគិតគូរពិចារណាលើកាលៈទេសៈនៃករណី ជម្លោះនិងមតិរបស់ភាគីជម្លោះអាចលើកឡើង ដោយរួមបញ្ចូលនូវសំណើសុំដំណោះស្រាយទាន់ពេល វេលា។ គណៈកម្មាធិការ អាចអនុម័តនូវវិធាននៃនីតិវិធីតាមការចាំបាច់ លុះត្រាតែភាគីជម្លោះជំទាស់។
- ២- គណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សា ក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការផ្សះផ្សាអាចលើកជាសំណើឬអនុសាសន៍សម្រាប់ ដំណោះស្រាយនៃជម្លោះ។

មាត្រា ៧

ភាគីជម្លោះទាំងអស់ ត្រូវធ្វើការសហការជាមួយគណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សា។ ជាពិសេស ភាគីជម្លោះ ត្រូវព្យាយាមអនុវត្តតាមសំណើរបស់គណៈកម្មាធិការក្នុងការផ្តល់នូវឯកសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ភស្តុតាង

និងការចូលរួមប្រជុំ។ ភាគីទាំងនោះនិងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សា មានកាតព្វកិច្ចការពាររាល់ ព័ត៌មានឬឯកសារសម្ងាត់ដែលទទួលបានពីភាគីជម្លោះទាំងអស់ក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការផ្សះផ្សារបស់ គណៈកម្មាធិការ។

មាត្រា៨

គណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សាត្រូវធ្វើសេចក្តីសម្រេចតាមការបោះឆ្នោតតាមមតិភាគច្រើនរបស់សមាជិក ខ្លួន។

មាត្រា៩

លើកលែងតែជម្លោះត្រូវបានដោះស្រាយរួចរាល់ គណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សាត្រូវផ្តល់នូវរបាយការណ៍ ភ្ជាប់ជាមួយនឹងអនុសាសន៍សម្រាប់ដំណោះស្រាយនៃជម្លោះមិនឱ្យយឺតជាងរយៈពេល១២ខែ នៃការចាប់ ផ្តើមបង្កើតគណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សាដែលភាគីជម្លោះនីមួយៗទុកចិត្ត។

មាត្រា១០

ការជំទាស់ណាមួយទៅលើសមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សាក្នុងដំណើរការផ្សះផ្សាជម្លោះត្រូវ សម្រេចដោយគណៈកម្មាធិការនេះ ។

មាត្រា១១

ការចំណាយរបស់គណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សា គឺជាបន្ទុកស្មើគ្នារបស់ភាគីជម្លោះ លើកលែងតែមានការ មិនយល់ព្រមពីភាគីណាមួយ។ គណៈកម្មាធិការផ្សះផ្សា ត្រូវរក្សាទុកនូវរាល់ឯកសារចំណាយនិង ត្រូវផ្តល់របាយការណ៍ចំណាយចុងក្រោយដល់ភាគីជម្លោះទាំងអស់។

that were Parties at the time at which the amendment was adopted. Thereafter, the amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

Article 27

Adoption and amendment of annexes

1. Annexes to this Convention shall form an integral part thereof and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.
2. Any additional annexes adopted after the entry into force of this Convention shall be restricted to procedural, scientific, technical or administrative matters.
3. The following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention:
  - (a) Additional annexes shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in paragraphs 1–3 of Article 26;
  - (b) Any Party that is unable to accept an additional annex shall so notify the Depositary, in writing, within one year from the date of communication by the Depositary of the adoption of such annex. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time notify the Depositary, in writing, that it withdraws a previous notification of non-acceptance in respect of an additional annex, and the annex shall thereupon enter into force for that Party subject to subparagraph (c); and
  - (c) On the expiry of one year from the date of the communication by the Depositary of the adoption of an additional annex, the annex shall enter into force for all Parties that have not submitted a notification of non-acceptance in accordance with the provisions of subparagraph (b).
4. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention shall be subject to the same procedures as for the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to the Convention, except that an amendment to an annex shall not enter into

force with regard to any Party that has made a declaration with regard to amendment of annexes in accordance with paragraph 5 of Article 30, in which case any such amendment shall enter into force for such a Party on the ninetieth day after the date it has deposited with the Depositary its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect to such amendment.

5. If an additional annex or an amendment to an annex is related to an amendment to this Convention, the additional annex or amendment shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention enters into force.

Article 28

Right to vote

1. Each Party to this Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.
2. A regional economic integration organization, on matters within its competence, shall exercise its right to vote with a number of votes equal to the number of its member States that are Parties to this Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right to vote, and vice versa.

Article 29

Signature

This Convention shall be opened for signature at Kumamoto, Japan, by all States and regional economic integration organizations on 10 and 11 October 2013, and thereafter at the United Nations Headquarters in New York until 9 October 2014.

Article 30

Ratification, acceptance, approval or accession

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organizations. It shall be open for accession by States and by regional economic integration

organizations from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

2. Any regional economic integration organization that becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

3. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence in respect of the matters governed by this Convention. Any such organization shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any relevant modification of the extent of its competence.

4. Each State or regional economic integration organization is encouraged to transmit to the Secretariat at the time of its ratification, acceptance, approval or accession of the Convention information on its measures to implement the Convention.

5. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, any Party may declare that, with regard to it, any amendment to an annex shall enter into force only upon the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect thereto.

Article 31

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
3. For the purposes of paragraphs 1 and 2, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of that organization.

Article 32

Reservations

No reservations may be made to this Convention.

Article 33

Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.
2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

Article 34

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Convention.

Article 35

Authentic texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Depositary.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done at Kumamoto, Japan, on this tenth day of October, two thousand and thirteen.

ANNEXES

Annex A

Mercury-added products

The following products are excluded from this Annex:

- (a) Products essential for civil protection and military uses;
- (b) Products for research, calibration of instrumentation, for use as reference standard;
- (c) Where no feasible mercury-free alternative for replacement is available, switches and relays, cold cathode fluorescent lamps and external electrode fluorescent lamps (CCFL and EEFL) for electronic displays, and measuring devices;
- (d) Products used in traditional or religious practices; and
- (e) Vaccines containing thiomersal as preservatives.

Part I: Products subject to Article 4, paragraph 1

Mercury-added products	Date after which the manufacture, import or export of the product shall not be allowed (phase-out date)
Batteries, except for button zinc silver oxide batteries with a mercury content < 2% and button zinc air batteries with a mercury content < 2%	2020
Switches and relays, except very high accuracy capacitance and loss measurement bridges and high frequency radio frequency switches and relays in monitoring and control instruments with a maximum mercury content of 20 mg per bridge, switch or relay	2020
Compact fluorescent lamps (CFLs) for general lighting purposes that are ≤ 30 watts with a mercury content exceeding 5 mg per lamp burner	2020

Linear fluorescent lamps (LFLs) for general lighting purposes: (a) Triband phosphor < 60 watts with a mercury content exceeding 5 mg per lamp; (b) Halophosphate phosphor $\leq$ 40 watts with a mercury content exceeding 10 mg per lamp	2020
High pressure mercury vapour lamps (HPMV) for general lighting purposes	2020
Mercury in cold cathode fluorescent lamps and external electrode fluorescent lamps (CCFL and EEFL) for electronic displays: (a) short length ($\leq$ 500 mm) with mercury content exceeding 3.5 mg per lamp (b) medium length (> 500 mm and $\leq$ 1 500 mm) with mercury content exceeding 5 mg per lamp (c) long length (> 1 500 mm) with mercury content exceeding 13 mg per lamp	2020
Cosmetics (with mercury content above 1ppm), including skin lightening soaps and creams, and not including eye area cosmetics where mercury is used as a preservative and no effective and safe substitute preservatives are available ^{1/}	2020
Pesticides, biocides and topical antiseptics	2020
The following non-electronic measuring devices except non-electronic measuring devices installed in large-scale equipment or those used for high precision measurement, where no suitable mercury-free alternative is available: (a) barometers; (b) hygrometers; (c) manometers; (d) thermometers; (e) sphygmomanometers.	2020

^{1/}The intention is not to cover cosmetics, soaps or creams with trace contaminants of mercury.

Part II: Products subject to Article 4, paragraph 3

Mercury-added products	Provisions
Dental amalgam	<p>Measures to be taken by a Party to phase down the use of dental amalgam shall take into account the Party's domestic circumstances and relevant international guidance and shall include two or more of the measures from the following list:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Setting national objectives aiming at dental caries prevention and health promotion, thereby minimizing the need for dental restoration; (ii) Setting national objectives aiming at minimizing its use; (iii) Promoting the use of cost-effective and clinically effective mercury-free alternatives for dental restoration; (iv) Promoting research and development of quality mercury-free materials for dental restoration; (v) Encouraging representative professional organizations and dental schools to educate and train dental professionals and students on the use of mercury-free dental restoration alternatives and on promoting best management practices; (vi) Discouraging insurance policies and programmes that favour dental amalgam use over mercury-free dental restoration; (vii) Encouraging insurance policies and programmes that favour the use of quality alternatives to dental amalgam for dental restoration; (viii) Restricting the use of dental amalgam to its encapsulated form; (ix) Promoting the use of best environmental practices in dental facilities to reduce releases of mercury and mercury compounds to water and land.

Annex B**Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used****Part I: Processes subject to Article 5, paragraph 2**

Manufacturing processes using mercury or mercury compounds	Phase-out date
Chlor-alkali production	2025
Acetaldehyde production in which mercury or mercury compounds are used as a catalyst	2018

Part II: Processes subject to Article 5, paragraph 3

Mercury using process	Provisions
Vinyl chloride monomer production	<p>Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Reduce the use of mercury in terms of per unit production by 50 per cent by the year 2020 against 2010 use; (ii) Promoting measures to reduce the reliance on mercury from primary mining; (iii) Taking measures to reduce emissions and releases of mercury to the environment; (iv) Supporting research and development in respect of mercury-free catalysts and processes; (v) Not allowing the use of mercury five years after the Conference of the Parties has established that mercury-free catalysts based on existing processes have become technically and economically feasible; (vi) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21.

Sodium or Potassium Methylate or Ethylate	<p>Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Measures to reduce the use of mercury aiming at the phase out of this use as fast as possible and within 10 years of the entry into force of the Convention; (ii) Reduce emissions and releases in terms of per unit production by 50 per cent by 2020 compared to 2010; (iii) Prohibiting the use of fresh mercury from primary mining; (iv) Supporting research and development in respect of mercury-free processes; (v) Not allowing the use of mercury five years after the Conference of the Parties has established that mercury-free processes have become technically and economically feasible; (vi) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21.
Production of polyurethane using mercury containing catalysts	<p>Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Taking measures to reduce the use of mercury, aiming at the phase out of this use as fast as possible, within 10 years of the entry into force of the Convention; (ii) Taking measures to reduce the reliance on mercury from primary mercury mining; (iii) Taking measures to reduce emissions and releases of mercury to the environment; (iii) Encouraging research and development in respect of mercury-free catalysts and processes; (iv) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21. <p>Paragraph 6 of Article 5 shall not apply to this manufacturing process.</p>

Annex C

Artisanal and small-scale gold mining

National action plans

1. Each Party that is subject to the provisions of paragraph 3 of Article 7 shall include in its national action plan:

- (a) National objectives and reduction targets;
- (b) Actions to eliminate:
  - (i) Whole ore amalgamation;
  - (ii) Open burning of amalgam or processed amalgam;
  - (iii) Burning of amalgam in residential areas; and
  - (iv) Cyanide leaching in sediment, ore or tailings to which mercury has been added without first removing the mercury;
- (c) Steps to facilitate the formalization or regulation of the artisanal and small-scale gold mining sector;
- (d) Baseline estimates of the quantities of mercury used and the practices employed in artisanal and small-scale gold mining and processing within its territory;
- (e) Strategies for promoting the reduction of emissions and releases of, and exposure to, mercury in artisanal and small-scale gold mining and processing, including mercury-free methods;
- (f) Strategies for managing trade and preventing the diversion of mercury and mercury compounds from both foreign and domestic sources to use in artisanal and small scale gold mining and processing;
- (g) Strategies for involving stakeholders in the implementation and continuing development of the national action plan;
- (h) A public health strategy on the exposure of artisanal and small-scale gold miners and their communities to mercury. Such a strategy

should include, inter alia, the gathering of health data, training for health-care workers and awareness-raising through health facilities;

(i) Strategies to prevent the exposure of vulnerable populations, particularly children and women of child-bearing age, especially pregnant women, to mercury used in artisanal and small-scale gold mining;

(j) Strategies for providing information to artisanal and small-scale gold miners and affected communities; and

(k) A schedule for the implementation of the national action plan.

2. Each Party may include in its national action plan additional strategies to achieve its objectives, including the use or introduction of standards for mercury-free artisanal and small-scale gold mining and market-based mechanisms or marketing tools.

Annex D

List of point sources of emissions of mercury and mercury compounds to the atmosphere

Point source category:

Coal-fired power plants;

Coal-fired industrial boilers;

Smelting and roasting processes used in the production of non-ferrous metals;^{1/}

Waste incineration facilities;

Cement clinker production facilities.

^{1/} For the purpose of this Annex, "non-ferrous metals" refers to lead, zinc, copper and industrial gold.

Annex E

Arbitration and conciliation procedures

Part I: Arbitration procedure

The arbitration procedure for purposes of paragraph 2 (a) of Article 25 of this Convention shall be as follows:

Article 1

1. A Party may initiate recourse to arbitration in accordance with Article 25 of this Convention by written notification addressed to the other party or parties to the dispute. The notification shall be accompanied by a statement of claim, together with any supporting documents. Such notification shall state the subject matter of arbitration and include, in particular, the Articles of this Convention the interpretation or application of which are at issue.

2. The claimant party shall notify the Secretariat that it is referring a dispute to arbitration pursuant to Article 25 of this Convention. The notification shall be accompanied by the written notification of the claimant party, the statement of claim, and the supporting documents referred to in paragraph 1 above. The Secretariat shall forward the information thus received to all Parties.

Article 2

1. If a dispute is referred to arbitration in accordance with Article 1 above, an arbitral tribunal shall be established. It shall consist of three members.

2. Each party to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by agreement the third arbitrator, who shall be the President of the tribunal. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement. The President of the tribunal shall not be a national of any of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of any of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

Article 3

1. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the date on which the respondent party receives the notification of the arbitration, the other party may inform the Secretary-General of the United Nations, who shall make the designation within a further two-month period.

2. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the date of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of a party, designate the President within a further two-month period.

Article 4

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Convention and international law.

Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties to the dispute, recommend essential interim measures of protection.

Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

- (a) Provide it with all relevant documents, information and facilities; and
- (b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 8

The parties to the dispute and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information or documents that they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs and shall furnish a final statement thereof to the parties.

Article 10

A Party that has an interest of a legal nature in the subject matter of the dispute that may be affected by the decision may intervene in the proceedings with the consent of the arbitral tribunal.

Article 11

The arbitral tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject matter of the dispute.

Article 12

Decisions of the arbitral tribunal on both procedure and substance shall be taken by a majority vote of its members.

Article 13

1. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its decision. Absence of a party or a failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.
2. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

Article 14

The arbitral tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted, unless it finds it necessary to extend the time limit for a period that should not exceed five more months.

Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

Article 16

The final decision shall be binding on the parties to the dispute. The interpretation of this Convention given by the final decision shall also be binding upon a Party intervening under Article 10 above insofar as it relates to matters in respect of which that Party intervened. The final decision shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

Article 17

Any disagreement that may arise between those bound by the final decision in accordance with Article 16 above, as regards the interpretation or manner of implementation of that final decision, may be submitted by any of them for decision to the arbitral tribunal that rendered it.

Part II: Conciliation procedure

The conciliation procedure for purposes of paragraph 6 of Article 25 of this Convention shall be as follows:

Article 1

A request by a party to a dispute to establish a conciliation commission pursuant to paragraph 6 of Article 25 of this Convention shall be addressed in writing to the Secretariat, with a copy to the other party or parties to the dispute. The Secretariat shall forthwith inform all Parties accordingly.

Article 2

1. The conciliation commission shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, comprise three members, one appointed by each party concerned and a President chosen jointly by those members.
2. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint their member of the commission jointly by agreement.

Article 3

If any appointment by the parties to the dispute is not made within two months of the date of receipt by the Secretariat of the written request referred to in Article 1 above, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by any party, make such appointment within a further two-month period.

Article 4

If the President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the appointment of the second member of the commission, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by any party to the dispute, designate the President within a further two-month period.

Article 5

The conciliation commission shall assist the parties to the dispute in an independent and impartial manner in their attempt to reach an amicable resolution.

Article 6

1. The conciliation commission may conduct the conciliation proceedings in such a manner as it considers appropriate, taking fully into account the circumstances of the case and the views the parties to the dispute may express, including any request for a swift resolution. It may adopt its own rules of procedure as necessary, unless the parties otherwise agree.
2. The conciliation commission may, at any time during the proceedings, make proposals or recommendations for a resolution of the dispute.

Article 7

The parties to the dispute shall cooperate with the conciliation commission. In particular, they shall endeavour to comply with requests by the commission to submit written materials, provide evidence and attend meetings. The parties and the members of the conciliation commission are under an obligation to protect the confidentiality of any information or documents they receive in confidence during the proceedings of the commission.

Article 8

The conciliation commission shall take its decisions by a majority vote of its members.

Article 9

Unless the dispute has already been resolved, the conciliation commission shall render a report with recommendations for resolution of the dispute no later than twelve months of being fully constituted, which the parties to the dispute shall consider in good faith.

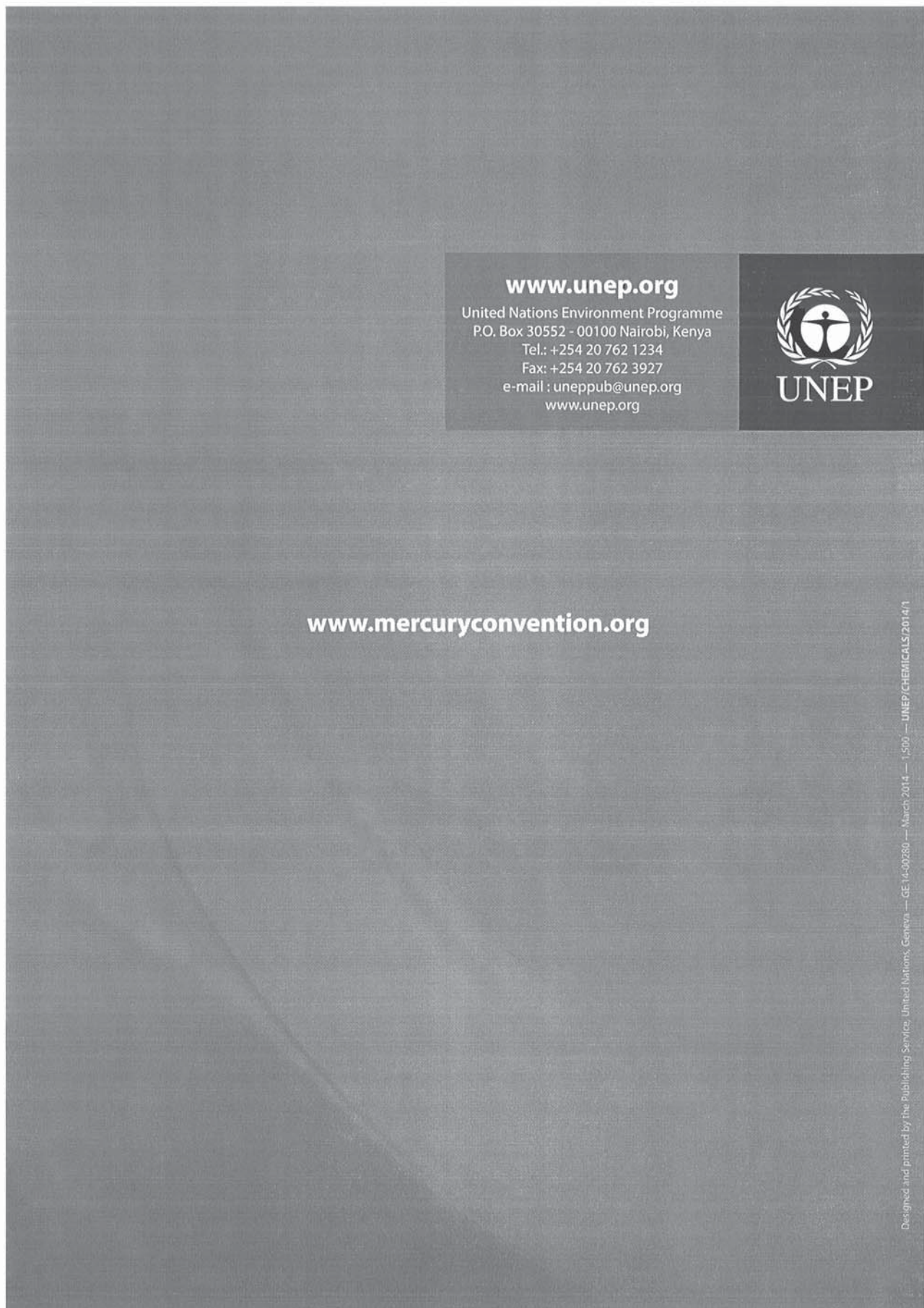
Article 10

Any disagreement as to whether the conciliation commission has competence to consider a matter referred to it shall be decided by the commission.

Article 11

The costs of the conciliation commission shall be borne by the parties to the dispute in equal shares, unless they agree otherwise. The commission shall keep a record of all its costs and shall furnish a final statement thereof to the parties.

បញ្ចប់